



Gemeente Aalsmeer

Programmarekening 2017



Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	5
1 Leeswijzer.....	9
A - JAARVERSLAG.....	11
2 Programmaverantwoording.....	13
2.1 Sociaal domein.....	14
2.2 Onderwijs en ontplooiing	27
2.3 Economie en duurzaamheid.....	35
2.4 Openbare ruimte	42
2.5 Ruimtelijke ontwikkeling	52
2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid.....	68
2.7 Overhead.....	74
2.8 Algemene dekkingsmiddelen	76
3 Paragrafen.....	81
3.1 Lokale heffingen	82
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	94
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	107
3.4 Financiering.....	112
3.5 Bedrijfsvoering.....	117
3.6 Verbonden Partijen.....	121
3.7 Grondbeleid.....	128
B - JAARREKENING	135
4 Baten en lasten	137
4.1 Grondslagen voor resultaatbepaling	138
4.2 Overzicht van baten en lasten.....	139
4.3 Begrotingsafwijkingen	140
4.4 Analyse resultaat.....	141
4.5 Veilig te stellen budgetten	143
4.6 Wet Normering Topinkomens (WNT).....	144
4.7 Resultaatbestemming.....	146
4.8 Incidentele baten en lasten	149
5 Balans	153
5.1 Waarderingsgrondslagen	154
5.2 Balans	158
5.3 Toelichting op de balans	160
5.4 Niet Uit de Balans Blijvende Verplichtingen	181

6 Bijlagen.....	185
6.1 Single Information Single Audit (SiSa)	186
6.2 Subsidieoverzicht	190
6.3 Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer.....	197
6.4 Afschrijvingsbeleid Vaste Activa.....	208
6.5 Gerealiseerde lasten en baten per taakveld.....	211

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de raad,

Hierbij biedt het college de programmarekening 2017 aan, de laatste van deze collegeperiode. Met deze stukken leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid, zoals verwoord in de Programmabegroting 2017 en tussentijds genomen raadsbesluiten waaronder de Lentenota en Najaarsnota. In deze aanbiedingsbrief gaan wij kort in op het financieel resultaat 2017 en de resultaten op speerpunten. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar de programma's.

Positief resultaat 2017

Wij zijn verheugd u te kunnen melden dat het afgesproken beleid binnen de door u gestelde budgetten is uitgevoerd. We sluiten het jaar af met een positief resultaat. Wij stellen voor om het rekeningresultaat (na overhevelingen van veilig te stellen budgetten) toe te voegen aan de Algemene Vrije Reserve.

In deze jaarrekening presenteren we een positief saldo van € 3,796 miljoen ten opzichte van de primitieve begroting. Ten opzichte van onze verwachting in de najaarsrapportage 2017 ligt dit saldo € 2,515 miljoen hoger dan toen voorzien. Hierbij is rekening gehouden met een lagere onttrekking aan de reserve buitenruimte, waardoor het budget binnen de reserve beschikbaar blijft. Van dit resultaat van € 3,796 miljoen stellen wij uw raad voor € 146.000 veilig te stellen voor de sloop van de Bilderdammerweg 119 en € 43.000 voor de asbestsanering van Cleefkade 7a.

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
Programma	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
01 Sociaal domein	13.925	14.441	18.924	4.556	14.368	19.730	4.684	15.046	679
02 Onderwijs en ontplooiing	5.330	4.998	6.850	1.899	4.951	6.711	1.895	4.815	-136
03 Economie en duurzaamheid	360	597	870	343	527	898	330	567	41
04 Openbare ruimte	6.259	5.126	14.327	7.029	7.298	13.420	7.194	6.227	-1.072
05 Ruimtelijke ontwikkeling	1.359	65	25.800	24.975	825	19.347	20.007	-660	-1.485
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	5.295	4.731	5.226	860	4.366	5.321	951	4.370	4
07 Overhead	2.312	6.728	7.104	65	7.039	7.027	69	6.958	-81
08 Algemene dekkingsmiddelen	-40.766	-39.151	1.096	41.707	-40.612	814	42.960	-42.146	-1.534
Totaal saldo van baten en lasten	-5.928	-2.466	80.196	81.434	-1.238	73.268	78.091	-4.822	-3.584
Reservemutatie	1.331	2.645	12.768	12.811	-43	12.013	10.987	1.026	1.069
Resultaat	-4.597	179	92.964	94.245	-1.281	85.281	89.078	-3.796	-2.515

De belangrijkste veranderingen ten opzichte van de najaarsnota 2017 zijn:

Het sociaal domein laat een resultaat zien van € 679.000 nadelig. Oorzaak is met name gelegen in het budget jeugdhulp. Hier is sprake van een overschrijding van € 0,6 miljoen. Voor een deel wordt dit veroorzaakt doordat zorgaanbieders nog facturen hebben ingediend over de jaren 2015 en 2016. Volgens de wet mogen aanbieders tot 5 jaar na datum factureren. Daarnaast is er in 2017 duurdere zorg ingezet dan voorheen. De zorgzwaarte neemt toe zodat de gemiddelde kosten per cliënt zijn toegenomen.

Voorheen werden de inkomsten voor afkoop van grafrecht en vastrecht (onderhoud van de begraafplaats) verantwoord in het jaar van ontvangst. Met de nieuwe BBV zijn de regels strenger geworden en is de gemeente verplicht een voorziening te treffen voor toekomstige kosten voor onderhoud en beheer. We hebben voor de contracten vanaf 2017 twee voorzieningen gevormd van in totaal € 253.000 voor de uitgifte van graven en voor de afkoop van het onderhoud begraafplaats.

Het programma ruimtelijke ontwikkeling laat een positief resultaat zien van € 1,5 miljoen. In 2017 zijn alle woningen in project Proosdij-Noord verkocht, waardoor de winst (€ 1,9 miljoen) in de jaarrekening verwerkt is. Daarnaast vervalt een voorziening van € 200.000 voor grondexploitatie van GPAG BV vanwege blijvende positieve verwachtingen. De grondexploitatie "De Tuinen" daarentegen valt € 0,7 miljoen lager uit dan op begrotingsbasis was voorzien. Reden hiervoor zijn hogere kosten door ontwikkelingen in de markt.

De algemene uitkering valt bijna € 0,4 miljoen hoger uit dan begroot als gevolg van de decembercirculaire en een nabetaling over de jaren 2015 en 2016.

Voor de realisatie van de N201 is de gemeente een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de provincie Noord-Holland. Nu het project definitief is afgesloten kan een voorziening van € 0,7 miljoen vrijvallen.

Speerpunten 2017: het jaar van de uitvoering

Met het collegeprogramma "Samen voor Aalsmeer: zorgzaam, leefbaar en ondernemend" hebben wij een stevig fundament willen leggen voor de toekomst van Aalsmeer. Afgelopen vier jaar investeerde de gemeente flink in voorzieningen en de openbare ruimte, zette zij stappen voor vernieuwing in de zorg en kwam er nieuw beleid voor wonen, economie en recreatie & toerisme. 2017 was met name een jaar van uitvoering. Hierbij een overzicht van de belangrijkste zaken per speerpunt.

Goede en efficiënte zorg

Zorg en ondersteuning op maat bieden aan mensen die dat nodig hebben is en blijft het uitgangspunt van het Wmo-beleid. Inmiddels hebben we de nodige ervaring opgedaan en werken we steeds beter samen met zorgverleners, vrijwilligers en mantelzorgers. Om mantelzorgers te ontlasten hebben we de respijtzorg uitgebreid.

Het sociaal team speelt een belangrijke rol in de ondersteuning van huishoudens met problemen. In 2017 ging het sociaal team aan de slag met aandachtspunten uit de evaluatie. De samenwerking met huisartsen en de wijkverpleging verbeterde door te werken met wijkkoppels.

Omdat mensen langer zelfstandig blijven wonen, neemt de behoefte aan woonzorgzones toe. In Aalsmeer Centrum en Kudelstaart zijn er al woonzorgzones. Voor de overige wijken zijn er plannen in voorbereiding.

We willen de ingezette op preventie gerichte lijn in de jeugdzorg voortzetten. Om problemen tijdig te signaleren zijn scholen, huisartsen, hulpverleners, maatschappelijke instellingen en gemeente intensiever gaan samenwerken. Vanwege goede resultaten is de inzet van gezinscoaches en individuele begeleiding geïntensiveerd. We verwachten dat deze preventieve aanpak over een aantal jaren tot een daling leidt van de zwaardere en duurdere zorg.

In samenwerking met Jeugdbescherming Amsterdam zijn er pilots jeugdbescherming en volwassenen GGZ uitgevoerd. De gemeente blijft een Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) gemeente.

In 2016 is de werkorganisatie AM Match van start gegaan om mensen met een beperking te helpen bij het vinden van werk. In 2017 zijn de resultaten en de samenwerking met AM Match geëvalueerd..

Economie: werken aan economisch perspectief

Aalsmeer is economisch een speler van formaat in de metropoolregio en een belangrijke schakel in de logistieke Westas. Om de economie te versterken werkt de gemeente aan een gunstig vestigingsklimaat. Samen met ondernemers gingen wij aan de slag met de uitvoering van de economische agenda (Actieprogramma 2017 Economische Agenda), onder meer door een accountmanager bedrijven te benoemen, het programma ZAAI voor startende ondernemers te initiëren en mee te doen aan het programma circulaire Westas. Om meer toeristen en recreanten naar Aalsmeer te halen heeft de gemeente samen met ondernemers de Agenda Recreatie & Toerisme opgesteld. Onderdeel daarvan is het promotieplan 'Visit Aalsmeer' om Aalsmeer duidelijker op de kaart te zetten. Eind 2017 ging de website live, een groot deel van de campagne gaat via social media. Ook is het aantal toeristische en recreatieve routes uitgebreid. Zo maakt Aalsmeer nu deel uit van het sloepennetwerk.

Betaalbare huisvesting

Aalsmeer is een gemeente waar mensen graag wonen. Uitgangspunt is betaalbare woonruimte voor iedereen. We zijn in 2017 verder gegaan met de uitvoering van de woonagenda Aalsmeer 2016-2020, gericht op jongeren, ouderen en mensen met midden- en lagere inkomens. De woningbouwprojecten Proosdij Noord en Dorpshaven zijn bijna opgeleverd, Polderzoom is van start gegaan en de raad stemde vorig jaar in met de plannen voor jongerenwoningen op het VVA terrein. Aan de Roerdomplaan/Meervalstraat komt een nieuwe woonzorgzone met ouderenwoningen.

Prettig wonen in Aalsmeer

Leefbaarheid staat hoog op de agenda van dit college. De gemeente investeerde afgelopen jaren flink in de vernieuwing en het onderhoud van de openbare ruimte, sportfaciliteiten en voorzieningen. Veel is inmiddels gerealiseerd. In 2017 is de vierde sporthal geopend en zijn de renovatie van het Seringenpark en het Hornmeerpark afgerond. De verbouwing van De Oude Veiling is begonnen. Ook zijn flinke stappen gemaakt met het wegwerken van achterstallig onderhoud van het groen in de wijken. In de Nota Wegen hebben wij wegen en bruggen in kaart gebracht. In 2018 volgt een plan van aanpak voor het onderhoud. De herinrichting van de Burgemeester Kasteleinweg die onze gemeente weer 'heel' en verkeersveiliger gaat maken, is voorbereid en wacht op start door de Provincie. Vooruitlopend hierop werd eind 2017 het uitvoeringsprogramma Verkeer vastgesteld dat op korte termijn een aantal maatregelen voorstelt om de verkeerssituatie te verbeteren. In 2017 heeft Stichting Leefomgeving Schiphol (SLS) een tweede tranche opengesteld voor leefbaarheidsprojecten in Aalsmeer. In totaal stelt de stichting 8 miljoen beschikbaar voor particuliere initiatieven en een aantal gemeentelijk projecten.

Schiphol: de mens achter de cijfers

Bij het huidige aantal vluchten staat de leefbaarheid in grote delen van Aalsmeer al zwaar onder druk. In 2017 zijn de gesprekken over een nieuw akkoord over Schiphol na 2020 begonnen. Verdere groei is vanuit het oogpunt van leefbaarheid niet verantwoord meer voor Aalsmeer. Daarom hebben college en raad in 2017 een gezamenlijk position paper opgesteld waarin zij pleiten voor een nieuwe aanpak en laten zien wat overlast met mensen doet.

Digitale dienstverlening

Om inwoners en bedrijven zo goed mogelijk van dienst te zijn biedt de gemeente steeds meer diensten digitaal aan. Daarbij hebben we te maken met nieuwe landelijke wetgeving. Zo worden privacy en informatieveiligheid steeds belangrijker. Deze ontwikkelingen vragen om (extra) investeringen op het gebied van digitalisering. Onderdeel daarvan is de nieuwe website die eind 2017 'live' ging. Volgende stap is de digitale transformatie.

Duurzaamheid

In 2016 heeft de raad het duurzaamheidsbeleid Aalsmeer vastgesteld. Duurzaamheid loopt als een rode draad door alle beleidsterreinen heen. Een belangrijke doelstelling in het duurzaamheidsbeleid is het onafhankelijk worden van fossiele brandstoffen. Bij de verbouwing van De Oude Veiling en de renovatie van het gemeentehuis is verduurzaming een belangrijk element. Verder zijn er grote stappen gezet in het Energie Uitwisselingsproject Hornmeer en is een duurzaamheidsfonds in het leven geroepen. Met dit fonds willen wij duurzame initiatieven van inwoners en organisaties stimuleren om gebouwen en woningen duurzamer te maken.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders

1 Leeswijzer

De programmarekening bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening.

Het Jaarverslag kent de volgende onderverdeling, waarbij zoveel als mogelijk aansluiting wordt gezocht met de programmabegroting 2017:

De programmaverantwoording

Elk programma heeft dezelfde vaste opbouw. Deze begint met de Programmamissie 2014-2018, conform de programmabegroting 2017.

Vervolgens wordt met behulp van een tabel ingegaan op de doelstellingen die uit het collegeprogramma en de begroting 2017 komen: wat wilden we bereiken in 2017 en de bijbehorende acties uit 2017.

In de kolom Toelichting betekent **groen** dat de activiteit (anders) gerealiseerd is, **rood** betekent dat dit nog niet gebeurd is. Voorts is een tabel toegevoegd waar eventuele nieuwe actiepunten in zijn opgenomen en toegelicht.

Bij de vraag **Wat heeft het gekost?** staan behalve de realisatie van 2016 ook de begrote lasten en baten na wijziging van 2017, evenals de gerealiseerde lasten en baten van 2017. Op deze manier kunt u gemakkelijk een vergelijking maken tussen begroot en gerealiseerd 2017 én tussen gerealiseerd 2016 en 2017. Hierbij staat ook de resultaatbestemming per programma vermeld. Per taakveld worden alle afwijkingen van meer dan € 40.000 toegelicht.

Bedrijfsvoering (overhead)

Het gewijzigde BBV schrijft voor dat de overhead op een separaat programma wordt begroot en daarmee ook een apart overzicht wordt opgenomen met de baten en lasten van de overhead. De programma's bevatten daarmee alleen de baten en lasten van het primaire proces, dat wil zeggen: die onderdelen van de bedrijfsvoering die alleen c.q. direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Algemene dekkingsmiddelen

Bij de programma's worden de desbetreffende lasten en baten aangegeven. Van veel programma's zijn de baten lager dan de lasten. Het totaalsaldo van de programma's wordt bekostigd uit de algemene dekkingsmiddelen, waarvan de algemene uitkering de belangrijkste is.

De paragrafen

Voor een aantal onderwerpen is een paragraaf opgenomen waarin een "dwarsdoorsnede" wordt gepresenteerd van de verschillende programma's. De onderwerpen zijn: lokale heffingen, weerstandsvermogen & risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en financiering.

De jaarrekening bestaat uit:

Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

In de jaarrekening vindt u onder meer een overzicht van de gerealiseerde lasten en baten per programma. Vervolgens worden de belangrijkste afwijkingen daarin toegelicht.

Het overzicht algemene dekkingsmiddelen bevat de inkomsten waarvan de besteding niet is gebonden.

De balans en de toelichting

De balans is een in geld uitgedrukt overzicht van bezittingen (de activa) en schulden en vermogen (de passiva). De toelichting op de balans – de naam zegt het al – geeft uitleg over de verschillende activa en passiva en de veranderingen in 2017 daarin. Ook vindt u er de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in.

Kapitaalwerken

Het onderdeel materiële vaste activa wordt in de toelichting op de balans afgesloten met het onderdeel kapitaalwerken. Hierin wordt ingegaan op de lopende, afgesloten en vervallen kredieten. Te denken valt hierbij aan infrastructuur, scholen en andere welzijnsvoorzieningen.

Taakvelden

De specificatie van de lasten en baten binnen de programma's is volgens de indeling naar taakvelden. Een nadere toelichting van wat BBV onder de taakvelden verstaat, wordt beschreven in de notitie "Hoofdpijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)".

Deze brochure van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is te downloaden via de website: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2015/06/01/hoofdpijnen-vernieuwing-besluit-begroting-en-verantwoording-bbv>

Basisset beleidsmatige indicatoren (Depla)

Een werkgroep van VNG/KING heeft een basisset van circa 50 indicatoren voor de gemeenten opgesteld. Naast verplichte opname in de begroting en verantwoording worden deze indicatoren van het gemeentelijk domein digitaal beschikbaar gesteld op de website www.waarstaatjegemeente.nl. De voorgeschreven indicatoren staan vermeld op de diverse programma's.

Single Information Single Audit (SiSa)

Hierin treft u een overzicht aan van de specifieke uitkeringen in het kader van het besluit SISA, evenals een toelichting daarop.

Afrondingen

Door afronding van bedragen op € 1.000 kunnen er in de tabellen afrondingsverschillen ontstaan.

A - JAARVERSLAG

2 Programmaverantwoording

2.1 Sociaal domein

Missie 2014 - 2018

De gemeente Aalsmeer wil dat inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Eigen verantwoordelijkheid en een sterke sociale infrastructuur zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Zelf de regie voeren over het eigen leven en op een goede manier zelfstandig blijven wonen zijn hierbij leidend. Het voorkomen van het verlies van zelfstandigheid is een uitgangspunt. Het veilig en gezond opgroeien van jeugd is een ander belangrijk uitgangspunt. Onderlinge hulp ontstaat spontaan maar de gemeente kan randvoorwaarden scheppen waarin dat gemakkelijker gebeurt. Wanneer informele hulp en ondersteuning niet voldoende aanwezig is, zal de gemeente algemene en maatwerkvoorzieningen beschikbaar stellen. Uitgangspunt hierbij is dat inwoners, waaronder gezinnen, zo mogelijk weer op eigen kracht verder kunnen. Waar nodig zet de gemeente direct specialistische ondersteuning in. Inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van betaalde arbeid afgestemd op hun arbeidsmogelijkheden worden door de gemeente begeleid. Daarnaast biedt de gemeente inkomensondersteuning.

Het College streeft permanent naar verbetering, vernieuwing, herkenbaarheid en toegankelijkheid voor burgers. Dit komt tot uiting in interactieve beleidsvorming en zichtbaarheid van bestuurders in Aalsmeerse netwerken. Het bestuur betreft burgers bij het beleid door dialoog, een open communicatie en wijkgericht werken. Wijkoverleggen hebben een stimulerende rol en ondersteunen actieve samenwerking met de gemeente en andere (professionele) organisaties.

2.1.1 Zorg en welzijn

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Dementie aanpak 2015 - 2018	Uitvoering	Gerealiseerd
Tussenevaluatie pilot jonge mantelzorgers.	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Maatwerk bij de levering van zorg en ondersteuning aan inwoners die niet zelfredzaam zijn via een efficiënt samenspel tussen mantelzorgers, vrijwilligers en (professionele) zorgverleners. Actiepunten 2017: • Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. afstemming met huisartsen, thuiszorgpartijen, verpleeghuizen en welzijnspartijen over de

		specifieke Aalsmeerse problemen rond zorglevering (thuiszorg, eerstelijns verblijf e.d.). Daarnaast samenwerking binnen de woonservicezones.
2. Het organiseren van respijtzorg voor mantelzorgers in samenwerking met het Mantelzorgsteunpunt. Actiepunten 2017: Vormen van respijtzorg uitbreiden.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van het inkopen van verschillende professionele vormen van Respijtzorg, zowel thuis als op locatie.
3. Het realiseren van efficiency in de zorg en ondersteuning door de inzet van sociale teams voor huishoudens met problemen op verschillende levensgebieden. Actiepunten 2017: - Uitvoeren voortzetten. - Evaluatie sociale teams 2016 implementeren voor zover van toepassing.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. de inzet van sociale teams. De aanbevelingen uit de evaluatie van de sociale teams zijn geïmplementeerd.
4. Binnen het verband van de sociale teams een werkwijze ontwikkelen waarin gemeente, lokale zorgpartijen, betrokken organisaties, uitvoerders en financiers nauw met elkaar samenwerken. Actiepunten 2017: - Uitvoeren voortzetten. - Verder verstevigen van de contacten met wijkverpleging en huisartsen.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. het werken met wijkkoppels, waardoor de samenwerking verder is vormgegeven.
5. Verantwoord omgaan met privacygevoelige informatie. Actiepunten 2017: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. het gebruik van het privacyreglement sociale teams. Daarnaast voert de gemeente een informatiebeveiligingsbeleid uit op basis van een onderzoek uit 2016.
6. In samenwerking met zorginstellingen, woningcorporaties en investeerders voldoende geschikte woonvormen realiseren waardoor ouderen en mensen met een functiebeperking zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Actiepunten 2017: Uitvoering voortzetten in de gerealiseerde woonservicezones.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. samenwerking met zorgpartijen voor de wijken Aalsmeer Dorp

In samenwerking met corporaties en zorg- en welzijnspartijen realiseren van nieuwbouw woonlocaties voor ouderen met een beperking. Dit inclusief zorg en ondersteuning in deze nieuwbouw (zie programma 5).	Uitvoering	en Kudelstaart. Voor de overige wijken zijn ouderenwoningen in Woonservicezones in voorbereiding of fase van realisatie.
7. De uitvoeringspraktijk en (financiële) ontwikkelingen op het gebied van de nieuwe zorgtaken evalueren. Actiepunten 2017: De resultaten van de evaluatie Wmo (uitgevoerd in 2016) verder implementeren.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. de 'Tussentijdse Evaluatie Wmo', de 'Evaluatie Sociale Teams' en het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek Wmo. Financiële bijstelling heeft plaatsgevonden in de Lentenota.
8. Afspraken maken met organisaties over preventie van overgewicht (JOGG-gemeente) en alcohol- en drugsgebruik. Actiepunten 2017: - Continueren uitvoeringsplan JOGG. - Continueren Brijder en GGD preventie alcohol- en drugsbeleid.	Uitvoering Uitvoering	Het uitvoeringsplan JOGG 2015-2017 is volledig uitgevoerd. JOGG Aalsmeer wordt in de periode 2018-2020 voortgezet. Drank-, drugs-, game- en gokpreventie voor jongeren tot 23 jaar is gecontinueerd en uitgevoerd door Brijder Jeugd en GGD Amstelland. Voor 2018 zijn er ten aanzien van het 'Preventie en handavingsplan alcohol' extra acties uitgezet. De sociale verslavingszorg voor volwassenen is in verband met de toegenomen vraag uitgebreid ten laste van de financiële middelen voor verslavingszorg van de centrumgemeente Amsterdam. De nieuwe aanpak van Brijder met ervaringsdeskundigen vergroot de motivatie van de deelnemers. Verder wordt er nauw samengewerkt met het sociaal team.

2.1.2 Werk en inkomen

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
De uitvoering van het actieprogramma uit de Kadernota Participatiewet 2015-2018.	Uitvoering	Gerealiseerd
De uitvoering van de sluitende aanpak voor jongeren tot 27 jaar richting onderwijs en arbeidsmarkt.	Uitvoering	Anders gerealiseerd, want in 2017 zijn het plan van aanpak en het implementatieplan opgesteld. In het eerste kwartaal van 2018 zal de sluitende aanpak van start gaan.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Ondersteunen van mensen met een bijstandsuitkering, Wajonguitkering, jeugdige werkzoekenden en arbeidsgehandicapten bijstandsontvangers bij het vinden van werk of het verrichten van maatschappelijk zinvolle activiteiten. Actiepunten 2017: - Vanaf 1 februari 2016 vindt de begeleiding naar werk voor alle inwoners, met name voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt plaats op het Werkplein. - Vanaf 1 juli 2016 is de AM werkorganisatie verantwoordelijk voor werkzoekenden met een verdien capaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon. - Evaluatie van de kadernota Participatiewet 2015-2018.	Uitvoering Uitvoering College: 1^e helft	Uitgevoerd door middel van het bieden van een concreet werkaanbod aan inwoners die bijstand aanvragen. Daarnaast biedt het Werkplein een breed ondersteuningsaanbod aan werkzoekenden. Uitgevoerd door middel van het trainen van deze doelgroep om de stap naar de arbeidsmarkt te zetten. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over het aantal plaatsingen bij werkgevers. De evaluatie is in 2017 uitgevoerd. De gemeenteraad is hierover schriftelijk geïnformeerd.
2. Ondernemers stimuleren om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. In dit kader inzetten op de realisering van een regionaal werkbedrijf Groot Amsterdam. Actiepunten 2017: Vanaf 1 juli 2016 is de AM werkorganisatie verantwoordelijk voor werkzoekenden met een verdien capaciteit tot 70% van het	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van het werkgeversnetwerk van AM match.

wettelijk minimumloon. Inzet van alle instrumenten participatiewet, afgestemd op de mogelijkheden van de klant en de vraag van de werkgever.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van de samenwerking met AM match waardoor de instrumenten van de Participatiewet worden ingezet.
3. Huishoudens ondersteunen bij het aanpakken van schuldenproblematiek. Actiepunten 2017: - Uitvoering van de actiepunten uit de beleidsnota Schuldhelpverlening 2016-2020. - Tussentijdse evaluatie van de beleidsnota schuldhelpverlening.	Uitvoering College: 2^e helft	De voor 2017 geplande actiepunten zijn uitgevoerd. Uitgevoerd door middel van een eerste analyse van de actiepunten. De gemeenteraad is hierover schriftelijk geïnformeerd.
4. Invoering van een Aalsmeerpas in aanvulling op het jeugdsport- en jeugdcultuurfonds en bestaande regelingen zoals het declaratiefonds. Actiepunten 2017: - Met de sinds 1 oktober 2016 ingevoerde Aalsmeerpas wordt korting gegeven op de entree van sportieve- en culturele activiteiten. - Tussentijdse evaluatie van de Aalsmeerpas.	Uitvoering College: 2^e helft	Uitgevoerd door middel van het aanbieden van korting en acties voor de doelgroep van de Aalsmeerpas. Uitgevoerd door middel van een tevredenheidsonderzoek onder gebruikers. Mede door de resultaten van dit onderzoek is het aanbod uitgebreid en is de Aalsmeerpasactie voor kinderen gestart. Begin 2018 wordt aanvullend een tussentijdse beleidsevaluatie uitgevoerd.
5. Een goede samenwerking tussen de Voedselbank, de gemeentelijke voorzieningen en andere organisaties realiseren. Actiepunten 2017: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van periodiek overleg en indien noodzakelijk direct contact.

2.1.3 Jeugd

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Vorbereiding van implementatie nieuwe werkwijze en inkoop specialistische jeugdhulp Actiepunten 2017: - Actief betrekken van huisartsen en onderwijs bij nieuwe werkwijze gemeente en aanbieders. - Training en scholing van de lokale teams ten aanzien van nieuwe werkwijze. - Aanpassing verordening jeugdhulp.	Uitvoering Uitvoering Raad: 2^e helft	Uitgevoerd d.m.v. diverse overleggen met huisartsen en onderwijs. Uitgevoerd d.m.v. diverse scholingsbijeenkomsten. Gerealiseerd
Uitvoering toegangstaken specialistische jeugdhulp.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. gesprekken met cliënten en aanmelding bij aanbieders door team jeugd of sociaal team.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit/ uitvoering	Toelichting
1. Goede samenwerking tussen scholen, zorg- en hulpverleningsinstanties, maatschappelijke organisaties en de gemeente realiseren om vroegtijdig problemen bij jongeren te signaleren. Actiepunten 2017: - Evaluatie pilot zorg en onderwijs - Versterking vroegsignalering	College: 1^e helft Uitvoering	Gerealiseerd Uitgevoerd met diverse signaleringspartijen, zoals bijv. onderwijs, jongerenwerk en sport- en cultuur, door inzet jeugdhulpverleners op de scholen en door introductie van een nieuwe verwijsindex.
Effectieve uitvoering van preventieprogramma in scholen en wijken, w.o. vechtscheidingen	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. grote thema bijeenkomsten (vechtscheiding, bewegend leren), kernteam preventie, en inzet diverse interventies en activiteiten.
Herijking van schoolmaatschappelijk werk	College: 2 ^e helft	Gerealiseerd door inzet schoolmaatschappelijk werk op voortgezet onderwijs te verdubbelen en op primair onderwijs te vervangen door jeugdhulpverleners op de scholen (zie

Pilot met jeugdbescherming en volwassenen GGZ.	Uitvoering	lentenota). Uitgevoerd in samenwerking met Jeugdbescherming Regio Amsterdam
2. Jeugd- en gezinsbeleid: uitvoering efficiënter en slagvaardiger organiseren. Actiepunten 2017: - Vierjarig preventieprogramma in uitvoering. - In de praktijk ontwikkelen van initiatieven gericht op de transformatie van de jeugdhulp.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd: vierjarig preventieprogramma is uitgevoerd. Doorlopende uitvoering.
3. Met jongeren bespreken hoe hun betrokkenheid kan worden vergroot en daarop afgestemde maatregelen nemen. Actiepunten 2017: Jongeren worden gericht betrokken bij thema's die hen aangaan. Wethouder bezoekt jongereninloop periodiek.	Uitvoering	Uitgevoerd, o.a. door de inzet van jongerenwerk en bezoeken van wethouder aan jongereninloop, en door projecten waarin jongeren hebben geparticipeerd, zoals bijvoorbeeld VVA terrein.
4. Tweemaal per jaar als college en/of raad met een jongerenplatform praten over hun opvattingen en ideeën. Actiepunten 2017: Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Gerealiseerd
5. Een kinderburgemeester benoemen en een jongerenlintje invoeren. Actiepunten 2017: Uitvoering voortzetten, benoeming nieuwe kinderburgemeester in juni 2017.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
6. Maatschappelijke stages promoten en een virtuele marktplaats faciliteren waar vraag en aanbod (bedrijven en jongeren) bij elkaar komen. Actiepunten 2017: Uitvoering voortzetten, zie programma 2.	Uitvoering	Uitgevoerd door de vrijwilligerscentrale.
7. Organisaties die zich actief inzetten voor de jeugd waar nodig ondersteunen; het jeugdsport- en jeugdcultuurfonds voortzetten. Actiepunten 2017: Uitvoering voortzetten, zie programma 2.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. subsidieverlening.

8. Projectmatig oplossen van de overlast van jeugd. Actiepunten 2017:		
• Evaluatie van de pilot gezinscoaches.	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd
• Evaluatie pilot individuele trajectbegeleiding.	College: 1 ^e helft	Anders gerealiseerd, nl in 2e helft 2018 is verantwoording afgelegd in evaluatie van het beleidsplan jeugdhulp.

Overige toelichting

De implementatie van de regionale nieuwe werkwijze t.a.v. jeugdhulp is in 2017 nog niet volledig afgerond. Dit was ook de verwachting. Het is de verwachting dat de implementatie eind april 2018 is voltooid.

2.1.4 Samenkracht en burgerparticipatie

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Invulling geven aan de aanbevelingen die volgen uit de "Evaluatie van burgerparticipatie in Aalsmeer". Actiepunten 2017:		
• Verbeteringen doorvoeren gericht op de interne organisatie.	Uitvoering	In uitvoering: In het laatste kwartaal van 2017 is de raad schriftelijk geïnformeerd over de acties naar aanleiding van de evaluatie. De acties worden in 2018 geïmplementeerd en hebben voornamelijk betrekking op interne procedures.
• Participatie richten op realisatie maatschappelijke opgaven in coproductie met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.	Uitvoering	Uitgevoerd en in uitvoering: bij de realisatie van grote maatschappelijke opgaven - met name ruimtelijke projecten - zijn in 2017 op verschillende manieren bewoners, bedrijven en organisaties betrokken geweest. De verkregen input is, voor zover inpasbaar, meegenomen bij de uiteindelijke planvorming, besluitvorming en uitvoering
Voorstel Wmo-raad in perspectief toekomstige taak en rol en evaluatie Wmo.	College: 1 ^e helft	Uitgevoerd: de WMO-raad is medio 2017 op basis van de vastgestelde Verordening Adviesraad Sociaal Domein Aalsmeer 2017 omgevormd tot een Adviesraad Sociaal Domein. De adviesraad is met ingang van 1 september 2017 gestart

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Inschakelen van de wijkoverleggen bij de aanpak van gesignaleerde problemen op wijkniveau en faciliteren van particuliere initiatieven, waar nodig met professionele ondersteuning. Actiepunten 2017: • Terugdringen uren opbouwwerk gericht op ondersteuning wijkoverleggen. • Inzet op ondersteuning door opbouwwerk van bewonersinitiatieven. • Aanbestedingstraject starten professionele ondersteuning (opbouwwerk). • Bestuurlijke gesprekken met inwoners.	Uitvoering Uitvoering College: 2^e helft Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt. Doorlopende uitvoering. Uitgevoerd: per 1 januari 2017 is op basis van een met welzijnsorganisatie Participe gesloten overeenkomst een buurtverbinder gestart met haar werkzaamheden. Uitgevoerd: zowel tijdens wijkoverleggen als tijdens gezamenlijke bestuursoverleggen van de wijkbesturen hebben diverse collegeleden gesprekken gevoerd met bewoners.

Verplichte beleidsindicatoren

	2015	2016	2017
Clënten met een maatwerkarrangement per 1.000 inwoners betreffende doelgroep	-	-	-
Re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners 15-64 jr	11,3	13,7	12,6
% Jeugdwerkloosheid	0,86%	-	-
Personen met bijstandsuitkeringen per 1.000 inw. 18 jr e.o.	12,6	12,8	12,3
% Kinderen in armoede	2,51%	-	-
% Jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jr)	6,9%	6,3%	5,2%
% Jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jr)	0,5%	0,5%	-
% Jongeren met jeugdreclassering (in % van alle jongeren 12-23 jr)	0,2%	0,2%	-

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
01 Sociaal domein	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.835	2.363	2.496	179	2.317	2.391	156	2.235	-82
6.2 Wijkteams	2.267	1.227	1.646	50	1.596	1.596	50	1.547	-49
6.3 Inkomensregelingen	1.484	1.332	4.481	3.851	631	4.871	3.948	923	292
6.4 Begeleide participatie	939	947	890	0	890	893	0	893	3
6.5 Arbeidsparticipatie	423	671	564	0	564	541	0	541	-22
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	329	809	813	19	794	868	15	853	59
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	1.663	3.086	2.640	421	2.219	2.689	477	2.212	-7
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	2.468	2.639	3.870	0	3.870	4.346	0	4.346	476
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	39	65	81	37	44	75	34	42	-3
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	405	258	405	0	405	436	0	436	31
7.1 Volksgezondheid	1.073	1.046	1.038	0	1.038	1.023	4	1.019	-19
Totaal saldo van baten en lasten	13.925	14.441	18.924	4.556	14.368	19.730	4.684	15.046	679
0.10 Mutatie reserves P1	20	65	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	13.945	14.506	18.924	4.556	14.368	19.730	4.684	15.046	679

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel € 82.000)

Burgerparticipatie (voordeel € 27.000)

Er wordt uitgekeken naar een instrument waarmee bewonersparticipatie interactief/digitaal/online kan plaatsvinden. Wij volgen momenteel een aantal nieuwe projecten bij andere gemeenten, wanneer dit succesvol is, zullen wij dit implementeren in 2018.

In 2017 hebben de verschillende wijk overleggen en andere initiatiefnemers minder beroep gedaan op de beschikbare middelen voor ondersteuning van hun activiteiten op het vlak van bewonersparticipatie dan gepland.

WMO Algemene voorzieningen (voordeel € 34.000)

Voor Zorg op afstand (voordeel € 10.000) is het project dat in 2017 zou starten, gericht op thuiswonenden met dementie, wegens verschillende factoren (zoals personele wisselingen bij de deelnemende partijen) uitgesteld. Het project start in de eerste helft van 2018.

Innovatie communicatie en participatie (voordeel 15.000): voor het jaar 2017 zijn er geen specifieke innovaties gestart binnen gemeente Aalsmeer.

Daarnaast zijn er diverse kleine afwijkingen (voordeel € 9.000).

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 21.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

6.2 Wijkteams (voordeel € 49.000)

Er is een voordeel op de lasten van € 49.000 ontstaan op het taakveld Wijkteams, dit wordt veroorzaakt doordat de kosten voor de regionale verwijsindex (MULTIsignaal) lager zijn uitgevallen. Dit omdat er vanaf 1 april 2017 gewerkt wordt met een nieuw en voordeligere applicatie. Daarnaast blijken de lokale kosten voor communicatie-, voorlichting- en trainingen van (lokale) partijen voor 2017 nog niet nodig te zijn. Na besluit van de Stuurgroep Jongeren Op Gezond Gewicht bleken de gereserveerde middelen voor evaluatie/ monitoring niet meer nodig te zijn. Tevens zijn de interventies en de communicatiemiddelen rondom het thema (v)echtscheidingen uitgevoerd conform afspraak, maar bleken de kosten voordeliger uit te pakken. Een begrote interventie bleek kosteloos uitgevoerd te kunnen worden.

6.3 Inkomensregelingen (nadeel € 292.000)

Minimabeleid (nadeel € 15.000)

Bij het minimabeleid is sprake van extra uitgaven van € 114.000 en tegelijkertijd is er sprake van meer inkomsten van € 99.000 (opleggingen, vorderingen). Dit wordt veroorzaakt doordat statushouders een woning hebben toegewezen gekregen en daarbij onder andere een lening krijgen voor de inrichtingskosten. Deze leningen worden tegelijkertijd als uitgaven en als inkomsten (vordering) geboekt.

Dubieuze debiteuren sociale dienst (nadeel € 61.000)

De voorziening dubieuze debiteuren is geactualiseerd. Voor een bedrag van € 39.000 is geconstateerd dat de vordering oninbaar is. Daarnaast is voor enkele dubieuze debiteuren een voorziening aangemaakt van € 22.000.

Bijstandsgerechtigden (nadeel € 191.000)

Bij de Najaarsrapportage is op basis van het 1e halfjaar geconcludeerd dat het bestand bijstandsgerechtigden stabiliseerde. Aangezien de begroting was gebaseerd op een gematigde toename van het bestand is een gedeelte van het begrote bedrag toen vrijgevallen. Deze vrijval betrof een bedrag van € 190.000. Het nu ontstane tekort wordt veroorzaakt doordat het bestand in de tweede helft van het jaar toch conform de oorspronkelijke verwachting is gestegen. Dit betreft een bedrag van € 164.000.

Daarnaast wordt het budget voor kwijschelding afvalstoffenheffing overschreden met € 14.000 en is er een terugbetaling van € 13.000 opgenomen in het kader van de declaratieregeling Bbz. Dit betreft een terugbetaling aan het Rijk in het kader van de afrekensystematiek van de Bbz.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel € 25.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

6.6 Maatwerkvoorziening Wet Maatschappelijke Ondersteuning (nadeel € 59.000)

Het tekort op de maatwerkvoorzieningen wordt veroorzaakt door een overschrijding op de uitgaven voor vervoersvoorzieningen en rolstoelen. Gebleken is dat het aantal toekenningen voor vervoersvoorzieningen en rolstoelen is gestegen vergeleken met 2016. Begin 2017 was sprake van een aantal van rond de 420 gehuurde voorzieningen en eind 2017 is dit aantal gestegen naar 450.

6.7 Maatwerkdienstverlening 18+ (voordeel € 7.000)

Hulp bij het huishouden (€ 100.000 voordeel)

Gebleken is dat het aantal lopende indicaties in 2017 is afgenomen met een aantal van 23. Van 495 lopende indicaties is dit afgenomen naar 472. Een verklaring hiervoor is dat per 1 april 2017 voor klanten met een modulair pakket thuis de hulp bij het huishouden is overgegaan van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) naar de Wet langdurige zorg (Wlz). De hulp bij het huishouden voor deze inwoners loopt niet meer via de gemeente maar via het zorgkantoor. Het Rijk heeft het budget voor hulp bij het huishouden hierop aangepast. Aangezien de begroting voor hulp bij het huishouden gebaseerd is op de daadwerkelijke uitgaven van voorgaande jaren heeft deze aanpassing Rijksbudget niet geleid tot een begrotingswijziging.

WMO Begeleiding (€ 173.000 nadeel)

Bij begeleiding is sprake van een tekort van € 173.000. Dit tekort wordt veroorzaakt door enkele ontwikkelingen. Dit betreft ten eerste het inzetten van een nieuw product Beschermd Wonen ten behoeve van de doelgroep licht verstandelijk beperkten (LVB). Daarnaast is er sprake van een verschuiving van lichtere vormen van begeleiding naar zwaardere vormen.

Persoonsgebonden budget (nadeel € 11.000)

In 2017 is € 251.000 aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) verstrekt voor uitvoering van het persoonsgebonden budget. Op 10 april 2018 is van dit bedrag € 181.000 daadwerkelijk besteed. Dit betekent dat Aalsmeer een vordering op de SVB heeft van € 70.000.

Op het taakveld ontstaat een nadeel van € 11.000 ten opzichte van de begrote lasten voor PGB (€ 170.000).

Inkomsten Maatwerkdienstverlening 18+ (€ 56.000 voordeel)

Het voordeel op de inkomsten van € 56.000 betreft PGB afwikkeling 2015 voor een bedrag van € 37.000. De overige inkomsten zijn extra CAK bijdragen.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 25.000)

6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (nadeel € 476.000)

Zorg in natura (€ 580.000 nadeel)

Er is in 2017 sprake van een overschrijding van € 0,6 miljoen op het budget jeugdhulp. Voor een deel (€ 200.000) wordt dit veroorzaakt doordat zorgaanbieders nog facturen hebben ingediend over de jaren 2015 en 2016. Volgens de wet mogen aanbieders tot 5 jaar na datum factureren. Daarnaast is er in 2017 duurdere zorg ingezet dan voorheen. Het aantal cliënten blijft ongeveer gelijk, maar de zorgzwaarte neemt toe zodat de gemiddelde kosten per cliënt zijn toegenomen. Er zijn enkele cliënten die vanwege hun problematiek uitzonderlijk dure zorg ontvangen wat een fors beslag legt op het budget.

Persoonsgebonden budget (voordeel € 83.000)

In 2017 is € 358.000 aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) verstrekt voor uitvoering van het persoonsgebonden budget. Op 10 april 2018 is van dit bedrag € 267.000 daadwerkelijk besteed. Dit betekent dat Aalsmeer een vordering op de SVB heeft van € 91.000.

Op het taakveld ontstaat een voordeel van € 83.000 ten opzichte van de begrote lasten voor PGB (€ 350.000).

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 21.000)

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Sociaal domein zijn betrokken: Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland, GGD Amsterdam-Amstelland, Veilig Thuis, en Amstelland Meerlanden Werkorganisatie (werknaam: AM-match). Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.2 Onderwijs en ontplooiing

Missie 2014 - 2018

Goede scholen en een rijk en gevarieerd aanbod aan sport- en beweegmogelijkheden en culturele en recreatieve voorzieningen maken Aalsmeer tot een aantrekkelijke woon- en leefgemeente. In Aalsmeer bestaat een rijk verenigingsleven, waaraan vele vrijwilligers, zowel jong als oud, hun bijdrage leveren.

Een verantwoorde samenleving met verantwoordelijke burgers begint bij de jeugd. Er is goed en passend primair onderwijs voor elk kind in Aalsmeer. Bovendien moet ieder kind de kans krijgen om zonder achterstanden aan de basisschool te beginnen. Kinderen en jongeren in Aalsmeer ontwikkelen hierdoor voldoende kennis en vaardigheden om later te voorzien in hun levensonderhoud en te participeren in de samenleving. Mede door te investeren in cultuur-, natuur- en milieueducatie in scholen, groeien kinderen op tot bewuste volwassenen.

De huisvesting van alle scholen in Aalsmeer is van voldoende niveau, met bijzondere aandacht voor veiligheid en een gezond binnenklimaat.

Zoveel mogelijk inwoners (blijven) sporten en bewegen als bijdrage aan het bevorderen van gezondheid, zingeving en het versterken van de sociale samenhang. De gemeente stimuleert daarom een actieve, maatschappelijke rol van de sportverenigingen. Net als het onderwijs spelen sportverenigingen een belangrijke rol bij het tijdig signaleren van problemen bij kinderen en jongeren. De gemeente zorgt voor adequate opvolging van signalen via het Sociaal Loket en Sociaal Team. Waar nodig faciliteert en organiseert de gemeente met de sociale partners de benodigde ondersteuning. Het gemeentelijk beleid is gericht op toekomstbestendige sport- en beweegvoorzieningen in de gemeente, zowel voor de georganiseerde sport als de individuele sporter.

Cultuur is van grote waarde. Inwoners en bezoekers van Aalsmeer worden in staat gesteld om actief en receptief deel te nemen aan culturele activiteiten. De gemeente zet actief in op cultuurdeelname van de jeugd zowel binnen als buiten school. Daarnaast stimuleert de gemeente het bloeiende verenigingsleven binnen de amateurkunst en de organisatie van culturele activiteiten.

Naast de goede sport- en culturele voorzieningen biedt Aalsmeer een kwalitatief en kwantitatief hoogstaand aanbod aan recreatieve voorzieningen, bijvoorbeeld op de Westeinderplassen. Op deze wijze biedt de gemeente voor ieder wat wils.

2.2.1 Onderwijs

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Vaststellen uitvoeringskader Vroeg en Voorschoolse Educatie (VVE).	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd: opgesteld in overleg met onderwijs en kinderopvangaanbieders
Vaststellen uitvoeringsbeleid Peuterarrangementen.	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd: opgesteld in overleg met onderwijs en kinderopvangaanbieders
Afspraken maken met	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd: afspraken gemaakt met

Kinderopvangorganisaties over scholing VVE personeel in het kader van het behalen van taalniveau 3f.		kinderopvangaanbieders.
Monitoren hoeveel plaatsen er in taalklassen en Internationale Schakelklassen (ISK) voor nieuwkomers nodig zijn, en daarop het aanbod aanpassen.	Uitvoering	Uitgevoerd: aanbod wordt steeds afgestemd met onderwijs.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Realiseren van de aansluiting van de Jeugdhulp op het Passend Onderwijs waarbij er een verbindende rol is voor het school-maatschappelijk werk (zie ook project 1.1). Actiepunten 2017: Het schoolmaatschappelijk werk (SMW) evalueren en nieuw beleid vaststellen.	College: 2 ^e helft	Gerealiseerd door inzet schoolmaatschappelijk werk op voortgezet onderwijs te verdubbelen en op primair onderwijs te vervangen door jeugdhulpverleners op de scholen (zie lantenota).
2. De gemeente stimuleert de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Actiepunten 2017: - Actief in gesprek gaan over maatwerk en differentiatie in kennisniveaus (passend onderwijs) staat centraal in de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en Regionale Educatieve Agenda (REA). - Monitoren deelname Cultuureducatie met Kwaliteit. - Implementatie VVE.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd: terugkerend onderwerp in de Lokale en Regionale Educatieve Agenda (LEA en REA). Uitgevoerd: gerealiseerd door Loket Cultuureducatie Amstelland. Uitgevoerd in werkgroep VVE (GGD,gemeente, onderwijs, kinderopvang).
3. Stimuleren/samenbrengen van diverse activiteiten in en rond onderwijs, waarbij kinderen op één locatie terecht kunnen voor opvang, VVE, onderwijs, sport en cultuur. Actiepunten 2017: Vijf gelijke schooldagenmodel en	Uitvoering	Anders uitgevoerd: scholen zijn alle voor,

Thema 2.2.2 Onderwijshuisvesting

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Uitvoering geven aan eerdere besluitvorming m.b.t. nieuwbouw Triade.	Uitvoering	Op de openbare aanbesteding hebben zich geen aannemers gemeld. Vervolgens heeft het schoolbestuur drie aannemers aangeschreven om te offren. Het resultaat van de aanbesteding zorgde voor een overschrijding van het beschikbare budget. In november is een aanvullend krediet beschikbaar gesteld. In december is opdracht gegeven aan de aannemer en deze zal in 2018 starten met de bouw van Triade. De verwachting is dat Triade in 2019 in gebruik genomen zal worden.
2. Samenwerken met het primair en voortgezet onderwijs inzake huisvesting. Actiepunten 2017: 6. De gemeente stelt actief huisvestingsaangelegenheden van het onderwijs aan de orde.	Uitvoering	De gemeente vraagt bij voortduring aandacht voor huisvesting middels het Regionaal Plan Onderwijshuisvesting (RPO). Het jaarlijks maken van een leerlingenprognose is aanleiding voor de schoolbesturen om tijdig een aanvraag te kunnen doen voor uitbreiding met lokalen. Huisvestingszaken worden besproken in het overleg met Vereniging van Eigenaren De Rietpluim en met stichtingsbestuur De Mikado. De wens om het binnenklimaat van de Mikado te verbeteren heeft geresulteerd in een plan van aanpak, dat in 2018 ten uitvoer wordt gebracht.

Thema 2.2.3 Sport en natuur- en milieueducatie

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
2. Sportverenigingen ondersteunen en ontzorgen bij het vroegtijdig signaleren van problemen bij kinderen en jongeren. Actiepunten 2017: 7. Op vrijwillige basis aanbieden van trainingen voor vrijwilligers.	Uitvoering	Uitgevoerd: Teamsportservice Aalsmeer verzorgt de inzet van de combinatiefunctionaris en buurtsportcoach waarbij signalering een hoofdtak is. Zij nemen ook deel aan het kernteam preventie. De optie tot het volgen van trainingen door vrijwilligers blijft gehandhaafd.

2.2.4 Kunst en cultuur

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
De opstart van de exploitatie van de Oude Veiling met deelname van o.a. Cultuurpunt en Bibliotheek en van een wervend cultureel aanbod faciliteren en opvolgen in nauw overleg met ESA en andere betrokken partijen.	Uitvoering	Uitgevoerd: de voorbereiding voor de exploitatie en het cultureel aanbod van de Oude Veiling is door de ESA opgestart. In de eerste helft van 2018 wordt de voorbereiding door de betrokken partijen afgerond. Dit gebeurt in nauw overleg met de gemeente. De start van de exploitatie is gepland in de zomer van 2018 na de verbouwing van de Oude Veiling.
Implementatie notitie Beeldende kunst	Uitvoering	Uitgevoerd: de notitie is het kader voor de uitvoeringspraktijk.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	
9. Op basis van de vraag van het onderwijs cultuureducatie en het buitenschools cultuuraanbod voor kinderen en jongeren uitbreiden. Actiepunten 2017: • Deelname aan 2^{de} tranche Cultuureducatie met Kwaliteit. • Handhaven combinatiefunctionaris cultuur. • Verhogen en structureel inbedden van activiteiten op het gebied van cultuureducatie met cultuurspunt en lokale culturele instellingen.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd: het Loket Cultuureducatie Amstelland neemt deel aan de 2^e tranche. Uitgevoerd: de combinatiefunctionaris cultuur maakte ook in 2017 onderdeel uit van het team van het Cultuurspunt Aalsmeer. Uitgevoerd: samen met lokale culturele instellingen laat het Cultuurspunt zoveel mogelijk schoolgaande jeugd (PO en VO) onder en na schooltijd kennis maken met diverse vormen van kunst en cultuur.
10. Uitwerking van de visie op de bibliotheek van de toekomst in relatie tot de nieuwe bibliotheekwet en het gefaseerd invoeren van de wet. Actiepunten 2017: • De reorganisatie van de Bibliotheek en de omschakeling naar de nieuwe invulling van taken faciliteren en opvolgen.	Uitvoering	Uitgevoerd: de reorganisatie is eind 2017 afgerond. De bibliotheek werkt in afstemming met de gemeente aan de uitvoering van de nieuwe visie, waarbij zij inzet op ontmoeting: educatie en programmering. De organisatie is hierop aangepast.

Verplichte beleidsindicatoren

	2015	2016	2017
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	0,93	0,18	-
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	17,69	12,46	-
% Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) (2014)	1,4%	-	-

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
02 Onderwijs en ontplooiing	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
4.2 Onderwijshuisvesting	2.171	1.668	1.905	260	1.645	1.876	266	1.609	-36
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	810	876	1.069	171	898	961	177	785	-113
5.1 Sportbeleid en activering	1.448	1.460	1.787	115	1.671	1.754	115	1.639	-32
5.2 Sportaccommodaties	-111	14	1.134	1.352	-219	1.160	1.337	-177	42
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	243	314	291	0	291	273	0	273	-18
5.4 Musea	127	125	125	0	125	140	0	140	15
5.5 Cultureel erfgoed	60	55	53	0	53	58	0	58	5
5.6 Media	582	487	487	0	487	488	0	488	1
Totaal saldo van baten en lasten	5.330	4.998	6.850	1.899	4.951	6.711	1.895	4.815	-136
0.10 Mutatie reserves P2	-48	-26	0	1	-1	0	0	0	1
Resultaat	5.282	4.971	6.850	1.900	4.950	6.711	1.895	4.815	-135

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (voordeel € 113.000)

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) (voordeel € 75.000)

De incidentele middelen OAB 2017 laten een onderschrijding zien van € 46.000. Het grootste deel hiervan betreft de eenmalige Rijksmiddelen OAB taalniveau 3F: € 26.000. Er bleek minder scholing nodig te zijn dan verwacht. Een aanvraag voor aanvullende activiteiten is pas eind december 2017 ingediend, waardoor deze subsidie niet meer kan worden beschikt in 2017. Deze komt ten laste van de incidentele middelen OAB 2018.

Het resterende deel van € 20.000 betreft terugbetaling van instellingen aan de gemeente met betrekking tot subsidie Voor- en Voegschoolse Educatie (VVE) en Peuterarrangementen 2016 en een deel van de middelen voor extra beleidsontwikkeling vanwege de wet op de Harmonisatie Kinderopvang.

Tevens is er een onderschrijding van € 29.000 op de structurele middelen OAB 2017. Het grootste deel hiervan betreft de verminderde realisatie van kindplaatsen VVE en Peuterarrangementen. Daarnaast was er minder uitbreiding van het ouderprogramma Opstap dan voorzien.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 38.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

5.2 Sportaccommodaties (nadeel € 42.000)

Op zowel de lasten als de baten is de afwijking kleiner dan € 40.000. Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Onderwijs en ontplooiing is Exploitatie Sportaccommodatie Aalsmeer B.V. (ESA BV) betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

- Deelname regionale samenwerking (overleg en projecten) Amsterdam Economic Board, PRES (Platform Regionaal Economische Structuur), AM (Amstelland Meerlanden) en MRA (Metropoolregio Amsterdam). - Vaststellen toeristisch/recreatie promotieplan. - Uitvoering toeristisch/recreatief promotieplan. - Vaststellen detailhandelsnota.	Uitvoering College: 1^e helft Uitvoering Raad: 2^e helft	deelname aan het programma circulaire Westas Gerealiseerd. NB: platform Economie is de nieuwe naam voor PRES Gerealiseerd In uitvoering: ontwikkeling van route en arrangementen, realisering website en logo Visit Aalsmeer (1e fase en 2e fase loopt) en de daarbij behorende social media Twitter, Facebook en Instagram. Gerealiseerd
2. Winkelgebied Aalsmeer Dorp (zie ook programma 5.1.1.). Actiepunten 2017: - Vaststellen van een Uitvoeringsagenda met concrete maatregelen op basis van de Centrumvisie. - Opstellen van een convenant tussen gemeente, ondernemers en eigenaren over de uitvoeringsagenda. - Vaststellen van een te herzien bestemmingsplan Aalsmeer Dorp (zie ook programma 5).	College: 2^e helft College: 2^e helft Raad: 1^e helft	Niet uitgevoerd, omdat op basis van de ingekomen zienswijzen is besloten - als tussenstap - eerst economische- en ruimtelijke bouwstenen op te stellen, alvorens verder te gaan. Anders gerealiseerd, economische bouwsteen opgesteld. Gerealiseerd door de vaststelling van een conserverend bestemmingsplan.
3. Stimuleren van kansrijke ontwikkelingen op het gebied van toerisme en recreatie. Actiepunten 2017: - Vaststellen bewegwijzeringsplan. - Opstellen spelregels Innovatiefonds om productontwikkeling te stimuleren. * - Invoeren Innovatiefonds. * * Afhankelijk van het beschikbaar stellen van budget.	College: 1^e helft College: 1^e helft College: 1^e helft	Anders gerealiseerd, in overleg met ondernemers en OA is besloten de beschikbare middelen anders in te vullen en te kijken naar kansrijke initiatieven. Anders gerealiseerd: de bestaande toeristische plattegronden zijn geactualiseerd en uitgebreid. Anders gerealiseerd, in overleg met ondernemers en OA is besloten de beschikbare middelen anders in te vullen en te kijken naar kansrijke initiatieven. Zie hierboven.
4. Uitbreiden van de toeristische en		In uitvoering: in overleg met deelnemende

recreatieve netwerken. Actiepunten 2017: • Ontwikkeling sloepenroute. • Stimuleren kleinschalige voorzieningen langs routestructuren.	Uitvoering Uitvoering	gemeenten wordt concreet gewerkt aan de uitbreiding van toeristische en recreatieve netwerken, zoals het sloepennetwerk, wandelnetwerk Amstelscheg, kanoroutes. In uitvoering: Aalsmeer is onderdeel geworden van het sloepennetwerk. De plaatsing van bewegwijzering moet nog plaatsvinden in voorjaar 2018. In uitvoering: met OA wordt gewerkt aan het opstellen van een subsidieregeling voor kleinschalige voorzieningen.
5. Herontwikkelen van Fort Kudelstaart. Actiepunten 2017: • Restauratie (consolideren). • Gunning aan exploitant. • Begeleiden uitwerking plannen exploitant.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	In uitvoering: op 7 juni 2017 is de definitieve gunningsbeslissing genomen in het kader van de Tender "Exploitatie en beheer Fort Kudelstaart". Met de exploitant worden de plannen verder uitgewerkt.
6. Stimuleren nieuwe mogelijkheden voor verblijfsrecreatie (zie hiervoor ook programma 5.1.1) Actiepunten 2017: • Faciliteren initiatieven op basis van structuurvisie Uiterweg.	Uitvoering	In uitvoering: er wordt gewerkt aan de realisering van diverse logiesvoorzieningen.

Overige toelichting

In uitvoering: Drechtdoorsteek. Er is gestart met een haalbaarheidsonderzoek naar de Drechtdoorsteek. Dat onderzoek is recent afgerond en wordt besproken met de diverse deelnemende partijen om vervolgens te bepalen wat de volgende stap in dit project moet zijn.

Thema 2.3.2 Greenport

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Stimulering van de samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden. Actiepunten 2017: • Continueren deelname Greenport Aalsmeer.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. deelname aan de samenwerking Greenport Aalsmeer en via bedrijfsbezoeken..
3. Faciliteren van concrete projecten met speciale aandacht voor innovatie en de aansluiting tussen bedrijfsleven en onderwijs. Actiepunten 2017: • Deelname aan uitvoering Uitvoeringsagenda Greenport Aalsmeer. • Deelname aan uitvoering Actieplan Werkgeversservice- punt Groot Amsterdam Greenport Aalsmeer 2015-2018.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. deelname aan de samenwerking Greenport Aalsmeer en het vaststellen van de visie Aalsmeer Oost conform de Uitvoeringsagenda Greenport Aalsmeer. Uitgevoerd d.m.v. deelname aan de samenwerking Greenport Aalsmeer. Dit heeft er o.a. toe geleid dat bedrijven van de Greenport Aalsmeer participeren in het programma van het Werkgeversservice-punt. Hierdoor hebben verschillende mensen zonder werk een plek gevonden bij bedrijven in de Greenport Aalsmeer.

Thema 2.3.3 Schiphol

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. In samenwerking met de buurgemeenten, het regionale bedrijfsleven, Schiphol en bedrijven in de luchtvaartsector inzetten op het versterken van de kracht en kwaliteiten van de regio rond Amsterdam en de luchthaven Schiphol. Actiepunten 2017: Bepalen van de inzet van de gemeente Aalsmeer voor periode na 2020 in een actieprogramma Schiphol Aalsmeer, een dynamisch inzetdocument.	Raad: 2 ^e helft	Gerealiseerd d.m.v. Position Paper Schiphol "De mensen achter de cijfers"
2. Inzetten op het behoud en het versterken van de leefbaarheid in en de toekomstbestendigheid van de omgeving van de luchthaven Schiphol. Actiepunten 2017: - Input wijzigingstraject LIB. - Aanvragen indienen bij stichting Leefomgeving Schiphol 2^e tranche, met name gericht op verbetering van de leefbaarheid en de luchtkwaliteit. - Gegevens uit de relevante informatiebronnen (onder andere rapportages, geluidmetingen en klachtenmeldingen) analyseren en aan de orde stellen met name bij de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL), Ministerie van Infrastructuur en Milieu en de Omgevingsraad Schiphol (ORS).	Uitvoering College: 1^e helft Uitvoering	Uitgevoerd via deelname aan het overleg in het kader van Bestuurlijke Regie Schiphol. Gerealiseerd met als resultaat een bedrag van € 8 miljoen gereserveerd voor Aalsmeerse projecten. Uitgevoerd en verwerkt in het Position Paper (zie onder 1.) Tevens wordt in het kader van het onderzoek naar de gezondheidseffecten van ultrafijnstof van vliegtuigen door het RIVM ook onderzoek gedaan bij leerlingen van een basisschool in Aalsmeer. Als onderdeel van de besluitvorming in de ORS over het microklimaat Leimuider worden de mogelijkheden van een hinderbelevingsonderzoek in Kudelstaart onderzocht.

Thema 2.3.4 Duurzaamheid

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Toepassing van duurzame oplossingen bij de eigen gemeentelijke bouwprojecten en renovaties. Actiepunten 2017: - Besluitvorming, met inbegrip van duurzaamheidsaspecten, over de tweede fase herontwikkeling gemeentehuis. - Uitvoering, met inbegrip van duurzaamheidsaspecten, van het nog in 2016 te nemen besluit over het gebouw aan de Marktstraat 19 en 19a (Oude Veiling c.a.).	Raad: 1^e helft Uitvoering	Gerealiseerd: besluitvorming over het gemeentehuis heeft plaats gevonden middels een raadsbesluit over het verbouwingskrediet. De uitvoering van de verbouwing van De Oude Veiling is in uitvoering en zal in 2018 worden afgerond.
2. Verbetering van het natuur- en milieu-beheer in het Westeinderplassengebied. Actiepunten 2017: - Uitvoering programma groene AS: ecologische inrichting van een aantal eilanden. - Vaststellen actieplan beheer particuliere eilanden.	Uitvoering College: 1^e helft	Niet uitgevoerd: Groene AS is vertraagd ten gevolge van bodemverontreiniging. Na vaststelling beleidsregels PFAS Aalsmeer volgt aanvullend onderzoek in de eerste helft 2018 en zal op basis daarvan de uitvoering ter hand genomen worden. Voor de tweede fase uitvoering Groene AS is eind 2017 subsidie verkregen van de provincie. Deze projecten zijn in voorbereiding. Gerealiseerd: in 2017 is in beeld gebracht welke wensen er leven bij particuliere eigenaren. Op basis van deze inventarisatie zal in 2018 met de grotere particuliere beheerders een visie op inrichting en beheer van de terreinen worden gemaakt.

Verplichte beleidsindicatoren

	2015	2016	2017
Vestigingen per 1.000 inwoners 15-64 jr (2014)	163,7	-	-
Banen per 1.000 inw. 15-64 jr	743	749	-
% Functiemenging	53,1%	53,5%	-
% Netto arbeidsparticipatie	70,7%	70,7%	-
% Hernieuwbare elektriciteit	1,0%	-	-

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
03 Economie en duurzaamheid	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
3.1 Economische ontwikkeling	718	568	579	0	579	559	16	543	-36
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	-143	48	63	65	-1	86	79	7	8
3.4 Economische promotie	-216	-20	228	279	-51	252	235	18	68
Totaal saldo van baten en lasten	360	597	870	343	527	898	330	567	41
Resultaat	360	597	870	343	527	898	330	567	41

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

3.4 Economische promotie (nadeel € 68.000)

Baten (water)toeristenbelasting (nadeel € 46.000)

Tot 2016 werd aan de ondernemers 4 x per jaar een opgave van het aantal overnachtingen opgevraagd. Ter vermindering van de administratieve lasten wordt met ingang van 2017 alleen na afloop van het belastingjaar om een opgave verzocht. Het geraamde bedrag toeristenbelasting en watertoeristenbelasting voor 2017 zal hierdoor in 2018 worden opgelegd en ontvangen. Dit leidt voor 2017 éénmalig tot lagere inkomsten (water)toeristenbelasting.

Overige afwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel € 22.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Economie en duurzaamheid is Stichting Greenport Aalsmeer betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.4 Openbare ruimte

Missie 2014 - 2018

De inrichting van de openbare ruimte is een belangrijk aandachtspunt. Aalsmeer moet er over vier jaar aantrekkelijker uitzien dan in 2014 het geval was. Het maatschappelijk effect dat wordt beoogd is een schone, groene, veilige en waterrijke leefomgeving. Een fysieke omgeving die blijvend in staat is te voorzien in de behoeften van huidige en toekomstige generaties.

Er wordt voortdurend aandacht geschonken en gewerkt aan de vermindering van de bestaande ontevredenheid over het huidige kwaliteitsniveau van de openbare ruimte. Hoewel een verbetering deels al heeft plaats gevonden, moet daarin een grote stap worden gezet.

De voorzieningen in de openbare ruimte houden we op een duurzame wijze in stand. Dit gebeurt door de openbare ruimte op een integrale, efficiënte en klantgerichte wijze schoon, heel, groen, veilig en fraai te houden.

Aalsmeer is een gemeente met veel bedrijvigheid en recreatie daarmee een druk verkeers- en vervoerspatroon. Een optimale bereikbaarheid en verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers blijft een grote uitdaging.

Het zwaartepunt bij de afvalinzameling is het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen tegen zo laag mogelijke kosten. Maar het betekent ook het op de lange termijn kunnen garanderen van een goede kwaliteit van de dienstverlening tegen een acceptabel kostenniveau aan de inwoners van Aalsmeer.

2.4.1 Groen

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Doorstart Grondbank Aalsmeer (4e kwartaal 2016 wordt hiervoor een plan opgesteld)	Uitvoering	Er zijn verschillende ontwikkelingen op het gebied van de grondbank in zowel Aalsmeer als Amstelveen. Daarom wordt momenteel een haalbaarheidsonderzoek en integrale visie opgesteld. Uitgangspunt hierbij is het borgen van een aanpak die voldoet aan alle (milieukundige) wet- en regelgeving en meerwaarde heeft voor de gemeente(n). Verwacht wordt de eerste resultaten voor de zomer 2018 aan beide besturen te presenteren.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. a) Achterstallig onderhoud in het groen aanpakken conform uitvoeringsprogramma; prioriteiten zijn onder andere het Hornmeerpark en het Seringenpark. Actiepunten 2017: Het vervangen van verouderde beplanting in de woonwijken voor een duurzame inrichting.	Uitvoering	Verspreid over de gemeente zijn diverse groenvakken gerenoveerd. De renovatie van het Seringenpark en fase 1 van het Hornmeerpark zijn uitgevoerd.
2. Een speelveldje beschikbaar hebben voor de jeugd in elke buurt. Inrichting in overleg met de buurtbewoners en kinderen. Actiepunten 2017: Minimaal twee speelplaatsen renoveren waarbij kleine/ minder aantrekkelijke speelplaatsen worden gesaneerd ten gunste van grotere speelplaatsen (kwaliteit gaat voor kwantiteit).	Uitvoering	In uitvoering d.m.v. herziening van het uitvoeringsplan spelen. Doelstelling is het opwaarderen en optimaliseren van speelplaatsen door het creëren van grotere speelplaatsen met een breed aanbod. In 2017 is ook weer een aantal speelplaatsen geheel gerenoveerd.

2.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Beleidsplan Openbare Verlichting 2015-2019	Uitvoering	In uitvoering. Onder andere het vervangen van de verlichting op de Kudelstaartseweg (sierbogen), Oosteinderweg, Weteringstraat en in het Zuiderpark.
Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2020	Uitvoering	In Uitvoering. Onder andere reconstructie Dreef, reconstructie rotonde Zwarteweg en aanleg riolering VVA terrein.
Nota wegen	Raad: 2 ^e helft	In 2017 zijn wegininspecties uitgevoerd waarna een verdiepingsslag is gemaakt. Medio 2018 wordt deze verdiepingsslag vertaald in de Nota Wegen.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. a) Achterstallig onderhoud aan wegen, bruggen, duikers en beschoeiingen aanpakken conform uitvoeringsprogramma. b) In beeld brengen effect aanpak achterstallig onderhoud. Actiepunten 2017: 8. Het achterstallig onderhoud van verhardingen in relatie tot het beschikbare budget, wordt in beeld gebracht middels de nota wegen (zie bestuurlijk actiepunt).	Uitvoering	De realisatie van renovatiewerken op wegen laat vanaf 2016 een stijgende lijn zien. In 2017 zijn o.a. renovaties uitgevoerd aan de Gedempte Sloot, de Weteringstraat en herinrichting parkeerterrein Beethovenlaan Deze aanpak is nodig om de achterstanden op wegenonderhoud in te halen. Ook in 2017 zijn weer diverse beschoeiingen vervangen
2. Toezicht houden op en meten van de geleverde kwaliteit van het onderhoud van de openbare ruimte door De Meerlanden conform de eisen in het vernieuwde DVO2. Actiepunten 2017: • Er wordt voortdurend toezicht gehouden op de werkzaamheden uit het onderhoudsbestek.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. inzet op het groen, verharding, meubilair, speelplaatsen en water.

• Twee keer per jaar vindt er een kwaliteitsmeting plaats conform het beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud.	Uitvoering	Uitgevoerd door maandelijkse kwaliteitsmeting voor het beeldbestek onkruidbestrijding op verharding.
3. Overzichtelijk houden van het straatbeeld door verwijdering van overtollige paaltjes, betonblokken en borden en beperking van de diversiteit in straatmeubilair zoals straatlantaarns, bankjes en prullenbakken. Actiepunten 2017: • Wanneer mogelijk wordt dit in de uitvoering van projecten meegenomen.	Uitvoering	Uitgevoerd: in 2017 zijn overbodige obstakels (met name paaltjes) verwijderd. Om te komen tot meer uniformiteit is een deel van het straatmeubilair vervangen.
4. a) Actief verwijderen van zwerfafval conform DVO2. b) Evalueren verwijderen zwerfafval. Actiepunten 2017: • Er worden acties gehouden op scholen om de jeugd bewust te maken van dit onderwerp.	Uitvoering	In uitvoering middels lopende onderhoudscontracten en projecten op scholen o.a. vanuit de 'milieubende'
5. Burgers betrekken bij inrichting van de buitenruimte en bij inspectie van de staat van onderhoud van de buitenruimte (meedenken en meedoen) in samenwerking met de wijkoverleggen. Meten middels beeldkwaliteit meetlatten. Actiepunten 2017: • In 2016 zijn bewoners tijdens de wijkoverleggen geïnformeerde over het beleid dat is vastgelegd in het Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud. Ook in 2017 worden bewoners betrokken bij wijkstouwen.	Uitvoering	In uitvoering d.m.v. bestaande interactie met o.a. de wijkoverleggen waar de kwaliteit van de openbare ruimte aan de orde is gekomen.
6. Actualiseren van het Aalsmeers Verkeer- en Vervoerplan, nadat duidelijk is geworden wat de impact is van de aanleg van de Noordvork en de keuze is gemaakt voor de wijze van afwaarderen en reconstrueren van de Burgemeester Kasteleinweg. Actiepunten 2017: • Het AVVP wordt pas herzien nadat alle nieuwe infrastructuur is aangelegd en een beeld is verkregen van hoe de nieuwe structuur	Geen	Het college heeft eind september het Uitvoeringsprogramma verkeer Aalsmeer & Kudelstaart 2017-2019 vastgesteld. In dit programma is een groot aantal korte

functioneert.		termijn maatregelen opgenomen. Deze maatregelen zijn in samenspraak met diverse belanghebbenden bepaald. De uitvoering van deze maatregelen vindt plaats in de periode van 2017 t/m 2019.
7. Herinrichting Kasteleinweg Actiepunten 2017: In 2017 wordt gestart met reconstructiewerkzaamheden. De uitvoering zal meerdere kwartalen in beslag nemen.	Uitvoering	In 2017 hebben voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden en is het bestek zo goed als afgerond. Er is nog niet gestart met de uitvoering.

2.4.3 Afvalinzameling

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Verdere afvalscheiding	Uitvoering	In uitvoering: door communicatie en educatie worden inwoners gestimuleerd afval gescheiden aan te bieden.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Deelname landelijke benchmark afvalscheiding. Actiepunten 2017: In diverse bijeenkomsten worden de prestaties van gemeenten in vergelijkbare stedelijkheidsklassen op het gebied van kosten, dienstverlening, milieu en regie met elkaar vergeleken.	Uitvoering	Deelname is niet jaarlijks, maar om het jaar. In 2018 doet Aalsmeer weer mee aan de landelijke benchmark.
2. Afvalvisie Aalsmeer Actiepunten 2017: In 2017 zal de visie uitgewerkt worden in een Grondstoffenplan.	Raad: 2 ^e helft	Het Afvalplan 2017-2021 is door de raad aangehouden. In 2018 zal gewerkt worden aan een Afvalplan met als doel het bevorderen van het hergebruik en de recycling van huishoudelijk afval.

Thema 2.4.4 Begraafplaats

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Uitvoering van het in 2016 genomen besluit over de begraafplaats.	Uitvoering	Uitgevoerd: door het aanbieden van aanvullende producten en diensten is de exploitatie van de begraafplaats verbeterd

Overige toelichting

Een verbetering van de functionaliteit van de aula wordt gezocht in samenwerking met de Open Hofkerk, het opfrissen van het interieur en kleine bouwkundige aanpassingen aan het gebouw.

Verplichte beleidsindicatoren

	2015	2016	2017
% Verkeersongevallen met een motorvoertuig	10,0%	-	-
% Overige vervoersongevallen met een gewone fietser	9,0%	-	-
Huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	181	180	-

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
04 Openbare ruimte	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
2.1 Verkeer en vervoer	3.938	3.172	4.848	253	4.595	4.374	406	3.968	-627
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	3.225	3.182	3.625	62	3.563	3.361	75	3.286	-278
7.2 Riolering	-768	-998	2.032	3.029	-996	1.941	2.938	-996	0
7.3 Afval	-1.114	-666	2.583	3.249	-666	2.634	3.300	-666	0
7.4 Milieubeheer	1.005	391	840	28	811	460	32	427	-384
7.5 Begraafplaatsen	-28	45	398	408	-10	650	443	208	217
Totaal saldo van baten en lasten	6.259	5.126	14.327	7.029	7.298	13.420	7.194	6.227	-1.072
0.10 Mutatie reserves P4	2.760	1.603	5.568	5.036	532	4.972	3.290	1.683	1.151
Resultaat	9.019	6.729	19.895	12.064	7.830	18.392	10.483	7.909	79

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

2.1 Verkeer en vervoer (voordeel € 627.000)

Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer (voordeel € 561.000)

Op het taakveld Verkeer en vervoer worden de beheerkosten, de voorbereidingskosten van projecten en de groot onderhoudsprojecten van de onderdelen wegen, kunstwerken, verkeer, openbare verlichting en overig verantwoord. Voor de toelichting hierop wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage bij de jaarrekening.

Energiekosten openbare verlichting (voordeel € 41.000)

De energiekosten van de openbare verlichting zijn € 41.000 lager dan begroot. De kosten fluctueren jaarlijks en de afrekeningen van energiemaatschappijen vinden niet altijd tijdig plaats.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 25.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie (€ 278.000 voordeel)

Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer (voordeel € 240.000)

Op het taakveld Openbaar groen en openluchtrecreatie worden de beheerkosten, de voorbereidingskosten van projecten en de groot onderhoudsprojecten van de onderdelen groen, water en spelen verantwoord. Voor de toelichting hierop wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage bij de jaarrekening.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 38.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

7.2 Riolering

Voor de voorbereiding en uitvoering van rioleringsprojecten binnen het Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer was een bedrag van € 91.000 begroot op dit taakveld. Omdat het voorbereidingsbudget niet benut is en de kosten van voorbereiding en toezicht van projecten conform BBV regelgeving zijn verantwoord als investeringskosten, zijn de uitgaven op dit taakveld € 91.000 lager dan begroot.

De onttrekking uit de voorziening riolering ter dekking van deze uitgaven heeft daarom niet plaatsgevonden, waardoor ook de inkomsten € 91.000 lager zijn dan begroot.

7.3 Afval

De lasten op het taakveld afval zijn € 103.000 hoger dan begroot. Oorzaak hiervan is dat het gereserveerde bedrag voor meerwerk DVO1 van € 50.000 in 2017 niet benodigd was. Daarnaast zijn er enkele kleine afwijkingen die leiden tot € 33.000 lagere lasten. Ook op de post oninbare vorderingen ontstaat een voordeel van € 20.000. De voorziening oninbare vorderingen wordt gevormd afhankelijk van de ouderdom van de openstaande posten. Het saldo van de oudere posten is lager dan bij de begroting van is uitgegaan. De ontvangen baten zijn € 51.000 hoger dan begroot.

Conform regelgeving wordt het positieve resultaat ten opzichte van de begroting van € 154.000 gestort in de voorziening afvalstoffenheffing.

7.4 Milieubeheer (voordeel € 384.000)

Duurzaamheidsfonds (voordeel € 346.000)

In 2017 is door de gemeenteraad de reserve duurzaamheidsfonds in het leven geroepen. In de begroting 2017 is in verband hiermee € 346.000 opgenomen op dit taakveld voor bestedingen in het kader van duurzaamheid. Hiervan is in 2017 € 325.000 uitgegeven ten behoeve van stimuleringsleningen, door een storting in het duurzaamheidsfonds van SVn. Dit staat verantwoord op de balans onder de financiële vaste activa. Hierdoor blijven de werkelijke lasten op dit taakveld € 346.000 achter bij de begroting en heeft ook de onttrekking uit de Reserve Duurzaamheidsfonds niet plaatsgevonden.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 38.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

7.5 Begraafplaatsen (nadeel € 217.000)

Voorziening uitgifte graven en afkoop onderhoud begraafplaats (€ 253.000 nadeel)

De gemeente ontvangt jaarlijks afkoopbedragen voor de verlenging van het grafrecht en het onderhoud van de begraafplaats. De ontvangen afkoopsommen vormen een verplichting aan degene die de afkoopsom heeft betaald en zal door de gemeente aan het onderhoud en beheer moeten worden besteed. Derhalve is een voorziening gevormd.

In 2017 zijn de ontvangen bijdragen van derden ten aanzien van afgekochte contracten met een ingangsdatum van 2017, of ingaande in de toekomst gestort in de betreffende voorziening. Totaal gaat het om een bedrag van € 253.000.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (€ 36.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

0.10 Mutatie reserves programma 4 (nadeel € 1.125.000)

Reserve Buitenruimte (nadeel € 1.039.000)

In de reserve is € 210.000 meer gestort dan begroot. Dit betreft inkomsten binnen het Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte. Er is € 829.000 minder aan de reserve onttrokken. Voor de toelichting hierop wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage bij de jaarrekening.

Reserve dekking kapitaallasten van investeringen met maatschappelijk nut (voordeel € 890.000)

Voor de dekking van de afschrijvingslasten van diverse investeringen met maatschappelijk nut binnen het Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte wordt vanaf 2017 een bedrag ter hoogte van de gemaakte investeringskosten gestort in de reserve dekking kapitaallasten van investeringen met maatschappelijk nut. Het bedrag van deze storting wordt onttrokken aan de reserve buitenruimte. Het betreft € 228.000. Voor de toelichting hierop wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage bij de jaarrekening.

Ditzelfde geldt voor investeringen in bovenwijkse voorzieningen. De investeringskosten van de Burgemeester Hoffscholteweg en de rotonde Burgemeester Kasteleinweg/Aalsmeerderweg zijn € 516.000 lager dan geraamd.

De rotonde Burgemeester Kasteleinweg/Aalsmeerderweg wordt in samenhang met de aanleg van de Molenvlietweg en de aanleg van een rotonde op de kruising Molenvlietweg en Middenweg in Green Park Aalsmeer opgepakt. In 2017 is hoofdzakelijk gewerkt aan de voorbereiding van project, waaronder de verlegging van kabels en leidingen de aanvraag van de subsidie voor het project bij de Vervoerregio. In 2017 zijn nog geen realisatiekosten (€ 399.000) gemaakt. Over de financiering van het totale project en de bijbehorende subsidie wordt in de loop van 2018 aan de raad een voorstel voorgelegd.

In 2017 is hoofdzakelijk gewerkt aan het deel van de Burgemeester Hoffscholteweg dat aansluit op de Burgemeester Kasteleinweg, nabij het woningbouwproject Polderzoom fase 1. Het deel dat aansluit op de Aalsmeerderweg is in 2017 nog niet in uitvoering gekomen, omdat het tracé nog niet ontruimd kon worden. Het restantbedrag 2017 van € 117.000 schuift door naar 2018.

Reserve bovenwijkse voorzieningen (nadeel € 509.000)

Door de lagere investeringskosten dan geraamd van de projecten bovenwijkse voorzieningen Burgemeester Hoffscholteweg en de Zevensprong is ook de onttrekking aan de reserve bovenwijkse voorzieningen € 516.000 lager dan geraamd. Daarnaast is de onttrekking voor de organisatiekosten voor het project Herinrichting Burgemeester Kasteleinweg € 56.000 lager dan geraamd.

Ten tijde van de Najaarsrapportage 2017 werden voor de werkzaamheden van de sanering van het gebied Polderzoom meerkosten verwacht ter hoogte van € 175.000. De uiteindelijke overschrijding was in het totaal € 76.000 en had betrekking op het project De Tuinen van Aalsmeer (deelgebied Polderzoom fase 1) voor € 50.000 en op het bovenwijkse project aanleg Burgemeester Hoffscholteweg voor € 26.000. Ter dekking van de overschrijding van het deel voor de Burgemeester Hoffscholteweg wordt € 26.000 in de reserve bovenwijkse voorzieningen gestort. Dit is € 62.000 lager dan waarmee in de Najaarsrapportage rekening was gehouden.

Reserve Duurzaamheidsfonds (nadeel € 346.000)

Zie de tekst op taakveld 7.4 Milieubeheer.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Openbare ruimte is Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Missie 2014 - 2018

Aalsmeer is een gemeente met veel bedrijvigheid, een groot recreatiepotentieel en ruim 30.000 inwoners. De nabijheid van Schiphol, de bedrijvigheid rondom Flora Holland en de vele kweek- en handelsbedrijven leveren bovendien een druk verkeers- en vervoerspatroon op. Het combineren van de vele functies in de gemeente tot een aantrekkelijke woon- en leefomgeving, een gewild vestigingsklimaat en een gebied met recreatief toeristische aantrekkingskracht blijft een grote uitdaging.

Er staan voor de komende jaren nog diverse woningbouwprojecten op de rol, zowel meer kleinschalige inbreidingslocaties als meer grootschalige uitleglocaties, zoals Nieuw-Oosteinde II. Prioriteit ligt bij kleinschalige projecten binnen de kernen. Uitdaging hierbij is om richting bewoners en initiatiefnemers meer ruimte en maatwerk bij ruimtelijke ordening, ontwikkeling, welstand en inrichting te bieden en tegelijkertijd de ruimtelijke kwaliteit en het duurzaam ruimtegebruik in Aalsmeer te versterken. Daarnaast vinden ontwikkelingen plaats voor grootschalige transformatie van verouderde glastuinbouwgebieden.

Projecten worden vraaggericht uitgevoerd, met ruimte voor toekomstige bewoners, de markt en participatie voor direct belanghebbenden. Inzet is beheersbare kosten en risico's voor de gemeente.

Vergunningverlening kenmerkt zich door solide en adequate dienstverlening. De bestendige koers van programmatisch en procesmatig handhaven wordt voortgezet met als doel het consequent naleven van wet- en regelgeving. Hiermee wordt een goede ruimtelijke ordening, een fysiek veilige leefomgeving, het voorkomen van rechtsongelijkheid en een goede registratie van de "gebouwde" omgeving (wettelijke registratieplicht basisadministraties) bevorderd.

Het is goed wonen in Aalsmeer en dat willen we zo houden. Kwaliteit staat voorop. Die moet ook bereikbaar zijn voor mensen voor wie dat –vanwege bijvoorbeeld financiën of gezondheid- niet vanzelfsprekend is. We blijven groeien, maar beheerst en verleggen de aandacht naar het bestaande woonaanbod. Er wordt aangesloten bij de uitgangspunten uit de woonvisie. Bij bouwprojecten en afspraken met de woningbouwcorporatie is uitgangspunt voldoende differentiatie in woningen en woon- en leefomgevingen en voldoende kwalitatieve woningvoorraad voor specifieke doelgroepen zoals ouderen, mensen met een functiebeperking en arbeidskrachten uit andere landen.

2.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Actieve lobby tegen extra beperkingen LIB (zie ook pr. 3.3).	Uitvoering	Uitgevoerd: De lobby heeft geleid tot gemeentelijke zeggenschap tot 25 woningen binnen bestaand stedelijk gebied.
Diverse facilitaire projecten, o.a.: - Machineweg Rooie Dorp - Hoofdweg 76	Uitvoering	In uitvoering: ruimtelijke procedure gestart

• Dorps haven Noord • Dorps haven Zuid • Stationsweg/Postkantoor • Helling • Zuiderkerk • Nieuw Calslagen		overeenkomst ondertekend, aanvraag omgevingsvergunning wordt ingediend bouw gestart, oplevering in 2018 bouw gestart eind 2017 wachten op initiatiefnemer bouw gereed in 2018 ruimtelijke procedure gestart in uitvoering
Voorbereiding op invoering van de Omgevingswet.	Raad: 2 ^e helft	Gerealiseerd

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Planmatige herziening van bestemmingsplannen Actiepunten 2017: • Bestemmingsplan Aalsmeer-Dorp • Bestemmingsplan Greenpark Aalsmeer. • Bestemmingsplan Oosteinderweg	Raad: 1 ^e helft Raad: 2 ^e helft Raad: 2 ^e helft	Gerealiseerd Niet gerealiseerd, wordt 1e kwartaal 2018. Wel beheersverordening vastgesteld in december 2017. Niet gerealiseerd, wordt 2e helft 2018. Hiermee wordt nog steeds voldaan aan de wettelijke actualiseringsplicht
2. Opstellen en vaststellen van structuurvisies Actiepunten 2017: • Deelstructuurvisie: Landelijk Gebied Oost de linten • Deelstructuurvisie: Oosteinderweg	Raad: 2 ^e helft Raad: 1 ^e helft	Niet gerealiseerd, met de raad is afgesproken eerst verkeerskundig onderzoek uit te voeren Idem
3. Realisatie sportpark Hornmeer, renovatie en herinrichting Hornmeerpark, herinrichting vrijkomend Voetbalvereniging Aalsmeer (VVA) terrein en woningbouw Meervalstraat/Roerdomplaan, VVA terrein, Ophelialaan en Thijsselaan. Actiepunten 2017: • Renovatie en herinrichting Hornmeerpark. • Vaststellen uitgangspunten herinrichting VVA terrein. • Bestemmingsplan woningbouw Meervalstraat/Roerdomplaan. • Startnotitie woningbouw VVA terrein.	Uitvoering Raad: 1 ^e helft Raad: 1 ^e helft Raad: 1 ^e helft	Uitgevoerd conform actiepunt. Niet gerealiseerd, wordt eerste helft 2018 Niet gerealiseerd, wordt in mei 2018 vastgesteld. Gerealiseerd

4. Versnelling van het project De Tuinen van Aalsmeer met het vastgestelde bouwprogramma. Actiepunten 2017: • Startnotitie Stommeerkade Oost fase 2. • burgemeester Hoffscholteweg: wijzigingsplan bestemmingsplan Noordvork.	Raad: 1^e helft College: 1^e helft	Gerealiseerd Niet gerealiseerd. Afhankelijk van verplaatsing bedrijfspanen Stommeerkade
6. Een behoedzaam financieel beleid en aanpassing van de (deel)structuurvisie voor Green Park Aalsmeer om geschikte partners in de ontwikkeling te vinden. Actiepunten 2017: Vaststellen exploitatieplan Middenweg, deelgebied 3,5,7. • Vaststellen bestemmingsplan OLV. • Vaststellen grondexploitatie Greenpark Aalsmeer Gebiedsontwikkeling (GPAG BV) • Bestemmingsplan Green Park (vervangen N201-zone)	Raad: 1^e helft Raad: 1^e helft College: 2^e helft Raad: 2^e helft	Niet gerealiseerd, wordt in 2018 mee gestart. Niet gerealiseerd, tweede kwartaal 2018 Gerealiseerd Beheersverordening vastgesteld op 7 december, actualisatie bestemmingsplannen volgt in 2018

Thema 2.5.2 Vergunningverlening

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Voortzetten programmatische handhaving via uitvoeringsprogramma. Actiepunten 2017:		
• Uitvoeringsprogramma VTH 2017-2018 vaststellen.	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd
• Jaarrapportage VTH 2016 vaststellen.	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd

2.5.3 Wonen en volkshuisvesting

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Heropening Starterslening	Raad: 1 ^e helft	Gerealiseerd
Introductie Wooncoach	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd onder de naam: vrijwillige woonvoorlichters ouderen (VWO's).

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Ontwikkelen van alternatieve bouwvormen samen met de markt. Actiepunten 2017:		
• Nader uitwerken van de kansrijke locaties voor de ontwikkeling van alternatieve woonvormen.	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd
2. Vaststellen verordening woonfonds en vervolgens inzetten van het Woonfonds voor het levensbestendig maken van woningen en de bouw van jongerenhuisvesting en zorgwoningen. Actiepunten 2017:		
• De bestedingsdoelen voor het Woonfonds zijn in 2016 geactualiseerd (woonagenda). Zie "actuele beleidsontwikkelingen".	Raad: 2 ^e helft	Gerealiseerd
3. Realiseren van wooneenheden voor senioren en faciliteren van organisaties		

die hun huidige verzorgingshuiscapaciteit willen aanpassen. Actiepunten 2017: • Uitvoering project Zuiderkerk. • Opnemen van seniorenwoningen in het plan Meervalstraat / Roerdomplaan.	Uitvoering Uitvoering	Niet gerealiseerd: De uitvoering van project Zuiderkerk is niet van start gegaan. Op verzoek van de ontwikkelaar is eerst de nota van uitgangspunten gewijzigd. Uitgevoerd: Op 10 maart 2016 is het startdocument voor de locatie Meervalstraat / Roerdomplaan vastgesteld. die realisatie van 60 zorgwoningen mogelijk maakt.
4. Voldoende woningen in het sociale en middensegment (sociale huur en koop en goedkope koop). Actiepunten 2017: • Uitvoering geven aan de in de Woonagenda 2016-2020 opgenomen beleidsregel dat het absolute aantal sociale huurwoningen minimaal gelijk moet blijven; • Uitvoering geven aan de in 2016 overeengekomen prestatieafspraken tussen Eigen Haard, Huurdersvereniging en gemeenten. • Realisatie van minimaal 25 % sociale woningbouw in nieuwbouw projecten. • Realisatie van minimaal 30% goedkope woningbouw in nieuwbouw projecten.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. gemaakte prestatieafspraken met Eigen Haard. Gerealiseerd Uitgevoerd: wordt sinds januari 2016 meegenomen in startdocumenten. Uitgevoerd: wordt sinds januari 2016 meegenomen in startdocumenten.
5. Faciliteren van huisvesting voor arbeidsmigranten. Actiepunten 2017: • Volgen planologische procedure op verzoek van aanvragen.	Uitvoering	Gerealiseerd

Thema 2.5.4 Openbaar vervoer

Eind 2016 werd bekend dat de OV concessie gewonnen was door Connexxion. In de loop van 2017 publiceerde Connexxion het vervoerplan. Vanuit Aalsmeer is daarop via de adviescommissie AML gereageerd: 'Daar waar reguliere buslijnen worden vervangen door R-Net ontstaan gebieden waar OV op grotere afstand komt te liggen, zoals Aalsmeer Dorp en Hornmeer. Graag ziet Aalsmeer dat Connexxion vanuit haar opgelegde 'ontwikkefunctie' (in afstemming met Aalsmeer en de Vervoerregio) dat goede alternatieven worden geboden die de fijnmazigheid van het OV in Aalsmeer borgen'. Tegelijkertijd is gevraagd om aandacht voor de mogelijkheden voor een OV-verbinding met Leimuiden. Vanaf 10 december 2017 is de nieuwe dienstregeling ingegaan.

Overige toelichting

Begin december 2017 is een nieuwe openbaar vervoer concessieperiode ingegaan.

Thema 2.5.5 Parkeren

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Parkeerdrukmeting Aalsmeer & Kudelstaart	Uitvoering: najaar 2017	Uitgesteld naar begin 2018.

Thema 2.5.6 Maatschappelijk Vastgoed

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Besluitvorming over de tweede fase herontwikkeling gemeentehuis.	Raad: 1 ^e helft	Gerealiseerd
Uitvoering van het nog in 2016 te nemen besluit over de exploitatie van Marktstraat 19 en 19a (Oude Veiling c.a.).	Uitvoering	In uitvoering: de planvorming heeft meer tijd gekost dan waarvan in 2016 is uitgegaan.
Verhuizing van De Werkschuit en verkoop ten behoeve van herontwikkeling van Baccarastraat 15.	College: 1 ^e helft	In voorbereiding.
Uitwerking door ESA bv van het buurthuis van de toekomst.	Uitvoering	In uitvoering.

Verplichte beleidsindicatoren

	2015	2016	2017
Gemiddelde WOZ-waarde woningen x 1.000 euro	276	269	294
Nieuwbouw per 1.000 woningen	7	-	-

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
		Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
05 Ruimtelijke ontwikkeling	2016								2017
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	892	262	1.699	1.158	541	1.674	1.229	445	-96
2.2 Parkeren	-5	-9	9	18	-9	9	20	-11	-2
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	25	12.339	12.339	0	11.229	11.438	-209	-209
8.1 Ruimtelijke ordening	920	-118	4.665	4.134	531	2.726	927	1.799	1.268
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-585	232	5.545	5.518	26	2.185	4.592	-2.406	-2.433
8.3 Wonen en bouwen	136	-326	1.543	1.808	-264	1.523	1.800	-277	-12
Totaal saldo van baten en lasten	1.359	65	25.800	24.975	825	19.347	20.007	-660	-1.485
0.10 Mutatie reserves P5	-1.022	902	7.200	1.928	5.272	7.041	1.851	5.189	-83
Resultaat	337	966	33.000	26.903	6.097	26.388	21.858	4.530	-1.568

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

Beheer overige gebouwen en gronden (voordeel € 96.000)

Voorziening beheer gebouwen (nadeel € 129.000)

Aan de hand van de actualisatie van de voorziening beheer gebouwen is gebleken dat een extra dotatie van € 140.000 benodigd is om de voorziening op peil te houden en de verwachte werkzaamheden volgens een actueel prijspeil te kunnen uitvoeren. Tevens kan er € 11.000 uit de voorziening vrijvallen als gevolg van voordelige afronding van onderhoudswerkzaamheden

Voormalig VVA terrein en tijdelijke huisvesting Stichting Buurthuis Hornmeer (voordeel € 40.000)

Op 20 april 2017 is er door de raad een krediet beschikbaar gesteld van € 143.000 voor het opschonen en prepareren van het voormalig VVA terrein. Ook is er in de najaarsrapportage 2016 een budget beschikbaar gesteld van € 45.000 voor de tijdelijke huisvesting van Stichting Buurthuis Hornmeer. In 2017 is voor deze projecten € 148.000 kosten gemaakt. Door voordelen die ontstaan zijn tijdens de uitvoering is er met een voordelig resultaat van € 40.000 afgesloten.

Aanloopkosten Oude Veiling (nadeel € 54.000)

Bij de najaarsrapportage 2017 bent u geïnformeerd over een vrijval van de bestemmingsreserve reorganisatie van de ESA. Conform de beschikking op basis waarvan deze reserve gevormd was moest het saldo ad € 115.000 terugvloeien naar de gemeente. De subsidiebeschikking liet geen koppeling met de aanloopkosten Oude Veiling voor de jaren 2016/2017 toe. De gemeenteraad is op 20 oktober 2015 geïnformeerd dat de ESA de eenmalige aanloopkosten en de exploitatielasten voor de Oude Veiling voorschiet en achteraf in rekening stelt bij de gemeente. In de najaarsrapportage 2017 is naast de vrijval van bovengenoemde bestemmingsreserve voor de kosten tot en met 2016 een voorziening getroffen van € 76.000. Inmiddels is er ook overeenstemming over de in rekening te stellen kosten voor 2017 ten bedrage van € 54.000. De te betalen kosten over 2015 tot en met 2017 bedragen in het totaal € 130.000. De getroffen voorziening van € 76.000 kan vrijvallen.

Sloop Bilderdammerweg 119 (voordeel € 146.000)

In de lentenota 2017 is voor de sloopwerkzaamheden van de kas en een schuur op Bilderdammerweg en Hoofdweg 146 in verband met asbestproblematiek een budget beschikbaar gesteld van € 153.000. Er is in 2017 € 7.000 aan kosten gemaakt. Aangezien de werkzaamheden doorlopen in 2018 wordt voorgesteld het resterende budget van € 146.000 veilig te stellen.

Asbestsanering van Cleeffkade 7a (voordeel € 68.000)

in de lentenota 2017 is voor de asbestsanering van het buitenterrein aan de van Cleeffkade 7a een budget beschikbaar gesteld van € 170.000. Er is in 2017 € 102.000 aan kosten gemaakt. Door voordelen die ontstaan zijn tijdens de uitvoering is het is de verwachting dat dit project met een voordelig resultaat van € 25.000 afgesloten zal worden. Aangezien de werkzaamheden doorlopen in 2018 wordt voorgesteld een resterend budget van € 43.000 veilig te stellen.

Beheer gronden (voordeel € 30.000)

Op het beheer van de gronden is een voordeel ontstaan van € 30.000.

Overige begrotingsafwijkingen < € 40.000 (nadeel € 5.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (voordeel € 209.000)

Omdat het resultaat van bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen, is het saldo van baten en lasten in evenwicht. Uitzonderingen hierop zijn winstnemingen en een vrijval of een toevoeging aan een gerelateerde voorziening.

Mutaties voor bouwgrondexploitaties met invloed op het resultaat (voordeel € 209.000)

Project Bedrijventerrein Green Park Aalsmeer omvat de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein langs de provinciale weg N201. Voor deze gebiedsontwikkeling is een samenwerkingsverband afgesproken met de gemeente Uithoorn, waarbij beide partijen voor 50% risico dragen. Voor de uitvoering van de realisatie van het bedrijventerrein is GPAG BV opgericht, waarvan beide gemeenten de aandeelhouders zijn.

Tot en met 2016 is de hoogte van de Voorziening Garantstelling Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV gebaseerd op de risico analyse die onderdeel uitmaakt van de jaarlijkse actualisering van de grondexploitatie van GPAG BV. Deze risico analyse wordt opgesteld op basis van de "Monte Carlo" methode. Het beleid is om de hoogte van de Voorziening te baseren op het resultaat van de grondexploitatie van GPAG BV behorende bij 85% zekerheid. Eind 2014 is de eerdere onttrekking aan het project voor de bijdrage aan de N201 teruggestort. Hierdoor verbeterde het resultaat van de grondexploitatie aanzienlijk en werd licht positief. Ook de concept grondexploitatie van 2018 laat een positief resultaat zien. Hoewel de eindwaarde van de opgestelde grondexploitatie vanaf eind 2014 positief is, waren de uitkomsten van de risico analyse tot en met de grondexploitatie van 2017 negatief. Bij de grondexploitatie 2018 is nu ook het resultaat van de risico analyse behorende bij 85 % zekerheid positief. Op basis van de consistente lijn in de positieve eindwaarde van het project kan het restant van de voorziening van € 209.000 vrijvallen.

Nu de eindwaarde behorende bij 85% zekerheid, positief is, wordt er geen bedrag voor dit risico meer opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Budgettaire neutrale mutaties voor bouwgrondexploitaties (€ 1.110.000)

Omdat het resultaat van de lopende bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen (onder de voorraden) is het saldo van baten en lasten in evenwicht.

Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van projecten worden over het algemeen veroorzaakt door afwijkingen ten opzichte van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben geen invloed op (de toereikendheid van) het projectbudget. Omdat hierdoor het resultaat op het jaarbudget wijzigt, wijzigt ook het bedrag dat op de balans wordt opgenomen.

De onderbesteding van € 1.110.000 op dit taakveld betreft het project Green Park Aalsmeer.

Green Park Aalsmeer

Lasten (voordeel € 1,1 miljoen, per saldo neutraal met baten en balans)

In 2017 zijn de kosten van de verwervingen € 2,1 miljoen lager dan geraamd. Voor één perceel grond aan de Middenweg is in 2017 wel de koopovereenkomst gesloten, maar het transport van het perceel vindt plaats in 2018. De kosten voor het bouw en woonrijp maken zijn € 0,8 miljoen hoger dan geraamd doordat er een aantal saneringen zijn uitgevoerd, die in de raming niet voorzien waren. Daarnaast waren er diverse lasten hoger dan begroot. Het betreft een bedrag van € 0,2 miljoen, waaronder kosten van externe advisering, organisatiekosten en eigenaarskosten van de panden in tijdelijk beheer.

In 2017 heeft er minder transport van verkochte kavels in Green Park plaatsgevonden dan in eerste instantie verwacht. Dit heeft te maken met de noodzakelijke procedures die doorlopen moeten worden, voordat het transport van een kavel kan plaatsvinden. Hierdoor heeft voor € 1,4 miljoen nog geen afrekening met Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV plaats kunnen vinden. Verder waren de verwachte verwervingen lager en daardoor zijn ook de vooruitbetalingen van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV voor € 1,4 miljoen lager. In 2017 is het bedrijfsgebouw Middenweg 11 verkocht, waardoor de huuropbrengsten € 0,4 miljoen lager zijn dan geraamd.

Samenvatting taakvelden 8.1 en 8.2 m.b.t. grondexploitatie De tuinen van Aalsmeer

Conform de herziene BBV regelgeving is deze grondexploitatie opgeknipt in een bouwgrond in exploitatie (actief grondbeleid) en een faciliterend deel. De mutaties worden daarom opgeknipt in de jaarrekening toegelicht op taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening en op taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen). Voor beide delen is conform regelgeving een aparte voorziening aanwezig. De mutatie op beide voorzieningen betreft alleen het project De Tuinen van Aalsmeer.

Het verschil tussen een actieve grondexploitatie 2017 en een hoofdzakelijk facilitaire grondexploitatie 2018 is € 1,1 miljoen negatief. Dit verschil wordt in hoofdzaak veroorzaakt door:

- De stijging van de (inbreng)waarde van de gronden (incl. opstallen), gebaseerd op de actuele marktinzichten in een opgaande markt: ca. € 500.000
- In de grondexploitatie 2017 werd uitgegaan van een plus op de actieve grondexploitatie voor dit deel. Bij het kostenverhaal kunnen we alleen de kosten verhalen, dit scheelt per saldo ca. € 300.000.
- De overige € 300.000 betreft voorzichtigheid in de raming van de exploitatiebijdragen, gebaseerd op de systematiek van de grondexploitatiewet. De concrete afrekening per partij in de anterieure fase is afhankelijk van de planuitwerking en de kosten, die daarmee samenhangen en zal afwijken van de prognose zoals nu in de grondexploitatie 2018 is opgenomen.

In 2017 was rekening gehouden met een toevoeging aan de voorziening van € 378.000, waardoor er per saldo een nadeel van € 726.000 ontstaat ten opzichte van de begroting.

8.1 Ruimtelijke ordening (nadeel € 1.268.000)

Facilitaire projecten

Bij facilitair grondbeleid wordt de bestemming uit de ruimtelijke maatregel gerealiseerd door particulieren. Hierbij dient de gemeente de kosten, die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen te verwezenlijken, te verhalen op de particuliere ontwikkelaar. Daardoor is het saldo van baten en lasten over het algemeen in evenwicht. Een deel van deze lasten betreft toevoegingen aan reserves van bijdragen van ontwikkelaars voor bovenwijkse voorzieningen, kunstzinnige verfraaiing of aanpassingen in de buitenruimte. Deze toevoegingen aan reserves worden verantwoord op taakveld 0.10 Mutaties reserves programma 5.

Uitzondering op het budgettair neutrale saldo zijn kosten die niet kunnen worden verhaald. Deze moeten als verlies worden genomen in het jaar dat dit zich voordoet. Voor verwachte toekomstige tekorten wordt een voorziening getroffen.

De overige afwijkingen op baten en lasten zijn budgettair neutraal en betreffen faseringsverschillen binnen de projecten. Het achterblijven van de werkelijke lasten en baten ten opzichte van de begroting, wordt met name veroorzaakt door de vertraging in het project De Tuinen van Aalsmeer.

Mutaties voor facilitaire projecten met invloed op het resultaat (nadeel € 14.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

Toevoeging aan de voorziening facilitaire projecten (nadeel € 1.219.000)

Gewijzigde marktomstandigheden in de woningmarkt, nieuwe inzichten naar aanleiding van de voortgang van het project in 2017 en een aangepaste ontwikkelstrategie inzake het deelgebied Polderzoom fase 2 maken een herziening van de grondexploitatie van De tuinen van Aalsmeer noodzakelijk. De aangepaste ontwikkelstrategie is vertaald in de grondexploitatie 2018 die voorafgaand aan de behandeling van de Jaarrekening 2017 wordt voorgelegd ter besluitvorming. De plussen en minnen binnen de deelgebieden Spoorlaan, Zwarteweg, Opheliahof, Polderzoom fase 1 en de project overkoepelende uitgaven en inkomsten, zijn per saldo neutraal. De wijzigingen in inkomsten en uitgaven binnen het deelgebied Polderzoom fase 2 zijn het grootst.

De eigendommen van de gemeente in Polderzoom fase 2 zijn beperkt. Omdat vier eigenaren in het gebied hebben aangegeven hun gronden zelf te willen ontwikkelen kan een groot deel van Polderzoom fase 2 niet meer actief worden ontwikkeld, maar zal faciliterend worden ontwikkeld. Bij de faciliterende ontwikkeling wordt echter vastgehouden aan het woningbouwprogramma van het project De Tuinen van Aalsmeer, zoals dit in 2015 is vastgesteld: 24 % sociale woningen en 28 % goedkope woningen.

Dit resulteert in een dotatie aan de voorziening facilitaire projecten van € 1.219.000 en een vrijval van € 116.000 (zie taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)).

Budgettaire neutrale mutaties voor facilitaire projecten € 3.197.000

Voordeel op de lasten € 3.120.000 en nadeel op de baten € 3.197.000. Per saldo een nadeel van € 7.000 op het taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening dat wordt gecompenseerd door een voordeel op reservemutaties op taakveld 0.10 Mutaties reserves programma 5 van € 77.000

De Tuinen van Aalsmeer (€ 3.168.000 lasten en baten)

De facilitaire onderdelen in het project de Tuinen van Aalsmeer zijn in 2017 vertraagd, maar er is wel voortgang geboekt. In Polderzoomfase 2 is de verhuizing van de ondernemer van een bedrijfspand aan de Stommeerkade naar een nieuwe plek in Kudelstaart verplaatst naar 2018. Hierdoor hebben zowel de geraamde aankoop als verkoop van grond niet plaatsgevonden in 2017.

In 2017 is voor Polderzoom 2e fase de startnotitie vastgesteld, maar zijn de kosten van de voorbereidende werkzaamheden voor het openbaar gebied verplaatst naar 2018.

Over de locatie aan de Zwarteweg is eind 2017 met de ontwikkelaars overeenstemming bereikt. De ontvangst van de in 2017 geraamde exploitatiebijdrage, vindt daardoor plaats in 2018.

Vertragingen in overige projecten (€ 248.000 lasten en baten)

Hieronder volgt een toelichting op projecten met een begrotingsafwijking boven de € 40.000:

Helling 49

De afrondende rioleringswerkzaamheden van zowel de gemeente als de initiatiefnemer worden gecombineerd uitgevoerd in één werk. Daardoor is de uitvoering doorgeschoven naar 2018.

Hornweg 315

De uitvoering van dit project is vertraagd. In 2017 waren bijdragen en stortingen in verband met aanpassingen in de buitenruimte en bovenwijken gepland. Dit verschuift naar 2018.

Hornweg 317

Dit project is later naar de uitvoering gegaan dan gepland. De kosten die voor 2017 geraamd waren voor de inrichting van de buitenruimte worden gemaakt in 2018.

Versnellingen in projecten (€ -219.000 lasten en baten)

Hoofdweg 76

De anterieure overeenkomst is in november 2017 ondertekend en bekrachtigd. De exploitatiebijdrage van 63.931 is in 2017 ontvangen.

Westeinderhage en Zuiderkerk.

De raming van de kosten voor de overeenkomsten zijn bijgesteld. De ontwikkelaars hebben de exploitatiebijdragen betaald.

Uiterweg 401-403 en Uiterweg 139

Dit zijn kleine particuliere initiatieven. De anterieure overeenkomsten zijn eind 2017 ondertekend en bekrachtigd.

Geo informatie (voordeel € 64.000)

In 2018 is een initieel voordeel van € 40.000 ontstaan door;

- De lage vlucht voor het maken van luchtfoto's is door restricties vanuit luchthaven Schiphol in 2017 niet uitgevoerd. De hoge vlucht is wel uitgevoerd en is aanmerkelijk goedkoper maar in een lagere kwaliteit.
- Jaarlijks worden panoramabeelden gemaakt in opdracht van de gemeente Amstelveen. De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen en Almere hadden zich aangesloten bij een pilot van de gemeente Amsterdam omdat deze o.a. ook financieel aantrekkelijk was.

In 2018 worden de luchtfoto's en panoramabeelden opnieuw aanbesteed en wordt geen voordeel verwacht.

Door de ambtelijke samenwerking van de gemeente Amstelveen en Aalsmeer wordt het bijhouden van de kaart (basisregistratie grootschalige topografie) in eigen beheer uitgevoerd in plaats van uitbesteed. Dit levert het resterende structurele voordeel op.

Overige begrotingsafwijkingen < € 40.000 (nadeel € 22.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) (voordeel € 2.433.000)

Omdat het resultaat van bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen, is het saldo van baten en lasten in evenwicht. Uitzonderingen hierop zijn winstnemingen en een vrijval of een toevoeging aan de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten (ten behoeve van projecten met een negatief resultaat) of overige gerelateerde voorzieningen.

Mutaties voor bouwgrondexploitaties met invloed op het resultaat (voordeel € 2.433.000)

Winstnemingen (voordeel € 1.940.000)

Bij het project Proosdij-Noord zijn in 2017 alle woningen verkocht in plaats van in 2018 en 2020. De winstneming wordt hiermee in 2017 genomen en bedraagt € 1.964.000. De winstneming bij het project Dorps haven Zuid viel uiteindelijk € 24.000 lager uit dan begroot en was € 102.000.

Mutatie op de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten (voordeel € 493.000)

Gewijzigde marktomstandigheden in de woningmarkt, nieuwe inzichten naar aanleiding van de voortgang van het project in 2017 en een aangepaste ontwikkelstrategie inzake het deelgebied Polderzoom fase 2 maken een herziening van de grondexploitatie van De tuinen van Aalsmeer noodzakelijk. De aangepaste ontwikkelstrategie is vertaald in de grondexploitatie 2018 die voorafgaand aan de behandeling van de Jaarrekening 2017 wordt voorgelegd ter besluitvorming. De plussen en minnen binnen de deelgebieden Spoorlaan, Zwarteweg, Opheliahof, Polderzoom fase 1 en de project overkoepelende uitgaven en inkomsten, zijn per saldo neutraal. De wijzigingen in inkomsten en uitgaven binnen het deelgebied Polderzoom fase 2 zijn het grootst.

Dit resulteert in een vrijval van € 116.000 van de voorziening grondexploitaties. Omdat er een dotatie aan de voorziening grondexploitaties begroot was van € 378.000, ontstaat er een voordeel ten opzichte van de begroting van € 493.000 op taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen).

Ten tijde van de Najaarsrapportage 2017 werden voor de werkzaamheden van de sanering van het gebied Polderzoom meerkosten verwacht ter hoogte van € 175.000. De uiteindelijke overschrijding was in het totaal € 76.000 en had betrekking op het project De Tuinen van Aalsmeer (deelgebied Polderzoom fase 1) voor € 50.000 en op het bovenwijkse project aanleg Burgemeester Hoffscholtweg voor € 26.000. Deze meerkosten van € 50.000 kunnen worden opgevangen binnen de daarvoor bestemde budgetten.

Budgettaire neutrale mutaties voor bouwgrondexploitaties (€ 2.982.000)

Omdat het resultaat van de lopende bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen (onder de voorraden) is het saldo van baten en lasten in evenwicht.

Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van projecten worden over het algemeen veroorzaakt door afwijkingen ten opzichte van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben geen invloed op (de toereikendheid van) het projectbudget. Omdat hierdoor het resultaat op het jaarbudget wijzigt, wijzigt ook het bedrag dat op de balans wordt opgenomen.

De onderbesteding van € 2.982.000 op dit taakveld betreft voornamelijk het project De Tuinen van Aalsmeer (€ 2.847.000). Daarnaast betreft het het totaal van de actieve grondexploitaties in voorbereiding voor € 119.000. De resterende afwijking van € 16.000 betreft de projecten Proosdij-Noord en Dorpshaven Zuid.

De Tuinen van Aalsmeer

Lasten (voordeel € 2,8 miljoen, per saldo neutraal met baten en balans)

In 2017 zijn de voorbereidende werkzaamheden in Polderzoom fase 1 afgerond. Medio 2017 is gestart met de bouw en de woningen ten zuiden van de Burgemeester Hoffscholtweg en deze worden in 2018 opgeleverd. Het verkoopresultaat van Polderzoom fase 1 is € 0,2 miljoen lager door een vertraging vanwege de procedure van de sanering en de extra kosten voor geluidsisolatie van de woningen. De verkoop van de woningen ten noorden van de Burgemeester Hoffscholtweg is eind 2017 gestart en de aanleg van de openbare voorzieningen zal in 2018 en 2019 worden afgerond.

In 2017 is een onderhandeling over deelgebied Zwarteweg met de betrokken ontwikkelaars afgerond. In 2018 en 2019 worden de gronden bouwrijp geleverd. De verkoop van bouwrijpe kavels in 2017 (€ 1,4 miljoen) is daardoor uitgesteld. In samenhang hiermee zijn ook de geraamde kosten voor dit deelgebied niet in 2017 gemaakt (€ 1,1 miljoen).

De geraamde inkomsten uit subsidies zijn niet ontvangen vanwege de vertraging in de aanleg van Burgemeester Kasteleinweg en doordat het fietspad tussen het Spoorlijnpad en de Burgemeester Kasteleinweg nog niet gerealiseerd kan worden (totaal € 0,4 miljoen).

De nog niet ontvangen subsidie voor het fietspad tussen het Spoorlijnpad en de Burgemeester Kasteleinweg heeft betrekking op het deelgebied van de aanleg van de Burgemeester Hoffscholteweg. Via een budgettaire neutrale correctie van 0,1 miljoen wordt deze subsidie conform regelgeving uit de grondexploitatie gehaald. Bij de actualisering van de bovenwijkse investeringen, worden de kosten en de bijbehorende subsidie voor dit fietspad betrokken bij de investering in de aanleg Burgemeester Hoffscholteweg.

De geraamde kosten (sloop en verwervingen) voor Polderzoom fase 2 zijn in 2017 niet gemaakt (€ 0,4 miljoen) door de vertraagde ontruiming van het gebied. Deze activiteiten verschuiven naar 2018.

De in 2017 geraamde afdracht aan de Burgemeester Kasteleinweg heeft niet plaatsgevonden (€ 1,2 miljoen) vanwege vertraging in de voorbereiding van project bij de provincie Noord-Holland. Hierover heeft het college uw raad in december 2017 per brief geïnformeerd.

Actieve grondexploitaties in voorbereiding

Lasten (voordeel € 119.000). Ontwikkeling boekwaarde (nadeel € 119.000, betreft niet gerealiseerde (toename) negatieve boekwaarde).

De afwijkingen ten opzichte van de begroting van de actieve grondexploitaties in voorbereiding, liggen met name in de ontwikkelingen binnen de volgende projecten:

Meervalstraat/Roerdomplaan

In 2017 is gestart met het opstellen van het bestemmingsplan. De vaststelling is gepland in 2018. Daardoor zijn er minder plankosten gemaakt in 2017. Deze plankosten schuiven door naar 2018. Het totaal aan plankosten neemt niet toe.

Beethovenlaan/Dreef

De beoogde initiatiefnemer is niet meer actief op deze locatie.

Herenweg

In 2015 is de ontwerp startnotitie bouwkavels opgesteld. De haalbaarheid van de verkoop van twee percelen aan de Herenweg is gestart. Belangrijk onderdeel van het onderzoek is het Lib (op dit moment is het nog niet duidelijk of het gewijzigde Lib consequenties heeft voor de invulling van deze percelen; het perceel naast 99 valt op de rand het bestaand stedelijk gebied). Daarnaast wordt onderzocht wat de kwalitatieve en financiële gevolgen zijn van de keuze voor wonen of wonen met zorg.

Graaf Willemlaan 1-3

De planvorming voor deze locatie is afhankelijk van de afronding van het onderzoek naar een tweede supermarkt in Kudelstaart.

Ophelialaan/Thijsselaan

De startnotitie voor dit project wordt in 2018 opgesteld in plaats van in 2017.

8.3 Wonen en bouwen (voordeel € 12.000)

Inhuur juridische deskundigheid (nadeel € 68.000)

De inhuur van juridische deskundigheid was noodzakelijk in verband met civielrechtelijke aansprakelijkheid stelling van de gemeente Aalsmeer. De hiermee verwante procedures heeft geleid tot € 68.000 hogere lasten.

Omgevingsvergunningen (voordeel € 103.000)

In 2017 is een duidelijke toename gesignaleerd van zowel het aantal kleine aanvragen als grote projecten. Tevens zijn er éénmalige een tweetal leges ontvangen die niet begroot waren. Op basis van deze ontwikkelingen is de primitieve begroting voor de baten bouwleges met € 1.088.000 verhoogd. Uiteindelijk is hier € 85.000 niet van gerealiseerd. Dit heeft te maken met het doorschuiven van projecten van 2017 naar 2018. De lagere bijdrage aan de gemeente Amstelveen voor ambtelijke inzet van € 89.000 heft dit nadeel op.

De vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren ad. € 99.000 leidt tot hogere baten. Deze vrijval is het gevolg van het alsnog kunnen innen van leges en het vervallen van een dubieuze debiteur waar inmiddels een voorziening voor was getroffen.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 23.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

Mutaties reserves programma 5 (voordeel € 83.000)

Mutatie reserve Gemeentehuis (nadeel € 74.000)

Voor de kosten van de investeringen in het gemeentehuis is dekking binnen de reserve gemeentehuis. Vanaf 2017 worden de afschrijvingslasten van deze investeringen gedekt uit een reserve voor dekking van kapitaallasten. De omvang van deze dekkingsreserve loopt gelijk op met de omvang van de gemaakte investeringskosten. Er wordt € 486.000 uit de reserve gemeentehuis onttrokken in verband met de investeringen in de aanpassing van de glazen gevel, de herinrichting van de raadszaal en het huis der gemeente fase 2 en gestort in de reserve dekking kapitaallasten gebouwen. Dat is € 74.000 lager dan geraamd, omdat er voor deze investeringen nog € 74.000 aan budget resteert ultimo 2017. Hiervan is € 51.000 nog bestemd voor de herinrichting van de raadszaal. In 2018 zijn hiervoor nog werkzaamheden gepland, die worden gecombineerd met werkzaamheden uit het meerjarenonderhoudsplan, om zo financieel voordeel te halen.

Mutatie reserve dekking kapitaallasten gebouwen (voordeel € 83.000)

Naast de storting in deze reserve van € 486.000 in verband met investeringen in het gemeentehuis, vindt er ook een storting plaats van € 75.000 in verband met de investering in het verhuurbaar maken van de Zwarteweg. De storting in verband met de investeringen in het gemeentehuis, waren € 74.000 lager dan geraamd (zie de tekst onder mutatie reserve gemeentehuis). Het overige voordeel van € 9.000 betreft een lagere storting in deze reserve in verband met een onderbesteding van € 9.000 op de investeringskosten van het verhuurbaar maken van de Zwarteweg.

Mutatie reserve uitvoeringsprogramma buitenruimte (voordeel € 50.000)

Vanuit het project Hornweg 315 was een storting in deze reserve geraamd van € 50.000 vanwege te maken aanpassingen in de buitenruimte. Omdat de uitvoering van het project vertraagd is, is de bijdrage hiervoor niet ontvangen en heeft ook de storting niet plaatsgevonden.

Overige begrotingsafwijkingen < € 40.000 (voordeel € 24.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties zijn Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V. betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partijen wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Missie 2014 - 2018

Het College wil een veilige en leefbare woon- en werkomgeving waar wet- en regelgeving wordt nageleefd. Hierin werken bestuur, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners samen. Met de handhaving is een nieuwe richting ingeslagen: van een ad hoc benadering is overgestapt naar een structureel en consequent naleven van wet- en regelgeving. Hiermee wordt een goede ruimtelijke ordening, een fysiek veilige leefomgeving, het voorkomen van rechtsongelijkheid en een goede registratie van de “gebouwde” omgeving (wettelijke registratieplicht basisadministraties) bevorderd. Zie ook programma 5.2.

Het College streeft permanent naar verbetering, vernieuwing, herkenbaarheid, toegankelijkheid en transparantie voor burgers. Aalsmeer staat voor snelle, betrouwbare en toegankelijke dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. De gemeente zet in op meer digitale dienstverlening, zodat inwoners en ondernemers zoveel mogelijk digitaal kunnen afhandelen. Dat gaat verder dan digitale dienstverlening richting inwoners. Met goed ingerichte digitale bedrijfsprocessen en laagdrempelige systemen kan ook veel verbetering worden bereikt.

Samenwerking binnen en buiten de gemeentegrenzen is een sleutelbegrip voor de komende jaren. Samenwerken met buurgemeenten maar ook in regionale verbanden als de Greenport, de Vervoerregio Amsterdam en de Metropoolregio Amsterdam (MRA) bieden een platform om de kwaliteiten en belangen van Aalsmeer voor het voetlicht te brengen en tot ontwikkeling te laten komen.

Communicatie is de smeeroil in de relatie tussen burger en bestuur. Uitgangspunt bij communicatie is transparantie naar inwoners. Inwoners en andere partijen zijn tijdig en helder geïnformeerd over gemeentelijke plannen, projecten en besluitvorming. Hierbij maakt de gemeente steeds meer gebruik van digitale kanalen en social media.

2.6.1 Veiligheid en handhaving

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Actieplan integrale veiligheid 2017	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid samen met bewoners en ondernemers en afstemming met het regionale veiligheidsbeleid. Actiepunten 2017: Opstellen actieplan 2017	College: 1 ^e helft	Gerealiseerd

2. Inzetten op vermindering van het aantal (woning)inbraken en van huiselijk geweld. Actiepunten 2017: • Uitvoering actieplan woninginbraken	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. ingezette acties uit actieplan - licht en zicht, - communicatie/voorlichting, - stimuleren whatsappgroepen, - Donkere Dagen Offensief.
3. Inzetten op meer handhaving van verkeersovertredingen door politie en justitie en organisatie van bewustwording.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van bepleiten lokale prioriteit op basis van specifieke omstandigheden onder andere via het regionaal verkeershandhavingplan
4. Organisatie van een bewustwording- en voorlichtingscampagne over veiligheid samen met de ketenpartners. Actiepunten 2017: • Voorlichtingscampagnes, gebruik website, sociale media, lokale krant, informatiebijeenkomsten, week van de veiligheid.	Uitvoering	Uitgevoerd door middel van inzet diverse communicatiemiddelen

Overige toelichting

In 2017 is de Algemene Plaatselijke Verordening twee keer door de raad gewijzigd. Nieuwe ontwikkelingen op grond van het VNG model zijn toegevoegd, alsmede is een dereguleringslag doorgevoerd op het gebied van vergunningplichtige handelingen. Voorts is ten behoeve van de burgemeester een extra bevoegdheid opgenomen om op te kunnen treden op grond van de nieuwe Wet aanpak woonoverlast.

Thema 2.6.2 Crisisbeheersing

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
Financiële jaarstukken VraA	Raad: 1 ^e helft	Gerealiseerd.

Overige toelichting

Begin 2017 is het regionaal risicoprofiel van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland 2016 voor commentaar voorgelegd aan de raad. Dit risicoprofiel bevat een analyse van de risico's die de regio bedreigen. De raad heeft ingestemd met de inhoud van het risicoprofiel.

Thema 2.6.3 Dienstverlening burger

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
3. Digitalisering van de uitwisseling van informatie met ketenpartners onder meer op het gebied van de participatiewet, zorg en welzijn met aandacht voor de resolutie van de VNG over informatieveiligheid. Actiepunten 2017: • Met de implementatie van het nieuwe zaakstelsel kunnen er veel zaken digitaal geregeld worden. • In 2017 zal de app meldingen openbare ruimte worden geïmplementeerd. • Zaakgericht, papierloos werken en substitutie wordt geïmplementeerd. • In 2017 zal de inrichting van het Klant Contact Systeem worden afgerond. • In 2017 zal er een aanvang worden gemaakt met het optimaliseren van de processen voor subsidies, contractbeheer en meldingen openbare buitenruimte.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering Uitvoering Uitvoering	Het programma digitalisering is in 2017 herijkt. Gevolg hiervan is dat de actiepunten in 2018 zullen worden opgepakt. - Continue proces. In uitvoering

Thema 2.6.4 Communicatie

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Herkenbaarheid bevorderen van de gemeente. Actiepunten 2017: 9. Herkenbaarheid aandachtspunt met betrekking tot huisstijlbewaking.	Uitvoering	Continu punt van aandacht.
2. Verbetering van de communicatie via de website. Actiepunten 2017: • Website en online communicatie verder ontwikkelen. 10. Webcare en online monitoring verder ontwikkelen.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd: nieuwe website opgeleverd. Investeren in tools om online communicatie verder te ontwikkelen. Doorlopend proces. Pilot Whatapp.
3. Inzet van sociale media om meer inwoners te betrekken bij politieke of bestuurlijke keuzes en te informeren over de gevolgen hiervan. Actiepunten 2017: 11. Uitvoering social media beleid.	Uitvoering	Uitgevoerd. Doorlopend proces: inspelen op nieuwe ontwikkelingen en signalen uit de samenleving.

Thema 2.6.5 Deregulering

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College- /raadsbesluit /uitvoering	Toelichting
1. Minder regelgeving voor ondernemers en waar mogelijk vergunningen omzetten in beleidsregels.	Uitvoering	Uitgevoerd d.m.v. aanpassing gemeentelijke regelgeving op het gebied van Ruimtelijke Ordening en de actualisatie van de APV en de Evenementennota.

Thema 2.6.6 Regionale samenwerking

Overige toelichting

Op 1 januari 2017 is de gemeenschappelijke regio Stadsregio Amsterdam omgevormd naar de gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam voor vervoer- en verkeerstaken. Daarnaast is de Metropoolregio Amsterdam (MRA) opgericht voor de overige taken zoals, economie, duurzaamheid, wonen en Ruimtelijke Ordening. De MRA is een bestuurlijk samenwerkingsverband van 33 gemeenten en 2 provincies (Noord Holland en Flevoland).

Verplichte beleidsindicatoren

	2015	2016	2017
Hardekern jongeren per 1.000 inwoners 12-24 jaar	-	-	-
Jeugdcriminaliteit (personen)	38	-	-
% Jeugdcriminaliteit	1,04%	-	-
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1,4	1,8	-
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,9	4,3	-
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	2,1	2,6	-
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	3,7	3,7	-
Verwijzingen Halt	22	22	-
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners 12-17 jr	93	90	-
% Demografische druk (Groene + grijze druk tov 15-64 jaar)	59,5%	59,3%	58,8%
Woonlasten éénpersoonshuishouden in euros	701	639	618
Woonlasten meerpersoonshuishouden in euros	827	762	742

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
		2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	
06 Bestuur, bevolking en veiligheid									
0.1 Bestuur	1.968	1.676	1.777	179	1.598	1.891	232	1.659	61
0.2 Burgerzaken	987	143	788	629	159	778	619	159	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.490	1.282	1.301	0	1.301	1.248	0	1.248	-53
1.2 Openbare orde en veiligheid	850	1.631	1.360	53	1.308	1.405	101	1.304	-4
Totaal saldo van baten en lasten	5.295	4.731	5.226	860	4.366	5.321	951	4.370	4
Resultaat	5.295	4.731	5.226	860	4.366	5.321	951	4.370	4

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

0.1 Bestuur (nadeel € 61.000)

Pensioenopbouw en uitkering voor (gewezen) wethouders (nadeel € 112.000)

De verantwoordelijkheid voor de pensioenopbouw en uitkering voor (gewezen) wethouders ligt bij gemeenten op grond van de algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (appa). Conform het advies van het ministerie van BZK is een wijziging doorgevoerd van de rekenmethodiek om het benodigde kapitaal te berekenen, hetgeen neerkomt op het aanhouden van de rekenrente die wordt gehanteerd in het waardeoverdrachten circuit. Die rente is voor 2018 vastgesteld op 1,648%. Deze doorrekening leidt tot een tekort van € 112.000 en maakt dat de voorziening bij Loyalis op dit moment niet meer geheel toereikend is en incidenteel een bedrag van € 112.000 extra moet worden gedoteerd.

Voorziening voormalig personeel (voordeel € 53.000)

Het opnieuw beoordelen van de verplichtingen voor voormalig personeel ultimo 2017 heeft geleid tot een vrijval van € 53.000 van de voorziening voormalig personeel.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (nadeel € 2.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht

1.1 Crisisbeheersing en brandweer (voordeel € 53.000)

Voor regionale crisisbeheersing is in de begroting 2017 een bedrag van € 21.000 gereserveerd. Hiervan is € 19.000 niet besteed omdat de opleidingen in de regio minder hebben gekost.

Voorts zijn er nog enkele kleine afwijkingen voor een bedrag van € 14.000 die niet afzonderlijk worden toegelicht.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Bestuur, bevolking en veiligheid zijn betrokken: Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland, Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Vervoerregio Amsterdam en Amstelland- en Meerlandenoverleg. Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.7 Overhead

Inleiding

Het gewijzigde BBV schrijft voor dat de overhead op een separaat programma wordt begroot en daarmee ook een apart overzicht wordt opgenomen met de baten en lasten van de overhead. De programma's bevatten daarmee alleen de baten en lasten van het primaire proces, dat wil zeggen: die onderdelen van de bedrijfsvoering die alleen c.q. direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Ter wille van een uniforme verantwoording in alle gemeenten is een eenduidige afbakening van belang van enerzijds de kosten die verband houden met het primaire proces en anderzijds de kosten die gerekend worden tot de overhead. Daartoe geeft de regelgeving een uitvoerige en gedetailleerde omschrijving van wat er valt onder het taakveld "0.4 Ondersteuning" binnen dit programma. Samengevat gaat het bij overhead om de volgende zaken:

- a. leidinggevenden en managementondersteuning in het primair proces,
- b. de financiële functie,
- c. P&O/HRM,
- d. de inkoopfunctie,
- e. de communicatiefunctie,
- f. juridische zaken,
- g. ICT,
- h. bestuurszaken en bestuursondersteuning
- i. facilitaire zaken en huisvesting (incl. post en archief).

In de uitwerking van toerekening van overhead is conform onze financiële verordening gekozen deze te bepalen als percentage van de directe ambtelijke capaciteitsinzet. Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directe ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Ten slotte sluit deze keuze het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert. Het percentage wordt op begrotingsbasis berekend en gedurende het jaar niet aangepast.

Voor het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen wordt extracomptabel overhead toegerekend. Daartoe worden de netto-overheadkosten (€ 7,58 miljoen) uitgedrukt in een percentage van de totale directe ambtelijke capaciteitsinzet (€ 9,55 miljoen). Dit leidt tot een overheadpercentage van afgerond 79,4% conform de volgende berekening:

- | | |
|---|----------------|
| • Saldo taakveld Overhead (0.4) | € 7,58 miljoen |
| • Totaal direct toegerekende capaciteit aan taakvelden: | € 9,55 miljoen |
| • Opslagpercentage: | 79,4% |

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
		2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	
07 Overhead									
0.4 Ondersteuning organisatie	2.312	6.728	7.104	65	7.039	7.027	69	6.958	-81
Totaal saldo van baten en lasten	2.312	6.728	7.104	65	7.039	7.027	69	6.958	-81
Resultaat	2.312	6.728	7.104	65	7.039	7.027	69	6.958	-81

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

0.4 Ondersteuning organisatie (voordeel € 81.000)

Directiebudget (voordeel € 53.000)

Op het budget directie Aalsmeer (€ 5,7 miljoen) is een restant budget van € 53.000. Belangrijkste redenen van de afwijkingen zijn: minder externe ondersteuning bij 213A-onderzoek naar de buitensportaccommodaties en onderzoek SLS-subsidie, uitgestelde bijeenkomst Toekomstverkenning en apparatuur / meubilair welke in 2018 wordt geleverd in plaats van 2017.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 28.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Onder de algemene dekkingsmiddelen vallen de inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is aan een bepaald programma. Niet vrij besteedbare middelen zoals bijvoorbeeld specifieke uitkeringen en riool- en afvalstoffenheffing (retributies), worden rechtstreeks verantwoord op de programma's ter dekking van de betreffende kosten. Algemene dekkingsmiddelen bestaan voor het grootste deel uit de uitkering gemeentefonds en uit de algemene belastingen. Naast deze inkomenscomponenten ontvangt de gemeente uit haar deelnemingen en uitgezette middelen dividend en rente.

Hieronder volgt een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Daarna worden de onderdelen kort toegelicht.

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
08 Algemene dekkingsmiddelen	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
0.5 Treasury	-2.313	-1.436	116	1.704	-1.588	195	1.742	-1.546	42
0.61 OZB Woningen	-3.727	-4.035	353	4.439	-4.085	304	4.464	-4.161	-75
0.62 OZB Niet woningen	-3.383	-3.255	97	3.552	-3.455	97	3.582	-3.484	-29
0.64 Belastingen overig	-1.766	-1.752	91	1.768	-1.676	33	1.777	-1.744	-68
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-30.188	-29.151	0	30.246	-30.246	0	30.636	-30.636	-391
0.8 Overige baten en lasten	611	478	438	0	438	185	759	-574	-1.012
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	-40.766	-39.151	1.096	41.707	-40.612	814	42.960	-42.146	-1.534
0.10 Mutatie reserves P8	-380	102	0	5.846	-5.846	0	5.846	-5.846	0
Resultaat	-41.146	-39.049	1.096	47.554	-46.458	814	48.806	-47.992	-1.534

Belangrijkste begrotingsafwijkingen

0.5 Treasury (nadeel € 42.000)

Rente grondexploitatie (nadeel € 73.000)

Aan grondexploitatie mag alleen rente worden toegerekend gebaseerd op de werkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Op basis van nacalculatie wordt het bij de begroting (voor)gecalculeerde rentepercentage van 1,4% neerwaarts bijgesteld naar 1,12%. Dit heeft een nadelig effect op het renteresultaat van € 73.000.

Diverse begrotingsafwijkingen kleiner dan € 40.000 (voordeel € 31.000)

Deze worden niet afzonderlijk toegelicht.

0.61 OZB woningen (voordeel € 75.000)

Kosten dwanginvordering (€ 27.000 voordeel)

In 2017 zijn we over gegaan naar een ander invorderingskantoor waardoor geen externe opdrachten zijn uitgezet en er geen kosten zijn gemaakt. Een deel van de werkzaamheden zal plaatsvinden in 2018. Een eventuele overschrijding wordt toegelicht in de verantwoording van 2018.

Dotatie voorziening oninbare vorderingen belastingdebiteuren (€ 22.000 voordeel)

De voorziening oninbare vorderingen wordt gevormd afhankelijk van de ouderdom van de openstaande posten. Het saldo van de oudere posten is lager dan bij de begroting van is uitgegaan.

Inkomsten OZB (€ 26.000 voordeel)

De inkomsten OZB woningen zijn € 26.000 hoger dan geraamd. Ten opzichte van de raming is deze afwijking marginaal.

0.64 Belastingen overig (voordeel € 68.000)

Precariobelasting (voordeel € 68.000)

Voor perceptiekosten precariobelasting, inclusief juridische bijstand, is voor 2017 een veilig gesteld budget 2016 van € 36.000 en een structureel budget van € 40.000 beschikbaar. In 2017 zijn de kosten voor de bezwaarfase € 8.000. De werkzaamheden voor bezwaar- en beroep procedures zijn nog niet geheel afgerond. Naar verwachting is het structurele budget 2018 voldoende om de kosten te dekken.

0.7 Algemene uitkering (voordeel € 391.000)

In de raadbrieven van 16 januari 2018 over de decembercirculaire bent u geïnformeerd over effecten van deze circulaire op de algemene uitkering. De verklaring is te verdelen in een deel afrekening oude jaren en een aanpassing op de algemene uitkering 2017.

Afrekening 2015 en 2016 (voordeel € 323.000)

De algemene uitkering 2015 is definitief vastgesteld op € 18.357.000 conform de beschikking van het ministerie van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties van 27 december 2017. Inclusief decentralisatie- en integratie-uitkeringen komt de algemene uitkering 2015 totaal op € 28.561.000.

In 2017 heeft nog een nabetaling over 2015 plaatsgevonden van € 135.000. Definitieve vaststelling van de maatstaf lage inkomens en de maatstaven waarde woningen en niet-woningen zijn hiervan de oorzaak.

In 2017 heeft ook een nabetaling over 2016 plaatsgevonden van in totaal € 188.000. Voornaamste oorzaak van de nabetaling is wijzigingen in de maatstaf lage inkomens. Bij het opstellen van de Najaarsrapportage waren de wijzigingen nog niet bekend.

Algemene uitkering 2017 (voordeel € 68.000)

In het memo raad van 9 oktober jl. is de raad geïnformeerd over de financiële gevolgen van de septembercirculaire waarvan de mutatie in de najaarsrapportage 2017 is verwerkt.

De decembercirculaire is de basis voor de jaarrekening 2017. De algemene uitkering is € 68.000 hoger dan in de septembercirculaire. € 44.000 wordt veroorzaakt door de decentralisatie-uitkeringen verhoogde asielinstroom partieel effect alsmede integratie en participatie, € 27.000 betreft wijziging in de maatstaf lage inkomens en € 3.000 betreft compensatie voor de implementatie Energy Efficiency Directive (EED). Het resterende bedrag betreft een neerwaartse bijstelling van de uitkeringsfactor en een bijstelling van diverse maatstaven, per saldo € 6.000 lagere algemene uitkering. De taakmutaties worden verrekend met de samenhangende uitgavenbudgetten.

0.8 Overige baten en lasten (voordeel € 1.012.000)

Onder de overige baten en lasten zijn bedragen opgenomen die niet verwerkt zijn in de programma's omdat deze vrijwel niet toe te delen zijn.

Afwikkeling leges N201 (voordeel € 624.000)

Voor de realisatie van de N201 is de gemeente een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de provincie Noord-Holland. Nu het project met een positief resultaat is afgesloten kan de eerder gevormde voorziening van € 697.000 vrijvallen. Dit betekent dat de voorziening kan vrijvallen waarvan € 624.000 ten gunste van algemene dekkingsmiddelen en € 73.000 ten gunste van programma Ruimtelijke ontwikkeling.

Stelpost AU verhoogde asielinstroom (voordeel € 225.000)

Vanaf het moment dat vluchtelingen een verblijfstatus hebben worden zij door het Rijk verdeeld over de Nederlandse gemeenten. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor huisvesting en voor ondersteuning van statushouders bij het vinden van werk. Het huisvesten en verder begeleiden van statushouders heeft consequenties voor Aalsmeer als het gaat om wonen, onderwijs, inburgering, werk en inkomen, zorg en ondersteuning en jeugdzorg. In 2017 heeft de gemeente Aalsmeer een bedrag uitgegeven van € 100.000 voor bijzondere bijstand, taalscholing en re-integratie en taalklassen. Deze uitgaven zijn verantwoord op het programma Sociaal domein. Bij de meicirculaire wordt de afwikkeling van deze post verwacht.

Liquidatie Regionaal Milieu Overleg (voordeel € 63.000)

In 2015 is het RMO opgeheven. De structurele gelden zijn ondergebracht in de productbegroting en bedrijfsvoering om de structurele wettelijke taken uit te kunnen voeren. De in de GR aanwezige reserves zijn naar rato terug gevloeid naar de individuele gemeenten. Voor Aalsmeer gaat het om een bedrag van € 63.000. In afwachting van een bestedingsvoorstel is dit bedrag gereserveerd.

Voorgesteld wordt om de reservering te laten vrijvallen in deze jaarrekening. Er is geen bestedingsdoel dat past binnen de oorspronkelijke doelstellingen van de reserve.

Voorziening voormalig personeel onderwijs (voordeel € 53.000)

Na het besluit tot het beëindigen van de subsidie voor MRT en het ontslag van de docente in 2010 zijn (boven) wettelijke uitkeringsverplichtingen ontstaan. Een bedrag van € 82.000 (41,78% van het maximumbedrag) voor de verplichtingen in de periode van 2014 tot en met 2019 werd opgenomen in een voorziening voormalig personeel onderwijs. De afgelopen jaren heeft er geen onttrekking plaatsgevonden aan de voorziening.

Om de voorziening aan te sluiten met de eventuele uitgaven voor de resterende periode is in de voorziening € 24.000 opgenomen voor de jaren 2018 en 2019. Dit betekent een vrijval van € 53.000.

Onvoorzien (voordeel € 31.000)

De post voor onvoorziene uitgaven is in 2017 niet benut.

Overige posten kleiner dan € 40.000 (voordeel € 16.000)

Deze posten worden niet afzonderlijk toegelicht.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Algemene Dekkingsmiddelen zijn betrokken: Ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen, De Meerlanden Holding N.V., Bank Nederlandse Gemeenten N.V., Eneco Groep en Stedin Groep. Voor aanvullende informatie per partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat, conform het BBV, een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid. In de Gemeentewet en een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De Raad bepaalt tot invoering, wijziging of intrekking van de gemeentelijke belastingverordening.

Belastingen

Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. De gemeente Aalsmeer kent de volgende belastingen: onroerende zaakbelastingen, roerende zaakbelasting, forensenbelasting, (water)toeristenbelasting, hondenbelasting, reclamebelasting en precariobelasting. De mogelijkheid tot het heffen van precariobelasting op kabels en leidingen van nutsvoorzieningen is ingaande 2022 van Rijksweg afgeschaft.

Retributies

Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst. De gemeente Aalsmeer kent de volgende retributies: afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges, marktgeld en grafrechten. Grafrechten zijn onderverdeeld in lijkbezorgingsrechten, zoals inkopen eigen graf, begraving, gebruik aula en dergelijke en onderhoudsrechten begraafplaats.

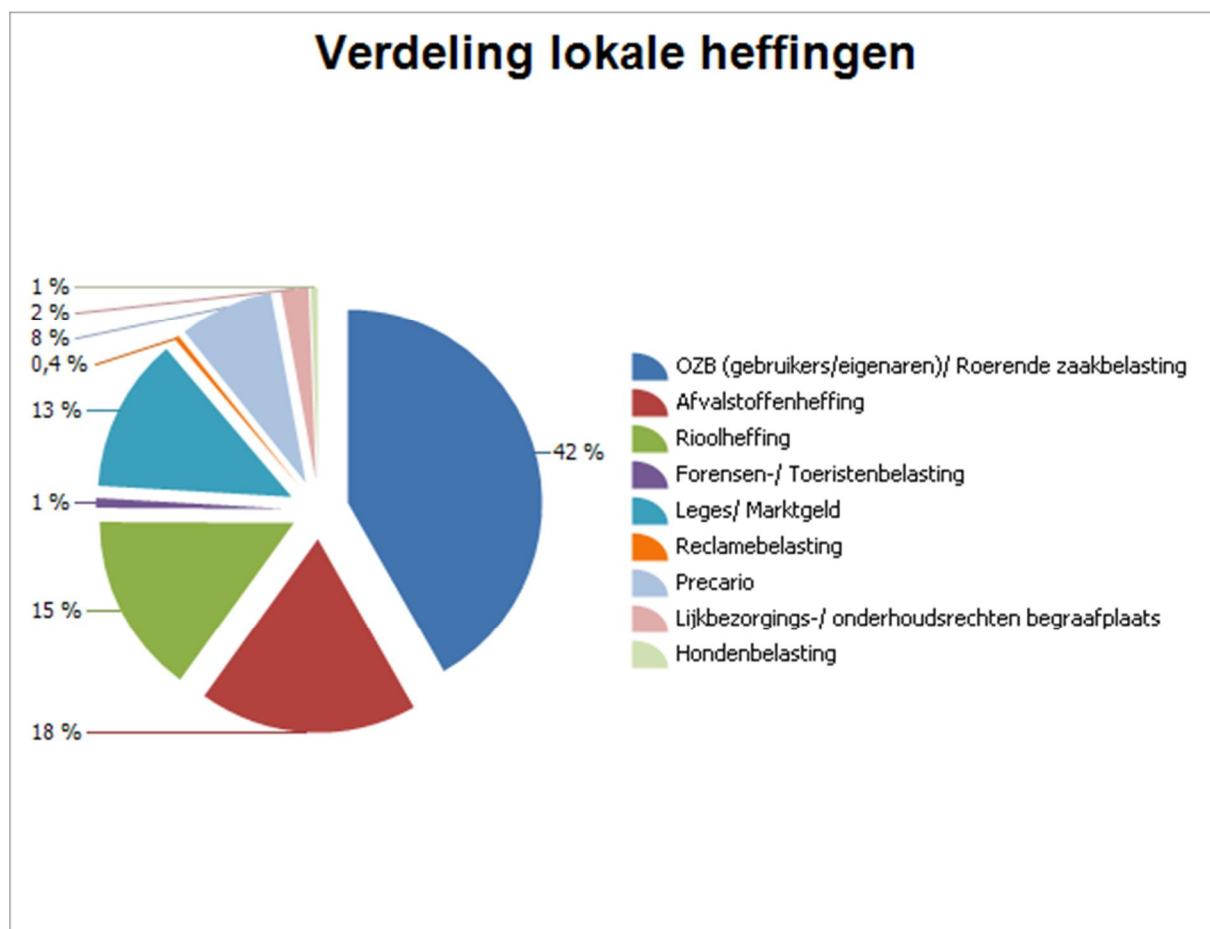
Inkomsten lokale heffingen

In 2017 is € 19,2 mln. ontvangen aan belastingen en retributies en daarmee maken deze inkomsten circa een kwart uit van de totale gemeentelijke baten. Gemeten naar de financiële omvang bepalen de onroerende zaak belastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing met afgerond 75% een groot deel van de lokale heffingen.

bedragen x € 1.000

Soort lokale heffing	Werkelijk 2016	Begroting na wijziging 2017	Werkelijk 2017	Verschil 2017
<i>Belastingen</i>				
OZB-eigenaren woningen	4.331	4.393	4.416	23
OZB-eigenaren niet -woningen	1.931	2.080	2.045	-35
OZB gebruikers niet - woningen	1.452	1.472	1.536	65
Roerende zaak belasting	55	48	60	12
Forensenbelasting	52	43	46	3
Toeristenbelasting	63	40	14	-25
Watertoeristenbelasting	101	119	97	-21
Hondenbelasting	121	119	116	-3
Reclamebelasting	99	85	79	-6
Precariobelasting	1.556	1.516	1.521	5
	9.761	9.914	9.932	18
<i>Retributies</i>				
Afvalstoffenheffing	3.465	3.460	3.507	47
Rioolheffing	2.930	2.938	2.919	-18
Marktgeld	20	21	21	0
Lijkbezorgingsrechten	244	263	284	21
Onderhoudsrechten begraafplaats	171	145	159	14
Leges	2.497	2.586	2.466	-119
	9.326	9.412	9.356	-56
Totaal inkomsten lokale heffingen	19.087	19.326	19.288	-38
<i>Kortingen</i>				
Incidentele korting op afvalstoffen- heffing van € 10 in 2016 en € 30 in 2017	129	400	400	0
Korting van € 65 op rioolheffing	910	911	911	0
Totaal kortingen	1.039	1.311	1.311	0
Daadwerkelijke heffing aan inwoners en bedrijven	18.048	18.015	17.976	-38

In onderstaande grafiek is de gerealiseerde verdeling procentueel weergegeven.



Beleid van de lokale heffingen

Belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:

- het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling
- het hanteren van kostendeekkende tarieven.

Indexering

Zoals in de begroting 2017 vastgesteld, is voor de bepaling van de hoogte van de belastingen rekening gehouden met een gewogen loon- prijsindexering van 1%.

Kostendekkende tarieven

In de begroting 2017 is voor de verschillende tarieven aangegeven voor welk percentage deze kostendekkend zijn. Voor de rioolheffing en de bouwleges gold een 100% kostendekkendheid op begrotingsbasis. De grafleges en afvalstoffenheffing lagen op respectievelijk 82 en 91 procent kostendekkendheid. Voor de leges burgerzaken gelden door het Rijk vastgestelde maxima. Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing geldt dat afwijkingen bij de jaarrekening worden verrekend met de desbetreffende egalisatievoorziening.

Onroerende zaakbelastingen

De opbrengst OZB is voor 2017 nagenoeg gelijk aan de begrotingsraming. In de najaarsrapportage 2017 zijn de inkomsten OZB naar boven bijgesteld. Oorzaak was gelegen in de aantrekkende economie, een hogere werkelijke waardeinstijging dan vooraf ingeschat en een lichte stijging van het aantal woningen.

Toerekening van overhead

Als gevolg van de nieuwe BBV moet de overhead op consistente wijze aan de tarieven worden toegerekend. Aalsmeer heeft als uitgangspunt toerekening van de overhead aan de tarieven op basis van de directe ambtelijke capaciteit. Dit is vastgelegd in de financiële verordening Aalsmeer 2017-I die op 20 april 2017 is vastgesteld. Concreet betekent dit, dat de totale overheadkosten worden uitgedrukt in een percentage van de totale directe ambtelijke capaciteitsinzet. Dit levert een overheadpercentage op dat in alle kostenopstellingen voor tariefberekeningen wordt gehanteerd. Het overheadpercentage wordt op begrotingsbasis berekend en bedraagt conform de begroting 79,4%.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Per heffing worden de volgende onderwerpen beschreven:

- het gemeentelijk beleid ten aanzien van de heffing;
- een overzicht van de tariefontwikkeling van de belangrijkste heffingen over de laatste jaren, inclusief het gehanteerde tarief in 2017;
- een vergelijking met de tarieven welke zijn gehanteerd in de regio (waar voorhanden);

Onroerende zaakbelasting (OZB)

De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De onroerende zaakbelastingen bestaan uit een belasting voor het gebruik (alleen niet-woningen) en een belasting voor het eigendom (woningen en niet-woningen).

Tarieven 2017

Voor belastingjaar 2017 is de waardepeildatum 1 januari 2016. Voor de bepaling van de OZB tarieven 2017 wordt uitgegaan van de gemiddelde waardeontwikkeling van het bestaande areaal zoals deze bekend is begin oktober. Op basis van de toen bekende gegevens en voortgang van de taxaties lag deze naar verwachting voor woningen op 4% en voor de niet-woningen op 0%. Uit nacalculatie van de waardeontwikkeling is deze voor woningen 5% en voor niet-woningen 1,5%.

Om een vergelijking te maken zijn de percentages in het overzicht voor 2014, 2015, 2016 en 2017 vermeld.

Tariefontwikkeling in %

OZB ten behoeve van	2014	2015	2016	2017
woning eigendom	0,1204	0,1207	0,1188	0,1154
niet-woning eigendom	0,1820	0,1889	0,2036	0,2056
niet-woning gebruik	0,1520	0,1648	0,1776	0,1794

Tarieven in % omliggende gemeenten (2017)

OZB ten behoeve van	Amstelveen	Uithoorn	Haarlemmer- meer	Ouder- Amstel	Ronde Venen
woning eigendom	0,0848	0,1293	0,1060	0,0828	0,0958
niet-woning eigendom	0,2527	0,2703	0,3141	0,2284	0,1513
niet-woning gebruik	0,2034	0,2082	0,2730	0,1903	0,1208

Roerende zaakbelasting

Deze belasting is op grond van het gelijkheidsbeginsel ontstaan. Gebruikers van roerende ruimten hebben immers evenzeer belang bij de door de gemeente geboden collectieve voorzieningen. Op basis van de Gemeentewet moet voor de RZB het zelfde tarief worden toegepast.

Afvalstoffenheffing

Ook voor 2017 kon de afvalstoffenheffing, naast de naast de gewogen loon-prijsindex van 1% verder worden verlaagd. Als invulling van de bij de najaarsrapportage 2015 aangenomen motie "boter bij de vis" is het tarief voor de afvalstoffenheffing in 2017 verder verlaagd met € 30,00.

Tariefontwikkeling afvalstoffenheffing

Bakinhoud	2014	2015	2016	2017
80 liter bak	198,00	198,00	184,00	166,00
120 liter bak	245,00	245,00	230,00	212,00
240 liter bak	324,00	324,00	307,00	290,00

2016 zonder éénmalige korting, 2017 zonder korting van € 30,00

Tarieven in omliggende gemeenten (2017)

	Amstelveen	Uithoorn	Haarlemmer- meer	Ouder- Amstel	Ronde Venen
éénpersoonshuishouden	206,50	244,43	253,80	157,80	166,20
meerpersoonshuishouden	251,00	244,43	322,20	187,80	215,40

Kostendekking afval

x € 1.000

Kostendekking afval	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Jaarrekening
Saldo taakveld	2.358	2.315	2.199
Storting voorziening		80	242
<i>Overige toe te rekenen kosten</i>			
Overheadtoerekening	85	85	85
Straatvegen	273	273	273
Compensabele BTW	553	553	553
Kwijtschelding	95	95	95
Totaal kostenbasis	3.364	3.401	3.447
Afvalstoffenheffing	3.060	3.060	3.107
<i>Kostendekking</i>	91%	90%	90%

Rioolheffing

De kosten van het beheer en het in stand houden van het gemeentelijk rioolstelsel zijn de basis voor de berekening van het tarief van de rioolheffing. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid. De belasting wordt geheven in de vorm van een aansluitrecht waarbij de eigenaar de belastingplichtige is. Als meer dan 400 m³ water wordt afgenomen, wordt daarboven per 10 m³ door de gebruiker een bedrag betaald.

Uitgangspunt is dat met het vastgestelde tarief het rioolstelsel in meerjarenperspectief kostendekkend beheerd en in stand gehouden kan worden. Zoals opgenomen in het GRP 2016-2020, stijgen de rioleringskosten door vervangingsinvesteringen. Voor de jaren 2016 t/m 2018 is een incidenteel bedrag van € 65,00 per aansluiting in mindering gebracht op de belastingaanslag rioolheffing.

Tariefontwikkeling rioolheffing

	2014	2015	2016	2017
Rioolheffing	181,00	172,25	184,55	193,78

2016 en 2017 zonder korting van € 65,00

Tarieven in omliggende gemeenten (2017)

	Amstelveen	Uithoorn	Haarlemmer- meer	Ouder- Amstel	Ronde Venen
Rioolheffing	198,00	228,10	124,60	277,80	202,80

Kostendekking riool

x € 1.000

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Jaarrekening
Saldo taakveld	1.790	1.811	1.712
Storting voorziening	150	130	211
<i>Overige toe te rekenen kosten</i>			
Overheadtoerekening	129	129	129
Rentetoerekening obv 3,75%	193	193	193
Straatvegen / Baggeren	338	338	338
Compensabele BTW	338	338	338
Totaal kostenbasis	2.938	2.939	2.921
Rioolrecht	2.938	2.938	2.919
<i>Kostendekking</i>	100%	100%	100%

Hondenbelasting

Iedereen, die één of meer honden heeft, moet hondenbelasting betalen.

Tariefontwikkeling hondenbelasting

Aantal honden	2014	2015	2016	2017
1 hond	72,00	72,72	73,45	74,18
Tweede (en volgende) hond	87,00	87,87	88,75	89,64
Kennel	286,00	286,86	281,75	294,67
Totaal aantal honden	1.764	1.700	1.700	

Tarieven in omliggende gemeenten (2017)

	Amstelveen	Uithoorn	Haarlemmer- meer	Ouder- Amstel	Ronde Venen
1 hond	61,38	84,24	78,35	71,00	59,84

Leges

Leges worden geheven als vergoeding van kosten die de gemeente maakt voor de dienstverlening aan individuele burgers en bedrijven. Voorbeelden zijn het afgeven van reisdocumenten en rijbewijzen en het verstrekken van (bouw) vergunningen. De hoogte van de legestarieven wordt begrensd door volledige kostendekking. Het uitgangspunt daarbij is toetsing op verordeningenniveau, waarbij de geraamde lasten van alle benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen belastingen. Hierdoor is zogenoemde kruissubsidiëring mogelijk: een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit.

Kostendekking bouwleges

x € 1.000

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Jaarrekening
Saldo taakveld	339	720	554
<i>Overige toe te rekenen kosten</i>			
Overheadtoerekening	236	569	498
Stadsontwikkeling / Welstand	145	145	145
Totaal kostenbasis	720	1.434	1.197
Bouwleges	720	1.802	1.717
<i>Kostendekking</i>	100%	126%	143%

De bouwleges komen in 2017 ruim boven de 100% kostendekkendheid uit. In 2017 zijn de bouwactiviteiten aangetrokken en zijn er meer leges gerealiseerd. Deze ontwikkeling volgt op jaren waarin de inkomsten bouwleges achterbleven bij de raming en we ver beneden 100% kostendekkendheid hebben geopereerd zowel op rekeningbasis als op begrotingsbasis.

Percentage kostendekkendheid bouwleges

Jaar	Percentage
2017	143%
2016	108%
2015	48%
2014	38%
2013	31%

Marktgeld

Met het marktgeld worden de kosten gedekt die moeten worden gemaakt om de wekelijkse markt mogelijk te maken. Voor 2017 zijn de tarieven alleen verhoogd met het gewogen loon- prijsindexcijfer van 1%.

Grafrechten

Het beheer en onderhoud van de begraafplaats wordt gefinancierd uit de inkomsten van de grafrechten en onderverdeeld in lijkbezorgingsrechten en onderhoudsrechten begraafplaats. Wettelijk is bepaald dat de baten van de rechten niet (structureel) boven de geraamde lasten mogen uitgaan.

In 2017 zijn de ontvangen bijdragen van derden ten aanzien van afgekochte contracten met een ingangsdatum van 2017, of ingaande in de toekomst gestort in de betreffende voorziening :

- Voorziening afkoop onderhoud begraafplaats ad € 61.900
- Voorziening uitgifte graven ad € 191.400.

Dit leidt tot eenmalig extra uitgaven in 2017 van € 253.000. Hiermee verslechtert de kostendekking van begraven. Vrijval van de voorzieningen vindt vanaf 2018 plaats conform de looptijd van de contracten, ten behoeve van het jaarlijks beheer en onderhoud van de begraafplaats. De ontvangen afkoopsommen vormen een verplichting aan degene die de afkoopsom heeft betaald en zal door de gemeente aan het onderhoud en beheer moeten worden besteed. Derhalve is een voorziening ex BBV art. 44 lid 2 gevormd.

Kostendekking begraven

x € 1.000

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Jaarrekening
Saldo taakveld	453	398	650
<i>Overige toe te rekenen kosten</i>			
Overheadtoerekening	145	145	145
Totaal kostenbasis	598	543	795
Begraafrechten	408	408	443
<i>Kostendekking</i>	68%	75%	56%

Precariobelasting

Precario wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Behoudens het tarief voor de kabels en leidingen die van rijkswege niet mogen worden geïndexeerd worden de tarieven voor precariobelasting verhoogd met de prijsindexatie.

Medio juni 2016 heeft de rijksoverheid een wetsvoorstel opgesteld tot afschaffing van precario op leidingen en kabels. Voor gemeenten die deze belastingen al voor 2016 ingesteld hadden gold een overgangstermijn. Aalsmeer zou in eerste instantie buiten de overgangstermijn zijn gevallen. Door een intensieve lobby met 37 andere gedupeerde gemeenten is het wetsvoorstel echter aangepast. Het wetsvoorstel is ondertussen behandeld in de Tweede Kamer en met instemming van de Eerste Kamer vastgesteld. De overgangsregeling geldt voor een periode van 5 jaar, de mogelijkheid om precario te heffen op kabels en leidingen verdwijnt ingaande 01 januari 2022.

(Water)toeristenbelasting

Voor het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die geen ingezetene zijn van Aalsmeer worden twee belastingen geheven. Naast de "gewone" toeristenbelasting wordt een watertoeristenbelasting geheven. De tarieven zijn voor 2017 verhoogd met de gewogen loon- prijsindex van 1%.

Tot en met 2016 werd aan de ondernemers 4X per jaar een opgave van het aantal overnachtingen opgevraagd, Ter vermindering van de administratieve lasten wordt met ingang van 2017 alleen na afloop van het belastingjaar om één opgave verzocht. Het geraamde bedrag toeristenbelasting en watertoeristenbelasting voor 2017 zal hierdoor in 2018 worden opgelegd en ontvangen. Dit leidt voor 2017 éénmalig tot een lagere inkomst (water)toeristenbelasting in 2017.

Momenteel vindt er een nader onderzoek plaats naar de uitbreidingsmogelijkheden van de watertoeristenbelasting om hiermee een varende boswachter te kunnen instellen. De resultaten hiervan en de eventuele invloed op de tarieven van de waterbelasting, zijn nog in onderzoek. Er is nu nog geen inschatting te geven wat de effecten van dit onderzoek op het tarief zal zijn. Ook is in 2017 een controle gestart op de aangiftes water- en landtoeristenbelasting.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van personen die geen hoofdverblijf hebben in de gemeente Aalsmeer en voor zich zelf of hun gezin een gemeubileerde woonruimte beschikbaar houden. De tarieven voor 2017 zijn verhoogd met de gewogen loon- prijsindexatie van 1%.

Reclamebelasting

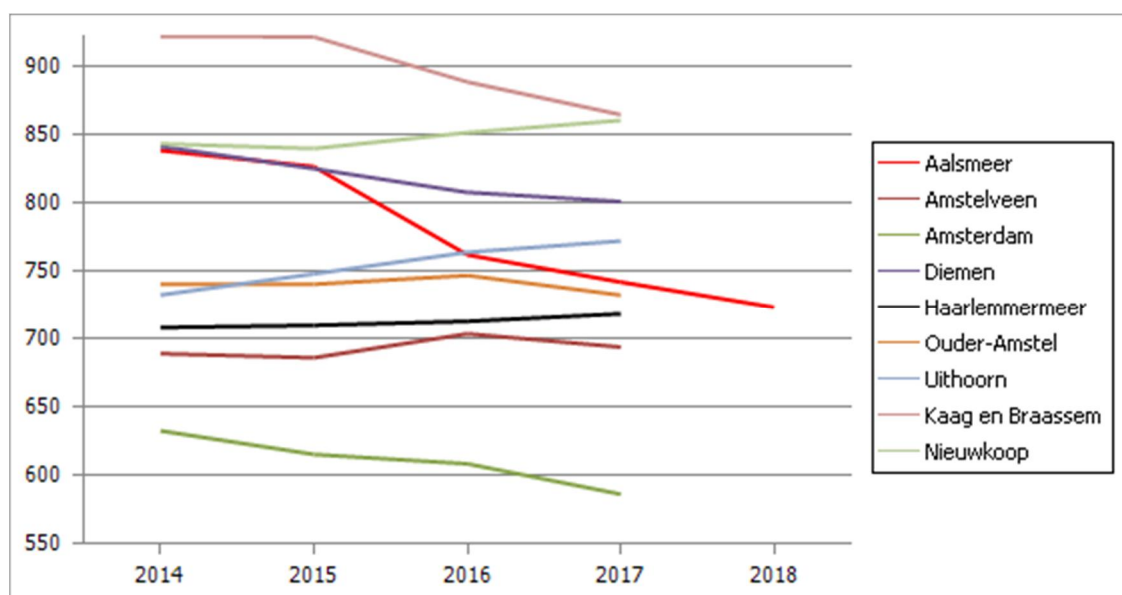
Deze belasting wordt geheven vanwege het hebben van reclameobjecten, zichtbaar vanaf de openbare weg. De opbrengsten uit de reclamebelasting worden na aftrek van de administratieve kosten uitgekeerd aan het ondernemingsfonds.

Lokale lastendruk

Om een indruk te geven van de ontwikkeling van de Aalsmeerse tarieven vergelijken wij ons op deze plaats met andere gemeenten. Basis hiervoor zijn de tarieven 2017. Voor de vergelijking met omringende gemeenten is gebruikgemaakt van de Atlas van de lokale lasten 2017 opgesteld door het COELO.

Voor 2016 bedragen de Aalsmeerse woonlasten (meerpersoonshuishoudens) circa € 762, voor 2015 was dat circa € 827, het landelijk gemiddelde 2016 is circa € 723. Vergeleken met de ons omliggende gemeenten zijn de gemeentelijke belastingen Aalsmeer substantieel gedaald. Deze wordt met name veroorzaakt door de incidentele teruggave rioolrecht ad € 65,00. Aalsmeer is hierdoor niet meer een van de duurste regionale gemeenten maar bevindt zich hiermee bijna op het gemiddelde. De ontwikkeling van de belastingdruk van Aalsmeer in vergelijking tot de regiogemeenten wordt schematisch als volgt weergegeven.

Woonlasten eigenaar / bewoner woning	2014	2015	2016	2017
Aalsmeer	839	827	762	742
Amstelveen	689	686	704	694
Amsterdam	633	615	608	586
Diemen	842	826	808	801
Haarlemmermeer	708	710	713	718
Ouder-Amstel	741	741	747	733
Uithoorn	733	748	764	772
Kaag en Braassem	923	922	889	865
Nieuwkoop	844	840	852	861



Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland mogen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verlenen. Geheel of gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend indien een belastingschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is de belastingaanslag te betalen.

Eind 2012 is de kwijtscheldingsverordening vastgesteld. Kwijtschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing en hondenbelasting (alleen voor de eerste hond). Bij de beoordeling van het kwijtscheldingsverzoek wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm.

Er wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid vooraf kwijtschelding te verlenen op basis van de gegevens van het landelijke inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken. Hierbij geeft de burger vooraf toestemming om de gegevens, zoals die bij de landelijke overheid bekend zijn, te gebruiken voor de kwijtscheldingsaanvraag. Burgers hoeven na toestemming geen uitgebreid formulier in te vullen. Als voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen wordt automatisch kwijtschelding verleend. Inwoners aan wie niet automatisch kwijtschelding is verleend, hebben uiteraard ook zelf de mogelijkheid om een aanvraag tot kwijtschelding in te dienen. Reden voor afwijzing vormt in de meeste gevallen een te hoog inkomen en/of een te hoog vermogen.

Kwijtschelding	2015	2016	2017
<i>a) Formulieren</i>			
aantal verzoeken	225	202	130
afgewezen	95	70	47
afgehandeld	222	195	128
idem in euro's	€ 33.961	€ 33.559	€ 31.158
<i>b) "automatische kwijtscheldingen"</i>	115	149	226
idem in euro's	€ 31.939	€ 36.544	€ 52.084
totaal kwijtschelding (a+b)	€ 65.900	€ 70.103	€ 83.242
<i>Nog af te handelen aanvragen</i>	3	7	2

Kerngegevens

Onderstaand zijn enkele kerngegevens weergegeven:

Kerngegevens over	2015	2016	2017
<i>WOZ</i>			
aantal objecten	15.900	15.850	16.070
bezwaarschriften (objecten) in aantallen	289	185	323
bezwaarschriften (objecten) in percentages	1,8%	1,1%	1,9%
(hoger)beroepschriften	2	4	6
<i>Aantal invorderingen</i>			
Afgegeven automatische incasso's	8.995	8.995	9.070
Aanmaningen	1.389	1.670	1.748
Dwangbevelen	470	939	603

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf biedt op hoofdlijnen inzicht in het risicoprofiel van de gemeente en de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit). Het beleidskader is de nota Reserve- en risicobeleid Aalsmeer 2015, die vastgesteld is op 28 mei 2015. De nota is de kapstok aan de hand waarvan deze paragraaf is uitgewerkt.

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, artikel 11) definieert het weerstandsvermogen als de relatie tussen de capaciteit om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit) en de materiële risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen.

Het betreft hier dus het duiden van mogelijke tegenvallers waarmee de gemeente te maken kan krijgen en de beheermaatregelen die de gemeente neemt om risico's te identificeren, het bevorderen van het risicobewustzijn, het vermijden van risico's en ten slotte beperken van schade ingeval risico's zich onverhoopt toch voordoen.

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen en de benodigde weerstandscapaciteit van de gemeente wordt de weerstandscapaciteit afgezet tegen de impact van de risico's. Dit is de weerstandsratio: Beschikbare weerstandscapaciteit / Impact risico's. Deze afweging geeft een indicatie van het weerstandsvermogen. Als de risico's toenemen, of de reservecapaciteit neemt af, dan daalt de ratio. Als de risico's afnemen of de reservecapaciteit neemt toe, dan stijgt de ratio.

De provincie of het Rijk legt de gemeenten geen norm op hoe hoog de weerstandsratio zou moeten zijn. Hierin heeft elke gemeente dus keuzevrijheid. De gemeente Aalsmeer gebruikt hiervoor de methode die aangereikt is door BNG Consultancy services over risicomanagement, hierin is de volgende schaalverdeling van de te hanteren ratio opgenomen:

Ratio	Oordeel
> 2.0	Uitstekend
> 1.4 - < 2.0	Ruim voldoende
> 1.0 - < 1.4	Voldoende
> 0.8 - < 1.0	Matig
> 0.6 - < 0.8	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Bij de nota Reserve- en risicobeleid Aalsmeer 2015 is door de raad ingestemd met het hanteren van een minimumratio gelijk aan 1, met een streefwaarde gelijk aan 1,5. Hierdoor is in ieder geval het weerstandsvermogen groot genoeg om de relevante risico's incidenteel op te vangen en wordt voldaan aan de classificatie van voldoende zoals gehanteerd in documentatie van de BNG Consultancy services.

De weerstandscapaciteit betreft overigens structurele en incidentele zaken.

Opgemerkt wordt dat er een onlosmakelijke samenhang is tussen risico's en beheermaatregelen. Want met gedegen beheermaatregelen worden de mogelijke risico's aanmerkelijk ingeperkt. Andersom geldt vanzelfsprekend ook dat, indien geen beheermaatregelen worden getroffen, de risico's navenant toenemen.

Risico's en beheermaatregelen moeten in onderlinge samenhang worden gezien. Dit gebeurt in Aalsmeer met de volgende pijlers:

1. Een goed functionerende (meerjarige) planning en control-cyclus;
2. Een adequaat activabeleid met daarin duurzame instandhouding van gemeentelijke bezittingen;
3. Een betrouwbare bedrijfsvoering;
4. Een gedegen risicobeleid.

Risicobeleid

De risico's zijn onderverdeeld in:

- 1 Normale structurele bedrijfsrisico's
- 2 Bouw/project gerelateerde risico's
- 3 Risico's sociaal domein
- 4 Overige risico's

De risico's genoemd onder 2 t/m 4 zijn gekwantificeerd en gewaardeerd volgens de methode die ons door BNG Consultancy Services is aangereikt. Het criterium voor de waardering is het product van kans en gevolg. Daar waar wordt afgeweken van deze methode wordt dit beargumenteerd.

De waardering van de kans is bepaald aan de hand van de verwachte frequentie dat het risico zich voordoet. In de onderstaande tabel is de kansverdeling vermeld.

Verwachte frequentie dat het risico zich voordoet:	Kans
- Risico doet zich minder dan 1 maal per 10 jaar voor	1
- Risico doet zich 1 maal per 5-10 jaar voor	2
- Risico doet zich 1 maal per 2-5 jaar voor	3
- Risico doet zich 1 maal per 1-2 jaar voor	4
- Risico doet zich 1 maal per jaar voor	5

Als een risico zich voordoet, dan heeft dat ook financiële gevolgen. De hoogte van het financiële gevolg is niet altijd vooraf te bepalen. Wel is er per risico een inschatting gemaakt van het maximale financiële gevolg. Voor de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit is rekening gehouden met dit maximum. Per risico is het verwachte bedrag op de volgende wijze ingedeeld in gevolgklassen.

Van €	Tot €	Gevolgklasse
0	99.999	1
100.000	249.999	2
250.000	499.999	3
500.000	2.499.999	4
2.500.000	99.999.999	5

De genoemde risicobuffers bij de afzonderlijke posten zijn het gevolg van de waardering van het product van kans en gevolg.

De risicobuffer voor de normale bedrijfsrisico's wordt op een andere wijze berekend.

Normale bedrijfsrisico's

Met het gemeentelijke takenpakket is een begroting gemoeid met een uitgavenniveau primitieve begroting 2017 van 80,2 miljoen. Dit takenpakket is zeer divers en de mate van beïnvloedbaarheid c.q. de inhoudelijke en financiële beleidsruimte voor het gemeentebestuur verschilt per onderdeel. Uiteraard zijn aan de uitvoering van dit takenpakket risico's verbonden, maar in samenhang met de andere genoemde pijlers van duurzaam financieel beleid zijn deze risico's voor het bestaande takenpakket beheersbaar en goed te managen.

Hierna volgt een opsomming van de normale risico's:

Garantstellingen

De gemeente Aalsmeer staat bij een aantal financiële instellingen garant voor hypothecaire leningen van woningbouwverenigingen. In totaal betreft het een bedrag van ruim € 21 miljoen. Het gaat hier om oude regelingen die niet onder de WSW vallen en op grond waarvan de gemeente borg staat voor leningen van de woningbouwcorporatie.

Voor GPA staat de gemeente Aalsmeer garant tot een bedrag van maximaal € 50 miljoen.

Met ingang van 1 juli 2015 is voor FC Aalsmeer een de borgstelling verleend. De garantiestelling bedraagt op dit moment nog ruim € 135.000 voor de investering in een kantine.

Bouwleges

De inkomsten uit bouwleges worden bepaald door de bouwactiviteiten binnen de gemeente. De geraamde inkomsten voor bouwleges zijn gebaseerd op de meerjarige planning van bouwactiviteiten. De realisatie kan van de planning afwijken zodat de inkomsten in een jaar afwijken van de begrote inkomsten, zowel in positieve als negatieve zin.

Bestemmingsplan- en handavingsprocedures

De kans is altijd aanwezig dat de gemeente aangesproken wordt in het kader van bestemmingsplan- en handavingsprocedures en dergelijke. De gemeente krijgt te maken met bezwaren, rechtsprocedures en schade aansprakelijkstelling.

Economische ontwikkeling

De gemeentelijke inkomsten zijn afhankelijk van de economische ontwikkelingen. Een verandering in de economische ontwikkeling heeft via de uitkering uit het gemeentefonds, belastinginkomsten van bedrijven, bouwleges, bouwgrondexploitaties en dividendinkomsten een effect op de begroting Aalsmeer.

Open einde regelingen

Onder de gemeentelijke taken valt een aantal regelingen met een open einde. Dat betekent dat de gemeente verplicht is om in middelen te voorzien als mensen hier wettelijk recht op hebben, ook al staan hier beperkte inkomsten tegenover. In de begroting wordt jaarlijks een inschatting gemaakt van de benodigde middelen.

Gemeentefonds

Met een omvang van afgerond € 30 miljoen is de uitkering gemeentefonds verreweg het belangrijkste structurele algemene dekkingsmiddel van de gemeente. De hoogte en ontwikkeling van de uitkering gemeentefonds wordt bepaald via de ontwikkelingen van de Rijksbegroting (samen trap op trap af) en is voor gemeenten niet beïnvloedbaar. In de bestaande meerjarenramingen van het rijk is een oplopende "opschalingskorting" tot en met 2025 opgenomen. Dit is een efficiency korting die op voorhand het gemeentefonds kort uitgaande van voordelen die gemeenten door schaalvergroting zouden kunnen verkrijgen. Naast de omvang van het gemeentefonds is ook de verdeling van belang. Periodiek worden delen van het Gemeentefonds herijkt.

Beheer Burgemeester Kasteleinweg (oude N201, nu N196)

De Provincie Noord-Holland (PNH) heeft het dagelijks onderhoud van de N196 per 1 april 2016 overgedragen. De status van provinciale weg is daarmee komen te vervallen. Het definitieve eigendom van de weg wordt overgedragen, nadat de herinrichting van de weg en de aanleg van de busbaan hebben plaatsgevonden (verwachting 2020 gereed). De busbaan blijft in eigendom en beheer van de PNH. De bijdrage van PNH aan de gemeente Aalsmeer, voor het achterstallig onderhoud bedraagt € 875.000 en dit bedrag is in 2016 uitbetaald. Aan dit bedrag zijn voorwaarden verbonden over het bestedingsdoel.

De tijdelijke onderhoudskosten tot aan de afronding van de herinrichting van de Burgemeester Kasteleinweg, zijn opgenomen binnen de totale kosten van deze herinrichting. Op 7 juli 2016 is voor het totale project inclusief het beheer en onderhoud tot en met de herinrichting een totaal krediet van € 5,1 miljoen ter beschikking gesteld. De planning is dat de werkzaamheden in 2018 starten en in 2020 worden afgerond. De structurele onderhoudskosten van de nieuw ingerichte Burgemeester Kasteleinweg moeten in de meerjarenbegroting vanaf 2020 worden ingepast.

Vennootschapsbelasting gemeenten

Op basis van de verrichte analyse is het standpunt ingenomen dat geen sprake is van vennootschapsbelastingplichtige activiteiten over het boekjaar 2016. De gemeente heeft alle grootboeknummers in combinatie met de kostensoort geclusterd en getoetst. Om de risico's te beheren is afstemming gezocht met de Belastingdienst over de cluster "grondbedrijf" inclusief de grondbeheergrex Greenpark Aalsmeer. De gemeente heeft daarnaast nog een beperkt risico omtrent de landelijke discussie. Voor 2017 geldt voorlopig eenzelfde standpunt, dit moet echter nog nader onderbouwd worden in 2018, door het opstellen van de afzonderlijke winsttoetsen 2017.

Leges reisdocumenten en rijbewijzen

Van 2015 tot 2019 is er jaarlijks sprake van een lichte afname van het aantal te verstrekken reisdocumenten. In 2014 is wettelijk bepaald dat de maximale geldigheidsduur van reisdocumenten wordt verhoogd van vijf naar tien jaar. Hierdoor valt er vanaf 2019 een sterke afname te verwachten van het aantal te verstrekken reisdocumenten.

Door de wet REVA (Registratie Eerste Verblijf Adres) verandert vanaf 2019 de functie van de afdeling Burgerzaken van documentenverstrekker naar die van identiteit bewaker. Het juist vaststellen van de identiteit is een rol die vanuit de centrale overheid aan Burgerzaken wordt toebedeeld. Dit ter bestrijding en voorkomen van ID fraude en verstrekken van een foutieve digitale identiteit.

Door invoering van de wet REVA verdubbelt naar verwachting het aantal eerste inschrijvingen en daarmee het aantal adresonderzoeken in front- en backoffice. Het verstrekken van reisdocumenten, rijbewijzen, uittreksels, VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag), etc. neemt drastisch af. De dienstverlening vanuit de klassieke frontoffice, de balies en de daarbij horende dekking door leges, gaat dus sterk teruglopen. De backoffice daarentegen zal naar verwachting een forse extra workload krijgen. De ontwikkelingen op dit terrein en de te nemen -organisatorische- stappen zullen nauwlettend worden gevolgd.

Prestatiegericht financieren Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG)

Sinds 2013 is de gemeente verplicht een aantal uitvoeringstaken op het gebied van de wet Milieubeheer uit te laten voeren door de Omgevingsdienst. De Omgevingsdienst (Omgevingsdienst Noordzeekanaal gebied) is een Gemeenschappelijke Regeling. Jaarlijks wordt een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de ODNZKG afgesloten. De ODNZKG bereidt een nieuwe wijze van financiering van haar taken voor (prestatiegericht financieren). De jaren 2017 en 2018 worden daarbij gebruikt om de nieuwe financieringsystematiek te valideren. In 2018 zal een bestuurlijke oriëntatie plaatsvinden op de afspraken uit 2013.

BTW

Al geruime tijd wordt in de politiek gesproken over de uitbreiding van de btw-sportvrijstelling op grond van een uitspraak van het Europese Hof van Justitie. Het Ministerie van Financiën is voornemens om investeringen in sportaccommodaties weer vrij te stellen van btw. De uitbreiding van de btw-sportvrijstelling heeft tot gevolg dat gemeenten betaalde btw niet meer als vooraftek kunnen terugkrijgen van de belastingdienst. Echter de voorwaarden van de compensatie zijn nog niet bekend, alsmede de nieuwe wetteksten en de reikwijdte van de vrijstelling. In de startnota is een reservering gemaakt van € 240 mln om gemeenten en sportverenigingen te compenseren. Of dit voldoende is en hoe en op welk moment dit zal in zal gaan is nog onduidelijk.

Op dit moment doet de belastingdienst navraag bij de ESA over hun BTW positie in relatie tot de gemeente.

Bij verbouwingen aan panden welke zijn bestemd voor de verhuur is de BTW op de investerings- en onderhoudskosten voor de gemeente geen kostenpost als op het moment van ingebruikname van het onroerend goed geopteerd kan worden voor BTW belaste verhuur. Voorwaarde daarbij is dat 90% van de accommodatie BTW belast kan worden verhuurd. Voor de btw geldt een herzieningstermijn waarbinnen deze 90% norm gevolgd moet worden. Indien binnen de herzieningstermijn niet voldaan kan worden aan de 90% norm zal de BTW die in vooraftek is gebracht gecorrigeerd moeten worden, waardoor een last ontstaat. Het risico van de correctie ligt bij de verhuurder (gemeente).

Wet meldplicht datalekken

Per 1 januari 2016 is de meldplicht datalekken in werking getreden. De meldplicht datalekken vormt een nieuw onderdeel in de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp). Bedrijven en overheden zijn hierdoor verplicht om een datalek te melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en mogelijk bij alle getroffen individuen. Vanaf de inwerkingtreding van de meldplicht datalekken heeft de toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), ook de mogelijkheid om boetes op te leggen tot maximaal € 820.000 per overtreding.

Benodigde risicobuffer normale bedrijfsrisico's

Er is geen objectieve maatstaf voor het bepalen van de omvang van een incidentele buffer voor de structurele bedrijfsrisico's (m.n. gemeentefonds, beheer en onderhoud van de openbare ruimte en decentralisaties). Conform de nota Reserve- en Risicobeleid Aalsmeer 2015 wordt rekening gehouden met een risicobuffer van 5% van het uitgaven totaal van de gemeente ter dekking van de structurele bedrijfsrisico's afdoende, overeenkomend met € 4,01 miljoen.

Voor alle duidelijkheid; door inzet van deze buffer kan een eventueel structureel optredend risico geleidelijk worden ingepast in de begroting.

Bouw- / projectgerelateerde risico's

Aanbestedingsrisico's

De gemeente is bij aanbesteding van haar projecten afhankelijk van de uitvoering door de aanbieder. De ramingen worden zorgvuldig opgesteld, maar er kunnen onvoorziene omstandigheden, zoals gebrek aan concurrentie, zijn die betekenen dat bij een aanbestedingen de prijsstelling tegenvalt of er moeite is voldoende aanbieders te vinden voor tijdige uitvoering van het project. Dit kan tot tegenvallers leiden op door de raad beschikbaar gestelde kredieten. Het is moeilijk een inschatting te maken van de financiële gevolgen van dit effect ook omdat sturingsmogelijkheden binnen de projecten variëren. In de jaarrekening 2017 is voor de berekening van het weerstandsvermogen geen risicobuffer opgenomen.

Uitvoeringsprogramma's Aalsmeer

Projecten kunnen niet tot uitvoering komen of forse vertraging oplopen door externe factoren. Hieronder verstaan wij bijvoorbeeld inspraak op projecten waardoor deze gewijzigd moeten worden, afhankelijkheid van de bereidheid van kabel- en leidingbedrijven om hun medewerking vlot te verlenen en het moeilijk kunnen aantrekken van externe deskundige medewerkers die schaarser worden door het aantrekken van de economie. Daarnaast kan de gemeente op onverwachte plaatsen vervuilde grond aantreffen waar in een project geen rekening mee gehouden is. In combinatie met striktere Milieuwetgeving kan een project vertraging oplopen of afgeblazen worden. De financiële gevolgen en sturingsmogelijkheden om dit binnen het krediet op te vangen zullen van project tot project verschillen. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen is dit risico niet afzonderlijk financieel ingeschat.

Grote projecten en grondexploitaties

Voor de dekking van de bekende risico's in de huidige gemeentelijke exploitaties is een voorziening opgenomen. De getroffen voorziening voor grondexploitaties en bouwprojecten bedraagt eind 2017 € 12,98 miljoen (NB de voorziening voor grondexploitaties en bouwgrondprojecten wordt conform voorschriften in mindering gebracht op de post onderhanden werken op de balans). Ook voor projecten faciliterend grondbeleid is een voorziening aanwezig. Deze bedraagt eind 2017 € 1,51 miljoen. Beide voorzieningen betreffen (deelgebieden binnen) het project De Tuinen van Aalsmeer.

De hoogte van dit risico en de beheersing hiervan is een belangrijk speerpunt. Door het opstellen van scenario's wordt inzichtelijk gemaakt tussen welke bandbreedtes het resultaat zich kan bewegen en kan mede op basis hiervan besluitvorming plaatsvinden over de te nemen beheermaatregelen en wanneer deze genomen kunnen worden.

Hierna worden de meest omvangrijke grondexploitaties van de gemeente apart toegelicht.

Green Park Aalsmeer (Bedrijventerrein)

Project Bedrijventerrein Green Park Aalsmeer omvat de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein langs de om te leggen provinciale weg N201. Voor deze gebiedsontwikkeling is een samenwerkingsverband afgesproken met de gemeente Uithoorn, waarbij beide partijen voor 50% risico dragen. Voor de uitvoering van de realisatie van het bedrijventerrein is GPAG BV opgericht, waarvan beide gemeenten de aandeelhouders zijn.

Tot en met 2016 is de hoogte van de Voorziening Garantstelling Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV gebaseerd op de risico analyse die onderdeel uitmaakt van de jaarlijkse actualisering van de grondexploitatie van GPAG BV. Deze risico analyse wordt opgesteld op basis van de "Monte Carlo" methode, behorende bij 85% zekerheid. Eind 2014 is de eerdere onttrekking aan het project voor de bijdrage aan de N201 teruggestort. Hierdoor verbeterde het resultaat van de grondexploitatie aanzienlijk en werd licht positief. Ook de concept grondexploitatie van 2018 laat een positief resultaat zien. Hoewel de eindwaarde van de opgestelde grondexploitatie vanaf eind 2014 positief is, waren de uitkomsten van de risico analyse tot en met de grondexploitatie van 2017 negatief. Bij de concept grondexploitatie 2018 is nu ook deze risico analyse positief. Op basis van de blijvende positieve eindwaarde van het project kan het restant van de voorziening van € 209.000 vrijvallen.

Nu de eindwaarde conform de risico analyse op basis van de "Monte Carlo" methode, behorende bij 85% zekerheid, positief is, hoeft er geen bedrag voor dit risico meer te worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De Tuinen van Aalsmeer (Woningbouw)

In maart 2018 is de grondexploitatie 2018 opgesteld. Dit betreft zowel de ontwikkelingen op basis van actief als facilitair grondbeleid. Het resultaat van de actieve grondexploitatie is (op Netto contante waarde per 1 januari 2018) vastgesteld op negatief € 12,98 miljoen en vertegenwoordigt de totale huidige omvang van de voorziening grondexploitaties. Het resultaat voor het facilitaire deel is € 1,51 miljoen negatief op basis van eindwaarde.

Conform de gedragslijn bij Greenpark Aalsmeer is bij de grondexploitatie 2018 van De tuinen van Aalsmeer een risicoanalyse op basis van de "Monte Carlo" methode gemaakt, behorende bij 85% zekerheid. De uitkomst hiervan is dat met 85% waarschijnlijkheid het resultaat ligt tussen circa € 15,18 miljoen negatief en circa € 14,49 miljoen negatief.

Naast de verplichte voorziening voor tekorten in grondexploitaties, die jaarlijks bij de jaarrekening wordt herzien, achten wij een extra risicobuffer noodzakelijk gezien de financiële omvang van dit project. De onderbouwing van de hoogte van deze extra buffer is gelijk aan het verschil tussen de uitkomst van risicoanalyse van de Monte Carlo methode behorende bij 85% zekerheid (€ 15,18 mln.) en de verplichte voorziening (€ 14,49 mln.) en bedraagt € 0,7 miljoen.

	Kans	Gevolg- klasse	Weerstandscapaciteit
Jaarrekening 2016	1	4	889.000
Programmabegroting 2017	1	4	889.000
Jaarrekening 2017	1	4	694.000

Bovenwijkse voorzieningen

De nota Kostenverhaal Bovenwijkse voorzieningen Aalsmeer 2015 is de basis voor de bepaling van de bijdrage projecten aan bovenwijkse voorzieningen. Op dit moment zijn er 5 voorzieningen die (ten dele) als bovenwijks kunnen worden aangemerkt: de reconstructie N231-zuid, de aanleg Burgemeester Hoffstcholtweg en de aanleg van de rotonde bij de kruising Aalsmeerderweg-Molenvlietweg, de herinrichting Burgemeester Kasteleinweg en de reconstructie Machineweg. Drie van deze 5 voorzieningen zijn in uitvoering/contractvoorbereiding en twee voorzieningen zitten nog in de oriëntatiefase.

Periodiek moet bepaald worden of de kostenraming voor de bovenwijkse voorzieningen en de daadwerkelijke uitgaven nog in de pas lopen met de ramingen van de inkomsten en de daadwerkelijke inkomsten. Op 19 december 2017 is de raad geïnformeerd dat de projectleiding van de provincie heeft laten weten dat de reconstructie Burgemeester Kasteleinweg 20-30% duurder uit zal vallen. De exacte gevolgen hiervan zijn nog niet bekend. Indien te maken kosten bovenwijks niet verhaald kunnen worden komen deze voor rekening van de gemeente.

Overige risico's

Kapitaallasten Fort Kudelstaart

Op 25 juni 2015 heeft de raad ingestemd met de aankoop en restauratie van het Fort Kudelstaart, totaal een bedrag van € 910.000, waar de provincie Noord-Holland een bedrag van € 255.000 aan bijdraagt. Het college hanteert als uitgangspunt dat er een structureel dekkende exploitatie moet zijn. Voor de opstartfase is een risicobuffer opgenomen, omdat de kosten voor de baat uit kunnen gaan.

	Kans	Gevolg- klasse	Weerstandscapaciteit
Jaarrekening 2016	3	2	166.666
Programmabegroting 2017	4	2	166.666
Jaarrekening 2017	3	2	100.000

Wachtgeld oud bestuurders

Voor politieke ambtsdragers geldt dat als aan de betrokkene ontslag wordt verleend, of als de betrokkene aftreedt, en de betrokkene heeft de AOW-leeftijd nog niet bereikt, deze recht heeft op wachtgeld. Na de gemeenteraadsverkiezingen bestaat de kans dat enkele oud bestuurders hier gebruik van zullen maken. We schatten dit risico in op maximaal € 1,3 ton voor 2018. De duur van de wachtgelduitkering is gelijk aan de duur van de vervulling van de politieke functie, met een minimum van 2 jaar en een maximum van 3 jaar en 2 maanden.

	Kans	Gevolg- klasse	Weerstandscapaciteit
Jaarrekening 2016			
Programmagbegroting 2017			
Jaarrekening 2017	3	2	125.000

Baggerdepot (Grondbank)

De werkzaamheden en de inkomsten/uitgaven van het baggerdepot zijn afhankelijk van de externe partijen Hoogheemraadschap Rijnland AGV en Waternet. Voorheen was het de gemeente die baggerde binnen haar gemeentegrenzen. Nu is zij afhankelijk van de aanvoer van bagger via deze externe partijen die hun eigen planning bepalen. Dit heeft effect op de bedrijfsvoering van het baggerdepot.

Omgevingswet

De invoering en de implementatie van de Omgevingswet betreft een omvangrijk en complex proces dat vele jaren in beslag zal nemen. De ontwikkelingsrichting van de regelgeving en het gedachtegoed zoals de Omgevingswet die voorstaat is helder. De wet vervangt circa 26 sectorale wetten en ongeveer 120 bestaande maatregelen van bestuur in de sfeer van wonen en bouwen. Doelstelling van deze wet is om het eenvoudiger te maken voor initiatiefnemers in ruimtelijke ontwikkelingen en tevens sneller en met minder kosten tot een vergunning te kunnen komen. Voor de interne organisatie betekent dit een omwenteling in de manier van werken. Inmiddels is een transitieteam ingericht om de implementatie van deze wet in de organisatie tot stand te brengen.

Resumé risicoprofiel

Het risicoprofiel voor de risico's van de gemeente Aalsmeer is inzichtelijk gemaakt in onderstaand tabel (bedrag x € 1.000).

Geen kans * gevolg	Risicoprofiel
Grote projecten en grondexploitatie	694
Normale bedrijfsrisico's	4.010
Overige risico's	225
Benodigde weerstandscapaciteit	4.929

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de gemeente omvat de structurele en incidentele mogelijkheden om tegenvallers op te vangen.

De incidentele weerstandscapaciteit voor eenmalige tegenvallers of om faseringen in uitgaven aan te brengen bestaat uit:

- algemene reserves,
- niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves.

De structurele weerstandscapaciteit voor structurele tegenvallers bestaat uit:

- bezuiniging/ombuigingsmaatregelen en structurele ruimte begroting,
- onbenutte belastingcapaciteit.

Hierna wordt eerst de structurele weerstandscapaciteit behandeld en vervolgens de incidentele weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandscapaciteit: ombuigingen en onbenutte belastingcapaciteit

Door de wettelijke verplichting om een sluitende meerjarenbegroting te hebben kunnen alleen bezuinigingen en de inzet van de onbenutte belastingcapaciteit als de twee mogelijkheden van de structurele weerstandscapaciteit worden gezien.

De weerstandscapaciteit van ombuigingen laat zich niet eenduidig kwantificeren. Er is sprake van meer en minder beïnvloedbare uitgaven in de structurele begroting. In theorie kan er weerstandscapaciteit zijn als er binnen de begroting ruimte beschikbaar is. In Aalsmeer is deze ruimte beperkt tot de post "onvoorziene uitgaven" van € 1 per inwoner. Extra ruimte binnen de begroting moet primair worden gevonden door het afstoten van taken die niet tot de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente behoren dan wel het versoberen van de uitvoering van wettelijke taken. In 2017 is de post onvoorzien niet gebruikt.

Voor de zogenaamde onbenutte belastingcapaciteit is wel een algemeen gangbare kwantificering beschikbaar. Deze onbenutte capaciteit wordt bepaald door de actuele OZB opbrengsten van een gemeente te vergelijken met de opbrengst op basis van 120% van de gemiddeld in Nederland geïnde OZB (het zogenaamd "redelijk peil"). Gemeenten die in financiële problemen zijn gekomen en een beroep willen doen op ondersteuning via Artikel 12 Financiële Verhoudingswet zijn verplicht om hun OZB "op redelijk peil" vast te stellen. Voor de gemeente Aalsmeer bedraagt in 2017 de onbenutte belastingcapaciteit ongeveer € 1,5 miljoen.

Het rijksbeleid voor leges is dat de tarieven niet meer mogen bedragen dan maximaal 100% van de kosten per titel. De legesverordening is opgebouwd uit meerdere titels.

Het gemeentelijk beleid voor leges is dat, gelijk aan het rijksbeleid, deze 100% kostendekkend dient te zijn. De leges leveren dus geen (structurele) weerstandscapaciteit op.

Aan andere belastingen en heffingen zijn in principe geen maxima gesteld. Dit betekent niet dat deze onbeperkt verhoogd kunnen worden. Burgers hebben de mogelijkheid om via de rechter te laten bepalen of een tarief billijk is. De ruimte op andere belastingen en heffingen is daarmee beperkt.

Binnen grenzen heeft de gemeente de mogelijkheid om nieuwe belastingen in te voeren, zoals parkeerbelasting en precario. Voor de vaststelling van de weerstandscapaciteit wordt geen rekening gehouden met nieuwe belastingen en heffingen. In de paragraaf lokale heffingen, van begroting en jaarrekening, wordt het beleid over de tarieven onderbouwd.

Incidentele weerstandscapaciteit: algemene reserves en stille reserves/niet gerealiseerde boekwinst

Met het oog op een (mogelijke) bijdrage aan de incidentele weerstandscapaciteit komen in deze paragraaf uitsluitend de reserves met een bufferfunctie aan de orde.

Vanuit de bufferfunctie kunnen worden onderscheiden de algemene reserve, de algemene vrije reserve en stille reserves/niet gerealiseerde boekwinsten.

Op grond van de jaarrekening 2017 hebben de algemene reserves een volume van € 24,0 miljoen. De algemene vrije reserve wordt ook betrokken bij de incidentele weerstandscapaciteit.

Stille reserves zijn activa waarvan de verkoopopbrengst hoger is dan de boekwaarde. Dit kunnen bijvoorbeeld aandelen of gronden en gebouwen zijn. Een voorwaarde hierbij is wel dat er sprake moet zijn van daadwerkelijke verkoopbare activa. De aandelen van Eneco zijn tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd. Hier kan sprake zijn van een stille reserve welke we voor de berekening van het weerstandsvermogen kwantificeren op pm.

Tot slot kan er sprake zijn van niet gerealiseerde boekwinsten. Het betreft positieve saldi van actieve grondexploitaties. In de jaarrekening 2017 is de winstneming op de grondexploitatie Project Proosdij verwerkt. Het positieve saldo ad. € 1,964 miljoen zit in het jaarrekeningsaldo en is nog niet in de stand van de algemene vrije reserve verwerkt.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de mate aan waarin Aalsmeer in staat is tegenvallers op te vangen. Dit komt neer op een confrontatie van risicoprofiel en beschikbare weerstandscapaciteit. Voor beoordeling van het weerstandsvermogen en de benodigde weerstandscapaciteit van de gemeente wordt de incidentele weerstandscapaciteit afgezet tegen de impact van de risico's.

De weerstandratio kan als volgt worden gepresenteerd:

Bedragen * € 1.000	Rekening 2017
Algemene reserves	24.044
Resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening	3.796
Weerstandscapaciteit (incidenteel)	27.840
Structurele weerstandscapaciteit	P.M.
Beschikbare weerstandscapaciteit	27.840
Benodigde weerstandscapaciteit obv kansberekening voor incidentele tegenvallers	919
Benodigde weerstandscapaciteit voor structurele tegenvallers	4.010
Benodigde weerstandscapaciteit	4.929
Weerstandratio	5,6

De weerstandratio voldoet ruimschoots aan het door de raad vastgestelde kader.

Kengetallen

In het rapport van de Adviescommissie Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten (commissie Depla) wordt onder andere geadviseerd de kaderstellende en controlerende rol van de raad te versterken. Dit kan volgens de commissie door kengetallen te gebruiken die de financiële positie van gemeenten weergeven en die kunnen dienen ter vergelijking met andere gemeenten. Inmiddels heeft een landelijke werkgroep een aantal kengetallen verder uitgewerkt en is een voorgeschreven format voor het weergeven van deze kengetallen in de begroting en rekening uitgewerkt.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De wijze van berekening is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Aalsmeer in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen: het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Grondexploitatie

Het financiële kengetal "grondexploitatie" geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Een norm bepalen voor dit kengetal is lastig. De boekwaarde zegt namelijk niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel m2-bedrijventerrein. Het is van wezenlijk belang wat de verwachte vraag is. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit dit kengetal.

De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitaties. Dit geld dient namelijk nog terugverdiend te worden.

Lokale woonlasten (Belastingcapaciteit)

Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage onder de 100% betekent dat de belastingdruk van Aalsmeer lager is dan het landelijk gemiddelde. Het Coelo publiceert ieder jaar de totale woonlasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.

Dit levert voor Aalsmeer de volgende waarden op:

Kengetallen in percentages	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
Netto schuldquote	32	32	28
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	30	30	26
Solvabiliteitsrisico	48	50	53
Structurele exploitatieruimte	7	1	5
Grondexploitatie	18	18	16
Belastingcapaciteit	110	108	108

Uitgangspunt van de wetgever is dat gemeenteraden zelf normen bepalen en onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten inzichtelijker wordt. Voor een gemeenteraad kan het verloop van een of meerdere kengetallen door de jaren heen wellicht interessante stuurinformatie opleveren.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Met de investering in de openbare ruimte wordt een optimale leefomgeving ingericht, met als doel de basisfuncties van wonen, werken, verkeer en recreatie te waarborgen voor nu en in de toekomst. Van belang is dat beschikbare middelen optimaal worden ingezet voor duurzame instandhouding (onderhoud en vervanging) van deze kapitaalgoederen. Dit vormt een basis voor continuïteit en duurzaamheid. Daarnaast moet voortdurend rekening worden gehouden met het veranderen van functies in de openbare buitenruimte en de eisen die aan de openbare buitenruimte worden gesteld.

Om continuïteit te bieden aan de cyclische vernieuwing van de buitenruimte is medio 2017 een bijgesteld Uitvoeringsprogramma Buitenruimte voor 2017-2018 vastgesteld. Dit vormt een belangrijk onderdeel in het behoud van de Aalsmeerse kapitaalgoederen en gaat in op benodigde renovaties op de korte termijn. De vakdisciplines hebben ieder voor zich prioriteiten gesteld aan noodzakelijke (renovatie)werken. De werken zijn onderling op elkaar afgestemd en in evenwicht gebracht met de beschikbare middelen.

Vervolgens is de lange termijn planning het aandachtspunt; vanuit inventarisaties, inspecties en (nog op te stellen) beleidsplannen zal er aan gewerkt moeten worden, om meer zicht te krijgen op een continue vernieuwing en het in evenredigheid toevoegen van structurele middelen aan de reserve Buitenruimte.

De kosten van projecten die betrekking hebben op duurzame kapitaalgoederen worden in de jaarrekening op diverse programma's en als vervangingsinvesteringen verantwoord. In deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt het beleid, het areaal, de soort kapitaalgoederen en de uitvoering van operationeel beheer van de belangrijkste duurzame kapitaalgoederen nader toegelicht.

Totaaloverzicht van kosten ten behoeve van bestaande kapitaalgoederen

In de navolgende tabel zijn zowel kosten van jaarlijks en groot onderhoud, als kosten van vervangingsinvesteringen van bestaande kapitaalgoederen opgenomen. Investeringskosten in nieuw te vervaardigen kapitaalgoederen maken geen onderdeel van uit van de bedragen in de tabel.

De investeringen in vrijvervalriolering worden verantwoord binnen het Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer. Investeringskosten in riolering vallen onder investeringen met economisch nut en hebben een eigen budgettair kader. Hiervoor worden geen middelen uit de reserve onderhoud/instandhouding buitenruimte ingezet. De budgettaire kaders voor riolering zijn opgenomen in het GRP 2015-2020. In onderstaande tabel zijn ook de kosten van vervangingsinvesteringen in gemalen en drukriolering opgenomen. De verantwoording hiervan valt buiten het uitvoeringsprogramma.

Op 29 juni 2016 is het Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer 2017-2018 aan de gemeenteraad voorgelegd en goedgekeurd. Bij de Najaarsrapportage is het uitvoeringsprogramma voor de jaren 2017 en 2018 bijgesteld. De hierin opgenomen budgetten voor het jaar 2017 maken onderdeel uit van de bedragen in de volgende tabel.

bedrag x € 1.000

Omschrijving kapitaalgoederen	Begroting na wijziging 2017	Gerealiseerd 2017
Wegen	5.252	4.350
Civieltechnische kunstwerken	549	349
Riolering	1.683	1.070
Water	714	478
Openbaar groen	2.702	2.674
Openbare verlichting	344	316
Speelplaatsen	253	122
Gebouwen & binnensportaccommodaties	818	930
Beeldende kunstwerken	11	1
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	12.325	10.289

De oorzaak van de afwijkingen staat toegelicht in de bijlage "Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer".

Op elk van de vakspecialistische onderdelen volgt hierna een korte toelichting.

Wegen en civieltechnische kunstwerken

Beleidskader

In juli 2012 zijn de beheerplannen *Wegen* en *Civieltechnische kunstwerken* vastgesteld door de raad.

Het wegbeheer wordt uitgevoerd volgens de CROW-normen. Het *Beheerplan Civieltechnische kunstwerken* is gebaseerd op visuele inspectie. In 2016 en 2017 hebben weginspecties plaatsgevonden. Maatregelen worden getroffen, om benodigde werken te kunnen uitvoeren. De inspectie voor kunstwerken staat gepland voor 2018.

Soort kapitaalgoederen /areaal

De kapitaalgoederen uit het *Beheerplan Wegen* bestaan uit wegen, voetpaden, fietspaden, trottoirs, parkeervakken en overige verharding in de openbare ruimte. In het *Beheerplan Civieltechnische kunstwerken* zijn de kapitaalgoederen bruggen, duikers, steigers, geluidsschermen, kademuren en beschoeiingen opgenomen. Kademuren en beschoeiingen vallen onder de noemer waterwegen.

Riolering

Beleidskader

De gemeente Aalsmeer is volgens de wet Milieubeheer verplicht een GRP te hebben, waarin wordt aangegeven hoe de gemeente invulling geeft aan haar zorgplichten voor de rioleringszorg. In het najaar van 2014 is een nieuw GRP 2015-2020 vastgesteld. Hierin is op basis van schadebeelden en hydraulische berekeningen bepaald wat de te verwachten investeringen op het kapitaalgoed riool voor de komende vijf jaar zijn. Afspraken uit het Waterplan Aalsmeer 2008-2015 (zie kapitaalgoed Water) met de Hoogheemraadschappen zijn hierin opgenomen. Om het rioolstelsel en de capaciteit van de rioolwaterzuivering te ontlasten wordt er gestreefd naar een gescheiden stelsel.

Soort kapitaalgoederen/areaal

De kapitaalgoederen bestaan uit vrij verval riolen (102 kilometer vuilwaterleidingen en 28 kilometer hemelwaterleidingen), circa 8.000 stuks kolken, 56 kilometer persleidingen, circa 400 minigemalen, 55 rioolgemalen, 42 overstorten en circa 200 uitstroomconstructies voor hemelwater. Er ligt drainage om grondwaterproblemen te voorkomen. Om een goed beeld te houden van de staat van het rioolstelsel vindt er jaarlijks een inspectieronde plaats.

Water

Beleidskader

De doelstellingen om samen met het waterschap de voorzieningen met betrekking tot het water in stand te houden, blijven van kracht. Praktische beleidsplannen liepen in 2015 ten einde; de contacten met de schappen worden aangewend om planmatig invulling te geven aan toekomstige doelen.

Soort kapitaalgoederen/areaal

De kapitaalgoederen bestaan uit watergangen, beschoeiing, kademuren en oevers. Het areaal wijzigt de komende jaren niet op grote schaal aangezien er niet veel nieuwbouwlocaties in ontwikkeling zijn.

Openbaar groen

Beleidskader

Uit het Meerjaren Investeringsplan Groen volgt een calculatie, waaruit blijkt, dat jaarlijks een bedrag van ca. € 300.000 nodig zal zijn als (her)investering in het groen (excl. sportvelden) in Aalsmeer om dit blijvend in stand te houden. In het bijgestelde Uitvoeringsprogramma Buitenruimte 2017/2018 is hierin voorzien voor 2017 en 2018. Voor de jaren na 2018 wordt dit betrokken bij het opstellen van de meerjarenplanning, waar momenteel aan gewerkt wordt.

Openbare verlichting

Beleidskader

Het Beleidsplan Openbare Verlichting (2015-2019) vormt het beleidskader voor werkzaamheden aan de openbare verlichting.

Met de beschikbare middelen wordt gewerkt aan de doelstellingen:

- bijdragen aan een sociale en verkeersveilige leefomgeving.
- de regionale doelstelling “energieneutraal 2040”, en het in september 2013 gesloten SER energieakkoord voor duurzame groei.
- de minimumwaarden, die zijn gebaseerd op de Richtlijnen Openbare Verlichting 2011 van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde en het Politiekeurmerk Veilig Wonen.
- De geldende wettelijke eisen voor elektrische en mechanische veiligheid.

Soort kapitaalgoederen/areaal

Het huidige areaal beslaat ruim 6.600 lichtpunten (lichtmasten en armaturen), 58 voedingspunten en ruim 90 kilometer bekabeling. Het areaal van de verlichting groeit nog elk jaar door oplevering van nieuwbouw. In de komende jaren groeit het areaal op bescheiden schaal door.

Speelplaatsen

Beleidskader

Het Uitvoeringsplan Spelen (2014-2017) vormt het beleidskader voor renovaties en herinrichting van de speelplaatsen. In dit plan is voorgesteld om een twintigtal speelplekken te verwijderen, een vijftal nieuwe speelplekken te realiseren, waar mogelijk zijn dit natuurlijke speelplaatsen, en circa 50 speelplekken her in te richten. Deze projecten zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Werken Buitenruimte Aalsmeer.

Soort kapitaalgoederen/areaal

Het areaal bestaat uit circa 130 speelplaatsen met daarop ruim 500 speeltoestellen. Dit zijn traditionele speeltoestellen zoals veerelementen en klimrekken. Ook de trapveldjes maken onderdeel uit van de speelplaatsen.

Beeldende kunstwerken

Beleidskader

Het doel van groot en regulier onderhoud is het behoud van de kwaliteit van de beeldende kunstwerken in de buitenruimte. Jaarlijks wordt aan een specialistisch bedrijf opdracht gegeven voor inspecties, incidenteel en structureel onderhoud aan de beeldende kunstwerken.

Soort kapitaalgoederen/areaal

Het totaal aantal beeldende kunstwerken in de buitenruimte ligt nu op 50. De komende jaren worden nieuwe kunstwerken bijgeplaatst.

Gebouwen

Beleidskader

Voor alle gebouwen in eigendom van de gemeente Aalsmeer en in onderhoud bij de afdeling Vastgoed is een meerjarenonderhoudsplan 2017 – 2036 (MOP) beschikbaar. De plannen zijn opgesteld volgens richtlijnen die gericht zijn op instandhouding van het bestaande op de meest kosteneffectieve manier, waarbij ook wordt gekeken naar de voorziene toekomst van het gebouw. De meerjarenonderhoudsplannen worden doorgaans met een periodiciteit van 3 jaar vernieuwd. In afwijking daarvan zullen in 2018 voor het gehele gebouwenbestand nieuwe meerjarenonderhoudsplannen volgens de NEN 2767-methodiek worden opgesteld.

Een bedrag ter hoogte van de 20-jaars gemiddelde MOP wordt jaarlijks gedoteerd aan de voorziening onderhoud gebouwen. Hiervoor was in de begroting 2017 een bedrag van € 377.300 opgenomen. De toereikendheid van de voorziening wordt jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening aan de dan bekende gegevens getoetst.

Voor gebouwen waarvan een voortgezet gebruik is voorzien, worden jaarlijks de in het meerjarenonderhoudsplan opgenomen onderhoudsmaatregelen, mits deze ook bij nadere beoordeling onuitstelbaar blijken, uitgevoerd. Bij tijdige uitvoering wordt het ontstaan van achterstallig onderhoud voorkomen. Aan gebouwen die binnen afzienbare termijn worden gesloopt, verkocht of herontwikkeld worden behoudens keuring van de elektrische installatie en wind- en waterdicht houden zo min mogelijk kosten gemaakt. Deze systematiek is middels een Notitie inzake onderhoud van gebouwen in Aalsmeer in het kader van de besluitvorming over de Lentenota 2015 gefiatteerd.

Soort kapitaalgoederen/areaal

De gemeente Aalsmeer beschikt op dit moment over 47 gebouwen, onder te verdelen in:

- 20 gebouwen algemeen,
- 8 woningen,
- 10 gebouwen in exploitatie bij ESA,
- 8 gebouwen in exploitatie bij Greenpark Aalsmeer,
- 2 schoolgebouwen.

Het onderhoud van een deel van de gemeentelijke gebouwen is belegd bij andere organisaties:

- ESA BV is al geruime tijd verantwoordelijk voor het beheer van de gymnastieklokalen, zwembad De Waterlelie en de sporthallen De Bloemhof en De Proosdijhal, waarvoor zij een vaste onderhoudsbijdrage van de gemeente ontvangt; hieraan zijn in 2015 drie buitensportaccommodaties en in 2017 het atletiekcomplex toegevoegd;
- GPAG BV is verantwoordelijk voor het beheer van gebouwen binnen het eigen exploitatiegebied;
- het beheer van brede school De Mikado valt onder verantwoordelijkheid van beheerstichting De Mikado en het beheer van de Rietpluim valt onder de verantwoordelijkheid van VVE de Rietpluim.

3.4 Financiering

Inleiding

De paragraaf financieringen geeft inzicht in de ontwikkelingen rond de gemeentelijke meerjarige financiering, het gevoerde beleid op dit gebied en de risico's die we daarbij lopen. Net als het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de wet Fido gemeenten om een financieringsparagraaf op te nemen in begroting en jaarrekening. Deze paragraaf heeft vooral betrekking op de treasuryfunctie. Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.

EMU-saldo

De rijksoverheid heeft met vertegenwoordigers van de decentrale overheden in september 2016 afgesproken dat het EMU-saldo van alle decentrale overheden tezamen maximaal minus 0,3 procent van het bruto binnenlands product (bbp) mag bedragen. Er is tevens afgesproken om het overeengekomen collectieve aandeel van de decentrale overheden voor het EMU-saldo niet verder uit te splitsen naar gemeenten, provincies en waterschappen.

Rente-exploitatie

De rente-exploitatie geeft het verschil weer tussen de rentekosten en renteopbrengsten. Deze grootheden komen voort uit ontwikkelingen binnen de balans. De inkomsten van de rente-exploitatie zijn de in rekening gebrachte rentekosten op de geïnvesteerde middelen, uitgezette geldleningen en gronden en voorraden. De uitgaven op de rente-exploitatie hebben betrekking op de te betalen rentekosten op reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen.

Op basis van de BBV voorschriften worden de volgende rentepercentages gehanteerd in de begroting en jaarrekening 2017:

	Rentepercentage	
	Begroting	Rekening
Investerings	2,00	2,00
Grondexploitaties	1,40	1,12
Reserves	2,00	2,00

De berekening van de rentepercentages is gebaseerd op specifieke richtlijnen vanuit het BBV.

Indien de werkelijke rentelasten afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Een correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

Voor de grondexploitaties geldt dat de toegerekende rente moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Op basis van nacalculatie wordt het bij de begroting (voor)gerecalculeerde rentepercentage bijgesteld naar 1,12%.

De rente-exploitatie ziet er als volgt uit:

	Begroot		Werkelijk	
	Stand 01-01	Rente* 01-01	Stand 01-01	Rente 01-01
Rente-inkomsten:				
Immateriële vast activa	284	6	284	4
Materiële vast activa	52.482	1.025	52.482	1.028
Financiële vaste activa	4.056	81	4.056	81
Gronden en voorraden minus voorziening	12.850	366	12.850	291
	69.673	1.477	69.673	1.404
Rente-uitgaven				
Eigen vermogen (AR)	18.160	363	18.160	363
Overige bestemmingsreserves	23.617	472	23.617	472
Voorzieningen	5.790		5.790	
Opgenomen langl. leningen	29.500	673	29.500	679
Financieringspositie	-7.393	0	-7.393	0
	69.673	1.509	69.673	1.514
Saldo		-31 N		-110 N

* begroting na wijziging

Saldo rente-exploitatie

Het renteresultaat, betreft het verschil tussen de rentekosten en rentebaten. Dit resultaat van de rente-exploitatie wordt verrekend met de algemene dekkingsmiddelen. De actualisatie van het percentage omslagrente voor grondexploitaties leidt tot € 75.000 lagere rente-inkomsten.

Renteschema voor bepalen omslagrente

In de notitie rente 2017 van de commissie BBV staat een renteschema opgenomen om de jaarlijks toegestane omslagrente te bepalen. De omslagrente wordt bij de begroting berekend en mag binnen een marge van 0,5%-punt worden afgerond. In de rekening wordt beoordeeld of de aan taakvelden toegerekende rente meer dan 25% afwijkt van wat volgens het renteschema doorberekend had mogen worden.

Op basis van de werkelijke cijfers 2017 komt de omslagrente uit op 2,27%. Het gehanteerde percentage van 2,00 leidt ertoe dat een renteresultaat ontstaat. Volgens de BBV-voorschriften mag dit renteresultaat niet meer dan 25% afwijken van de toe te rekenen rente. Uit het navolgende renteschema blijkt dat de afwijking binnen deze marge blijft. Dit betekent dat een nacalculatie van de door te belasten rente aan de taakvelden in 2017 achterwege kon blijven.

Renteschema volgens BBV notitie (bedrag x € 1.000)	begr. 2017	werk. 2017
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	673	679
b. -/- de externe rentebaten		
Totaal door te rekenen externe rente	673	679
c. -/- De rente die aan de grex MOET worden doorberekend	-366	-291
-/- De rente van projectfinanciering die aan het taakveld MOET worden doorberekend	0	0
	-366	-291
Aan taakvelden toe te rekenen EXTERNE rente	307	388
d1. Rente over eigen vermogen	835	835
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op CW)		
Totaal geraamde/werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	1.142	1.223
e. De geraamde/werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-1.115	-1.113
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	27	110

1. Boekwaarde vaste activa (excl. investeringsfonds) -/- aan derden verstrekte leningen per 1 januari	57.845	53.927
2. Saldo a t/m d	1.142	1.223
Toegestaan % (2 gedeeld door 1)	1,97%	2,27%

1. Renteresultaat	27	110
2. Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	1.142	1.223
Afwijking mag niet meer dan 25% bedragen (1 gedeeld door 2)	2,36%	8,99%

Risicobeheer

Renterisico's

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen om ongewenste renterisico's te voorkomen. Deze kwantitatieve eisen zijn gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico.

Kasgeldlimiet

De kortlopende schuld wordt getoetst aan de hand van de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet wordt verstaan het maximale bedrag dat de gemeente voor kortlopende leningen mag lenen in een bepaald jaar. Dit bedrag is gelijk aan 8,5% van de begrotingsomvang¹.

Dit komt voor Aalsmeer overeen met een volume van zo'n € 6,1 miljoen, op basis van de omvang van de primitieve begroting 2017 € 71,3 miljoen. De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatig korte termijfinancieringen.

In Aalsmeer is in 2017 in geen enkel kwartaal de financieringsbehoefte ingevuld via het aantrekken van kort geld.

Bedragen x 1.000 euro	gemiddelde kwartaal 1	gemiddelde kwartaal 2	gemiddelde kwartaal 3	gemiddelde kwartaal 4
1. Netto vlottende schuld (+) of overschot vlottende middelen (-):	-11.919	-12.632	-11.544	-5.288
2. Kasgeldlimiet:	6.100	6.100	6.100	6.100
3a. Ruimte onder kasgeldlimiet (2-1):	18.019	18.732	17.644	11.388

Renterisiconorm

De Fido-norm voor lange financiering houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het gemiddelde structurele begrotingstotaal (€ 68,1 miljoen). Het doel van deze norm is: hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De norm geeft niet aan hoeveel een gemeente langlopend mag financieren, maar hoeveel zij maximaal mag aflossen.

Onderdeel van de berekening vormt de renteherziening. Voor Aalsmeer is dit niet van toepassing. Het betreft hier namelijk leningen waarbij op basis van de leningsvoorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden herzien. De leningenportefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde.

De renterisiconorm bedraagt voor Aalsmeer ongeveer € 13,6 miljoen. Met andere woorden: de aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar. Bij het aantrekken van gelden wordt deze norm betrokken in de afweging. In 2017 is € 9,5 miljoen afgelost. De totale leningenportefeuille O/G bedraagt eind 2017 € 25 miljoen.

Kredietrisico en relatiebeheer

De gemeente beschikt over een krediet- en depotarrangement met de BNG. Dit heeft tot doel om tijdelijke overschotten of tekorten aan liquide middelen bij de bank uit te lenen of op te nemen tegen een vooraf afgesproken rentevergoeding. Aalsmeer heeft hier het afgelopen jaar geen gebruik van gemaakt. Naast de overeenkomst met de BNG heeft de gemeente een rekening-courant met de Rabobank.

Alle activiteiten worden binnen de kaders van de wet Fido en het treasurystatuut uitgevoerd. Zo wordt het kredietrisico beheerst doordat in het treasurystatuut eisen worden gesteld aan de tegenpartij. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden indien mogelijk garanties en zekerheden geëist.

¹ Bepalingen rondom de kasgeldlimiet zijn opgenomen in de wet Fido.

De gemeente Aalsmeer heeft alleen beleggingen en uitzettingen die in het verlengde van de publieke taak liggen. Het gebruik van derivaten is uitgesloten in het treasurystatuut. Momenteel heeft de gemeente aandelen van de BNG, Eneco, Meerlanden Holding NV, GPAG BV en ESA BV.

Financiering

Langlopende leningen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de leningenportefeuille per eind 2017.

Lening	Oorspronkelijk bedrag	Aflossings- wijze	Stortings- datum	Afloopdatum	Rente percentage	Schuldrestant	Weging in portefeuille
BNG leningnr.40.105.002	15.000	Fixe	22-02-2010	22-02-2020	3,8500	15.000	60 %
BNG leningnr.40.109.483	5.000	Fixe	15-12-2014	15-12-2019	0,6200	5.000	20 %
BNG leningnr.40.111.029	5.000	Lineair	24-01-2017	24-01-2027	0,5700	5.000	20 %
Totaal vaste schuld	25.000					25.000	100 %

Langlopende uitzettingen en garantiestellingen

De gemeente Aalsmeer heeft uitsluitend langlopende uitzettingen die vallen onder de publieke taak. De gemeente heeft een gedeelte van de opbrengst van de verkoop van de aandelen Bouwfonds uitstaan bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN). Dit wordt specifiek aangewend voor projecten voor volkshuisvesting. Daarnaast heeft de gemeente nog een bedrag uitstaan bij het SVN voor duurzaamheidsleningen. Ook heeft de gemeente garantstellingen verleend.

Treasuryfunctie

In april 2017 heeft de raad ingestemd met de financiële verordening Aalsmeer. De in december 2015 vastgestelde verordening ex artikel 212, 213, 213a en het in december 2015 vastgestelde treasurystatuut zijn van toepassing op deze jaarrekening.

Schuldpositie

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" staan kengetallen opgenomen die de financiële positie van gemeenten weergeven en die kunnen dienen ter vergelijking met andere gemeenten. Uit deze verplichte financiële kengetallen blijkt dat Aalsmeer een goede financiële positie heeft.

3.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering is een door de wetgever verplichte paragraaf binnen de programmabegroting. Deze paragraaf handelt over ontwikkelingen in de bedrijfsvoering. In deze paragraaf wordt tenminste inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering van de organisatie. Met een adequate bedrijfsvoering kan de dienstverlening efficiënt worden georganiseerd en wordt de voorbereiding en uitvoering van genomen besluiten beter.

Ambtelijke samenwerking met Amstelveen

Met ingang van 1 januari 2013 zijn de ambtelijke organisaties van de gemeenten Amstelveen en Aalsmeer samengevoegd tot de AA-organisatie. Dit met het oog op het borgen van de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. Essentie van de samenwerkingsconstructie is dat er twee zelfstandige gemeentebesturen zijn die hun eigen bestuurlijke kaders bepalen; financieel en inhoudelijk. Beide besturen worden hierin tegelijkertijd vanuit één ambtelijke organisatie gefaciliteerd, zowel qua voorbereiding, uitvoering als verantwoording. In de samenwerkings-constructie is Amstelveen de rol als centrumgemeente toebedeeld; alle medewerkers zijn in dienst bij de gemeente Amstelveen. De gemeentesecretaris Amstelveen is verantwoordelijk voor de aansturing van de ambtelijke organisatie en is opdrachtnemer van de samenwerking. De gemeentesecretaris van Aalsmeer fungeert als opdrachtgever. Voor de gemeente Aalsmeer is een kleine ambtelijke organisatie (= de kernorganisatie) beschikbaar, ter ondersteuning van het college van burgemeester en wethouders. Daarnaast is er nog de griffie ter ondersteuning van de gemeenteraad.

In 2017 is de financiële evaluatie afgerond die tot doel had om richting toekomst leerpunten te trekken. Uitkomst was dat veel gerealiseerd is (bestuurlijke prioriteiten, harmonisatie gemeentelijke processen en besparing van € 2,8 miljoen). Tegelijkertijd waren er ook een aantal leerpunten op het gebied van de governance structuur, door bijvoorbeeld bestuurlijk gezamenlijk meer aandacht te besteden aan de samenwerking en op ambtelijk niveau de samenwerking tussen beide gemeentesecretarissen te versterken. Dit laatste heeft in 2017 inhoud gekregen doordat de gemeentesecretaris Aalsmeer lid van de directie AA-organisatie is geworden. Ook is de kwaliteitscontrole op de college- en raadstukken Aalsmeer en het opleidingsprogramma binnen de AA-organisatie versterkt.

Kernorganisatie gemeente Aalsmeer

In de kernorganisatie zijn structureel zeven vte werkzaam in dienst van de gemeente Aalsmeer voor de bestuursorganen gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders:

1. secretaristeam (ST): de gemeentesecretaris met twee plaatsvervangend-secretarissen en één concerncontroller (4,0 vte).
2. griffie: de griffier, raadsadviseur en coördinator bestuurlijke besluitvorming en griffiemedewerker (3,0 vte)

Vanuit de organisatie AA vindt ondersteuning aan de kernorganisatie plaats in de vorm van het bestuurssecretariaat voor het college, de bestuurlijke coördinatie voor college en gemeenteraad en de facilitaire ondersteuning via de bodes.

Ontwikkelingen 2017

In 2017 is veel geïnvesteerd in de samenwerking tussen de directie AA-organisatie en het secretaristeam Aalsmeer. In opdracht van beide colleges hebben de concerncontrollers Aalsmeer en Amstelveen in 2017 een gezamenlijk 213A-onderzoek uitgevoerd naar de wijze waarop de financiële beheersbaarheid van projecten kan worden verbeterd. Daarnaast is in 2017 door de concerncontroller Aalsmeer een 213A-onderzoek uitgevoerd naar de kostendekkendheid van buitensportaccommodaties. Deze wordt in maart / april 2018 afgerond. Tot slot is ook geïnvesteerd in het inzichtelijk maken van de nog te realiseren punten uit het collegeprogramma en erop sturen dat deze ook daadwerkelijk werden gerealiseerd.

Dienstverleningsbijdrage

In 2017 bedroeg de dienstverleningsbijdrage (afgerond) € 14,5 miljoen. Dit bedrag is het Aalsmeers aandeel in de organisatiekosten voor de organisatie AA. De bijdrage Aalsmeer wordt jaarlijks geïndexeerd conform de afspraken uit het dienstverleningshandvest.

Controle accountant

Met ingang van het begrotings- en verantwoordingsjaar 2016 voert accountantskantoor BDO de interim- en de jaarrekeningcontrole uit (was EY). Bij de interim controle heeft het accountantskantoor onderscheid gemaakt naar processen die direct (1) dan wel indirect (2) beïnvloedbaar zijn voor het college. Het proces "Monitoren van de serviceorganisatie" is direct beïnvloedbaar en is eigenlijk het enige proces van Aalsmeer. De managementletter 2017 laat zien, dat op dit dossier een verbetering plaats heeft gevonden. Dit mede door een aangescherpt dienstverleningshandvest dat door beide colleges is getekend en een verbeterde onderlinge relatie.

Bedrijfsvoering organisatie AA

In de paragraaf bedrijfsvoering van de gemeente Amstelveen worden ontwikkelingen genoemd die de bedrijfsvoering van de organisatie AA zullen raken en daarmee ook voor Aalsmeer van belang kunnen zijn.

Zo wordt een visie op de doorontwikkeling van de organisatie beschreven. De AA organisatie is volop in ontwikkeling. Er ligt een veranderopdracht vanuit de colleges van Amstelveen en Aalsmeer gericht op een versterking van de samenwerking tussen beide gemeentebesturen, secretaristeam Aalsmeer en ambtelijke organisatie AA en tussen managers en bestuurders Aalsmeer.

De directie is met de opdracht aan de slag gegaan en wil de organisatie de komende periode verder brengen naar een wendbare organisatie die transparant van buiten naar binnen werkt, waar de boel op orde is, waar medewerkers eigenaarschap tonen, concernmatig denken en goed kunnen werken voor twee besturen, staat voor financiële degelijkheid, flexibel is en vanuit de behoefte van de inwoner werkt.

Om dat te bereiken/bestendigen wordt gestuurd op de volgende vijf “rode draden”.

1. Handelen en organiseren vanuit inwoners en bedrijven.
2. Houding en gedrag vormgeven aan het werken voor twee besturen.
3. Bevorderen concernmatig denken en handelen.
4. Sturen op kwaliteit, flexibiliteit en politieke sensitiviteit van medewerkers.
5. Krachtige ICT, strategisch HRM en financiën op orde.

De hoofdgedachte is “geen nieuwe plannen voor de oude op orde zijn”. Daarom is het devies nu: Doen! In het actieplan organisatieontwikkeling is dit verwoord in “doen is het nieuwe denken”. De activiteiten die bijdragen aan de organisatieontwikkeling zijn gecategoriseerd langs deze vijf rode draden.

Informatiebeveiliging

Het jaar 2017 is voor Nederlandse gemeenten het eerste jaar geweest dat zij de regels van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) moesten volgen. Gemeenten legden voorheen op gebied van informatieveiligheid alleen verantwoording af op een beperkt aantal afzonderlijke auditgebieden, te weten BRP en Waardedocumenten, BAG en DigiD.

ENSIA biedt gemeenten een gemeentebreed normenkader op gebied van Informatiebeveiliging dat voor alle gemeentelijke werkprocessen van toepassing is. Jaarlijks vindt er een formele onafhankelijke audit plaats op informatieveiligheid. Deze audit is dit jaar gestart met een beperkt aantal gebieden, te weten SUWI en DigiD en wordt ieder jaar verder verbreed met nieuwe gemeentelijke werkgebieden. Door de breedte en complexiteit van deze nieuwe regelgeving wordt informatieveiligheid planmatig opgepakt. Jaarlijks wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd, wordt een jaarplan informatieveiligheid en privacy vastgesteld en wordt het informatieveiligheidsbeleid getoetst.

In het informatieveiligheidsbeleid zijn niet alleen de uitgangspunten opgenomen voor het veilige en zorgvuldige gebruik van informatie ten behoeve van een betrouwbare en continue dienstverlening, maar eveneens om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals privacy) en om risico's te beheersen. Daarnaast zijn doelstellingen opgenomen om te voldoen aan Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) als het gemeentelijk basishormenkader. In het beleid zijn ook meer operationele uitgangspunten opgenomen, waaronder de veiligheid van mobiele apparaten, als telefoons en luidsprekers, om veiligheidsincidenten c.q. datalekken te voorkomen. Over de voortgang van het jaarlijkse verbeterplan informatieveiligheid en privacy wordt periodiek gerapporteerd.

Alle voorbereidingen voor deze wettelijk verplichte audits zijn in het jaarplan opgenomen en zijn ook in 2017 daadwerkelijk afgerond. Op basis van deze voorbereidingen heeft het college een verklaring vastgesteld waarin zij bevestigt dat aan alle wettelijke eisen ten aanzien van ENSIA wordt voldaan. Voor 2017 betrof ENSIA de onderdelen DigiD en SUWI. Deze verklaring is vervolgens door een onafhankelijk auditor getoetst op opzet en het bestaan en bevestigd dat de bij AA geïmplementeerde veiligheidsmaatregelen op beide gebieden. In 2017 is ook een rekenkameronderzoek uitgevoerd naar de informatieveiligheid.

Naast deze nieuwe kaders en voorschriften op gebied van informatieveiligheid treedt op 25 mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking. Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie (EU). De Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp) geldt dan niet meer. In 2017 is een Plan van Aanpak opgesteld met daarin alle maatregelen die door de AA organisatie moeten worden getroffen om aan de AVG te voldoen. In 2017 zijn door AA de meeste voorbereidingen geïmplementeerd om aan de AVG te gaan voldoen.

Een beperkt aantal thema's vraagt nog bijzondere aandacht en dit wordt begin 2018 opgepakt. Dit betreft in de eerste plaats de 'aanstelling van een Functionaris voor de Gegevensbescherming (FG)'. Deze verplichte nieuwe FG rol moet het interne gemeentelijke toezicht gaan uitvoeren op de verwerking van persoonsgegevens binnen de organisatie. De formatie en positionering van de FG zijn vastgesteld. De inpassing in de begroting en de formele benoeming van de FG moet nog plaatsvinden. Het tweede thema betreft het inrichten van een proces waardoor 'rechten van betrokkenen' kunnen worden gewaarborgd. Iedere burger kan rechten van inzage, wijziging of verwijdering (indien van toepassing) uitoefenen bij de verwerkingsverantwoordelijke. Doordat gemeentelijke informatiesystemen complex en decentraal (rond de bedrijfsprocessen) zijn ingericht, vraagt dit thema bijzondere aandacht omdat vragen van burgers met betrekking tot inzage in de gehele organisatie moeten kunnen worden afgehandeld en centraal worden verwerkt en gecommuniceerd aan de burger die zijn rechten uitoefent.

3.6 Verbonden Partijen

Inleiding

Met een verbonden partij heeft de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente op één of andere manier zeggenschap heeft. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een zetel in het bestuur of stemrecht bij bestuurlijke beslissingen. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij, of dat financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie.

De meest voorkomende vorm van een publiekrechtelijke verbonden partij is een gemeenschappelijke regeling (GR). Bij privaatrechtelijke participaties gaat het om de deelname van de gemeente in private rechtspersonen zoals vennootschappen (nv's en bv's), coöperaties, stichtingen en verenigingen.

Governance

In 2017 is de nota verbonden partijen vastgesteld door de raad. In deze nota wordt onder andere ingegaan op "Good governance". Dit staat voor het waarborgen van de onderlinge samenhang van de wijze van sturen, beheersen en toezicht houden van organisaties, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van beleidsdoelstellingen, alsmede daarover op een open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van de belanghebbenden.

In het kader van de "governance" van verbonden partijen, vervult de gemeente twee rollen, namelijk de privaatrechtelijke- en de publieke rol. Binnen de privaatrechtelijke rol (ook wel de eigenaar/aandeelhoudersrol genoemd) vindt de borging van de continuïteit van de BV, NV of GR plaats. Vertegenwoordiging van de gemeente in de privaatrechtelijke rol vindt in principe plaats door de burgemeester. De publieke rol is gericht op het verwezenlijken van de doelstellingen zoals gesteld in de gemeentelijke begroting. Vertegenwoordiging van de gemeente vindt veelal plaats door de vakinhoudelijke portefeuillehouder.

Uitvloeisel van deze nota is ook dat in 2017 een traject in gang is gezet om als Aalsmeer ook rechtstreeks bestuurlijk deel te nemen aan de gemeentebelastingen Amstelland. Huidige situatie is dat dit via de gemeenschappelijke regeling Aalsmeer en Amstelveen verloopt.

In deze paragraaf benoemen we allereerst de relevante ontwikkelingen voor het jaar 2017. Daarna volgt een opsomming van de verbonden partijen waar de gemeente Aalsmeer in deelneemt.

Ontwikkelingen 2017

Eneco Holding NV

In 2017 is Eneco Holding NV gesplitst in een energie- en netwerkbedrijf. In 2017 is discussie ontstaan in hoeverre het wenselijk is om de aandelen in het energiebedrijf aan te houden. De gemeente Aalsmeer heeft hier nog geen standpunt op ingenomen. De discussie continueert in 2018.

Verbonden partijen in beeld

Gemeenten voeren taken uit die direct in het belang van hun inwoners zijn. Een gemeente kan daarbij grotendeels zelf bepalen of zij de taken zelf uitvoert of laat uitvoeren, bijvoorbeeld via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten.

Wanneer een gemeente de taken door een andere partij laat uitvoeren en er sprake is van een bestuurlijk en financieel belang in een organisatie, dan is er sprake van een Verbonden partij. Ook bij het laten uitvoeren van taken door andere partijen blijft het gemeentebestuur eindverantwoordelijk voor de uitvoering.

Daarom is het belangrijk om aandacht te hebben voor de wijze waarop invloed wordt uitgeoefend voor wat betreft sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoording afleggen (= governance) en de gemeentelijke doelen die worden nagestreefd. Daarom heeft de raad Aalsmeer op 6 juli 2017 de nota Verbonden partijen vastgesteld. In deze nota wordt ingegaan op de wettelijke kaders, algemene beginselen van de governance, scheiding van de eigenaar/ en opdrachtgeverrol en het gemeentelijk beleid dat per verbonden partij wordt nagestreefd. Met ingang van de jaarrekening 2017 volstaan we met een beknopte paragraaf Verbonden partijen.

In deze paragraaf benoemen we allereerst de relevante ontwikkelingen die in 2017 gespeeld hebben. Daarna volgt een opsomming van de verbonden partijen waar de gemeente Aalsmeer in deelneemt. Van alle verbonden partijen is informatie opgenomen over de vestigingsplaats en het bestuurlijk en het financieel belang. De financiële gegevens in deze paragraaf zijn afkomstig uit de (concept-) jaarrekeningen 2016 van de verbonden partijen.

1. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	1. Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland				
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Relatie met	Programma Bestuur, bevolking en veiligheid				
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het algemeen bestuur				
Financieel belang	De bijdrage voor 2017 bedraagt € 1.107.000.				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	378	13.589	15.036	57.572	44.114

Naam	2. Openbare Gezondheidszorg Amstelland				
Vestigingsplaats	Amstelveen				
Relatie met	Programma Sociaal domein				
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het dagelijks / algemeen bestuur				
Financieel belang	De bijdrage voor 2017 bedraagt € 996.071				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	82	807	789	581	586

Naam	3. GGD Amsterdam-Amstelland				
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Relatie met	Programma Sociaal domein				
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het algemeen bestuur				
Financieel belang	De bijdrage 2017 voor het onderdeel Veilig thuis bedraagt € 28.015.				
Financiële informatie x € 1.000*	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	-	-	-	-	-

* de begroting 2018 is de eerste begroting van deze gemeenschappelijk regeling

Naam	4. Vervoerregio Amsterdam				
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Relatie met	Programma Bestuur, bevolking en veiligheid				
Bestuurlijk belang	Twee gemeenteraadsleden in de Regioraad				
Financieel belang	Het takenpakket van de vervoerregio wordt volledig bekostigd uit BDU-gelden.				
Financiële informatie x € 1.000*	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	0	-	-	-	-

* per 1 januari 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling plus (WGR+) Stadsregio Amsterdam omgevormd tot Vervoerregio Amsterdam

Naam	5. Amstelland- en de Meerlanden-overleg				
Vestigingsplaats	Hoofddorp				
Relatie met	Programma Bestuur, bevolking en veiligheid				
Bestuurlijk belang	Naast een plenair overleg en een dagelijks bestuur (leden colleges burgemeester en wethouders) zijn er portefeuillehoudersoverleggen				
Financieel belang	De bijdrage voor 2017 bedraagt € 22.700				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	9	23	32	0	0

Naam	6. Amstelland Meerlanden Werkorganisatie (werknaam: AM - match)				
Vestigingsplaats	Hoofddorp				
Relatie met	Programma Sociaal domein				
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het dagelijks bestuur en een lid in het algemeen bestuur				
Financieel belang	Er is geen gemeentelijke bijdrage noodzakelijk in 2017.				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	515	7.165	7.539	1.508	1.949

Naam	7. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied				
Vestigingsplaats	Zaanstad				
Relatie met	Programma Openbare ruimte, programma Ruimtelijke ontwikkeling en programma Bestuur, bevolking en veiligheid.				
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het Algemeen bestuur en een lid in het Dagelijks bestuur.				
Financieel belang	De bijdrage voor 2017 bedraagt € 159.000.				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	1.672	3.391	4.985	14.004	16.662

Naam	8. Ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen				
Vestigingsplaats	Amstelveen				
Relatie met	Alle programma's.				
Bestuurlijk belang	Beide colleges van burgemeester en wethouders vormen het bestuurlijk overleg; zij kunnen zich in het bestuurlijk overleg laten vertegenwoordigen door een of meerdere leden.				
Financieel belang	De bijdrage voor 2017 bedraagt € 14.536.000 (excl btw).				

2. Stichtingen en verenigingen

Naam	1. Stichting Greenport Aalsmeer				
Vestigingsplaats	Aalsmeer				
Relatie met	Programma Economie en duurzaamheid				
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het bestuur en een lid in de Stuurgroep				
Financieel belang	De bijdrage voor 2017 bedraagt € 36.000				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	52	143	195	731	195

3. Vennootschappen en coöperaties

Naam	1. De Meerlanden Holding N.V.				
Vestigingsplaats	Rijzenhout				
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders				
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend over 2016 bedraagt € 149.937 (€ 8,81per aandeel). De werkzaamheden van de Meerlanden zijn ondergebracht in twee dienstverleningsovereenkomsten (DVO1 en DVO2), waarvan de kosten voor 2017 € 6.290.000 bedragen.				
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	2.694	25.292	26.140	27.351	29.521

Naam	2. Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV (ESA BV)				
Vestigingsplaats	Aalsmeer				
Relatie met	Programma Onderwijs en ontplooiing				
Bestuurlijk belang	100% aandeelhouder				
Financieel belang*	De exploitatiebijdrage 2017 bedraagt € 1.529.100 (inclusief reductie tarieven binnensportaccommodaties).				
Financiële informatie x € 1.000*	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	8	561	483	1 284	1 205

Naam	3. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.			
Vestigingsplaats	Den Haag			
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders			
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend over 2016 bedraagt € 42.405 (€ 1,64 per aandeel).			
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016
	369.000	4.163.000	4.486.000	145.348.000
				31-12-2016

Naam	4. Eneco groep (Energiebedrijf)			
Vestigingsplaats	Rotterdam			
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders			
Financieel belang	Het structureel uit te keren dividend is nog niet bekend.			
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		
	2016	01-01-2016	31-01-2017	
	*	*	2.821.000	

*In verband met de splitsing is er nog geen informatie over 2016 beschikbaar. Het EV en VV van de beginbalans per 01-02-2017 is opgenomen als het bedrag van het EV en VV 31-01-2017

Naam	5. Stedin groep (Netwerkbedrijf)			
Vestigingsplaats	Rotterdam			
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders			
Financieel belang	Het structureel uit te keren dividend is nog niet bekend. Het uitgekeerde dividend over 2016 bedraagt € 570.969.			
Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		
	2016	01-01-2016	31-01-2017	
	*	*	2.455.000	

*In verband met de splitsing is er nog geen informatie over 2016 beschikbaar. Het EV en VV van de beginbalans per 01-02-2017 is opgenomen als het bedrag van het EV en VV 31-01-2017

Naam	6. Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V.				
Vestigingsplaats	Aalsmeer				
Relatie met	programma Ruimtelijke ontwikkelingen				
Bestuurlijk belang	50% aandeelhouder				
Financieel belang	50% van een eventueel saldo op de grondexploitatie na het gereed komen van de ontwikkeling van het exploitatiegebied.				
Financiële informatie x € 1.000*	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2016	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
	279	-489	-210	104.751	97.004

3.7 Grondbeleid

Inleiding

Algemeen

De paragraaf grondbeleid is een verplicht onderdeel van de gemeentelijke begroting. Deze paragraaf bevat de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van grondzaken en een korte beschrijving van de instrumenten van grondbeleid en de wijze waarop de instrumenten door de gemeente zijn ingezet.

Een actueel beeld van de verwachte meerjarige ontwikkeling van de verschillende grondexploitaties in 2018 en verder met de bijbehorende resultaatsprognose wordt gelijktijdig met de Programmarekening 2017 behandeld.

Artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt dat de paragraaf grondbeleid in elk geval moet bevatten:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's
- Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale bouwgrondexploitaties
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's

Voor veel gemeentelijke activiteiten is grond nodig. Gemeentelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting (wonen, bouwlocaties, stedelijke vernieuwing), economie (ontwikkeling bedrijventerrein), natuur (ontwikkeling en behoud groenstructuren), milieu (bufferzones, milieuzonering) en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik in de gemeente, waardoor in veel gevallen het bestaande grondgebruik veranderd moet worden. Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend om die veranderingen in het grondgebruik te sturen. Het voeren van grondbeleid is geen doel op zich, maar vormt een instrument van ruimtelijke ordening.

Bij actief grondbeleid wordt de bestemming verwezenlijkt door gebruik te maken van een gemeentelijke grondpositie. Hierbij worden de grondexploitatiekosten bestreden door de opbrengst van de gronduitgifte. De door de gemeente gewenste bestemming kan ook door een particulier worden verwezenlijkt waarbij de gemeente een facilitaire rol heeft en zich beperkt tot het verhalen van de grondexploitatiekosten.

De gemeentelijke doelstellingen van en werkwijzen binnen het grondbeleid, inclusief het te voeren grondprijnsbeleid, zijn geborgd in de Nota Grondbeleid Aalsmeer 2016, vastgesteld door de Raad op 8 december 2016.

Het eindbeeld van een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen in een ruimtelijke maatregel. Indien de ruimtelijke maatregel een of meer directe bouwtitels bevat, dient als financieel kader voor de uitvoering, een begroting ("grondexploitatieopzet") voor deze ruimtelijke ontwikkeling te worden vastgesteld. In de grondexploitatieopzet worden alle ruimtelijke kosten en opbrengsten opgenomen die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen mogelijk te maken.

Naast de gemeentelijke grondexploitatie heeft de wetgever in de Wet ruimtelijke ordening de omgang met de particuliere grondexploitatie geregeld. Ruimtelijke besluiten zijn rechtsgeldig indien gelijktijdig een besluit wordt genomen over de vorm van het wettelijk kostenverhaal. Indien het bestuur besluit hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen dan dient dit te worden gemotiveerd. Het gemeentebestuur dient op het moment van het nemen van het ruimtelijk besluit en het nemen van het besluit over de vorm van het verplichte kostenverhaal zich verzekerd te weten van het verhaal van de grondexploitatiekosten.

Visie

Het grondbeleid speelt een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities van de gemeente. De doelstelling hierbij is het zodanig sturing geven aan de inzet en het gebruik van grond dat daarmee ruimtelijke- en beleidsdoelstellingen (ten aanzien van wonen, werken, onderwijs, zorg, natuur en recreatie) kunnen worden gerealiseerd.

Het grondbeleid is zowel in juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard en is volgend ten aanzien van de doelstellingen die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot de sectoraal gerichte beleidsvelden zoals Volkshuisvesting, Werkgelegenheid, Verkeer en Vervoer, Groen en Welzijn. De hoofdlijn van de gemeentelijke ruimtelijke ambities is opgenomen in de gebiedsvisie Aalsmeer 2020.

Met het vaststellen van “Gebiedsvisie Aalsmeer 2020” in 2009 heeft de gemeenteraad de ruimtelijke agenda van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd. De algemene visie is hierin als volgt verwoord:

“Aalsmeer kiest voor een duurzame en kwalitatief sterke ontwikkeling van economie, wonen en recreatie, met als voorwaarde het behoud van de leefbaarheid, het dorpse karakter, de bereikbaarheid en het op peil brengen en houden van voorzieningen.”

De gemeente Aalsmeer beschikt over een beperkte voorraad eigen ontwikkelgronden. Gezien de (financiële) risico's die verbonden zijn aan grote voorinvesteringen bij actief grondbeleid is de gemeente terughoudend met het aankopen van gronden. De gemeente Aalsmeer is hierdoor meer aangewezen op het voeren van facilitair grondbeleid en geeft actief ruimte aan particulieren om hun gronden - binnen door de gemeente geformuleerde (beleids)uitgangspunten - zelf te ontwikkelen.

Voor de uitgifte van gronden is naast de algemene verkoopvoorwaarden ook een notitie grondprijnsbeleid vastgesteld.

Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd

Zoals aangegeven in paragraaf 4.7.2 zijn de gemeentelijke doelstellingen van en werkwijzen binnen het grondbeleid, gewaarborgd in de Nota Grondbeleid Aalsmeer 2016.

Hoofddoelstelling van het gemeentelijk grondbeleid Aalsmeer is:

“Het bevorderen van gewenst ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, waarbij een rechtmatige verdeling van de kosten en opbrengsten wordt gerealiseerd door een tijdige en economisch verantwoorde ontwikkeling onder de regie van de gemeente Aalsmeer.”

Uit de hoofddoelstelling zijn een drietal sub doelstellingen afgeleid:

- Het voeren van regie bij ruimtelijke ontwikkelingen door het actief toepassen van de beschikbare beleidsinstrumenten.
- Verhogen van transparantie en eenduidigheid van het beleid voor alle doelgroepen.
- Verhoging van de eenduidigheid van de wijze van uitvoering van het grondbeleid door de ambtelijke organisatie.

De gemeente kiest bij het voeren van haar grondbeleid voor faciliterend grondbeleid. Indien er aanleiding is van het principe van faciliterend grondbeleid af te wijken zal een afweging plaatsvinden ten aanzien van de gewenste vorm van grondbeleid, rekening houdend met grondposities, winstpotentie en risico's.

Instrumentarium voor actief grondbeleid en de inzet ervan in 2017

Het actief grondbeleid omvat alle fasen van de grondontwikkeling: de eerste aankoop van gronden, sloop van aanwezige opstallen die voor de verwezenlijking van de gewenste bouwplannen niet kunnen worden gehandhaafd, het bouwrijp maken van de terreinen, de uitgifte van bouw kavels en het inrichten van de openbare ruimte.

De gemeente heeft in 2017 geen voorkeursrechten gevestigd. In 2017 hebben er twee minnelijke verwervingen plaatsgevonden nadat onteigeningsbesluiten waren genomen.

Strategische grondaankopen vallen niet binnen verwervingsplannen van vastgestelde grondexploitaties, maar worden gedaan met het oog op mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Hiervoor is aparte besluitvorming noodzakelijk, omdat binnen de bestaande budgetten geen rekening wordt gehouden met de kosten van dergelijke aankopen. In 2017 is in De Tuinen van Aalsmeer 1 aankoop gesloten. Het transport vindt plaats in 2018.

Bij actief grondbeleid hoort ook het aan- en verkopen van gronden. In 2017 is voor circa € 8,7 miljoen aan grond en opstallen aangekocht. Dit valt volledig binnen vastgestelde bouwgrondexploitaties. Het betreft bijna in zijn geheel aankopen voor Greenpark Aalsmeer voor € 8,5 miljoen en een kleine € 0,2 miljoen voor Dorps haven Zuid. Daarnaast is de loswal aan de Herenweg aangekocht voor ruim € 18.000.

Er is voor € 8,4 miljoen aan gronden verkocht. Hiervan betrof € 3,2 miljoen grondverkoop in Green Park Aalsmeer, € 1,2 miljoen in Proosdij-Noord, € 1,8 miljoen in de Tuinen van Aalsmeer en € 1,8 miljoen in Dorpshaven Zuid. Daarnaast zijn er nog opbrengsten van € 0,2 miljoen uit de voormalige grondexploitatie CN terrein en € 0,2 miljoen aan verkoopopbrengsten van rest- en groenstroken.

Instrumentarium voor facilitair grondbeleid en de inzet ervan in 2016

Bij facilitair grondbeleid wordt de bestemming uit de ruimtelijke maatregel gerealiseerd door particulieren. Hierbij dient de gemeente de kosten, die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen te verwezenlijken, te verhalen op de particuliere ontwikkelaar.

In 2017 zijn verschillende ruimtelijke maatregelen genomen die particuliere grondontwikkeling mogelijk maken. De gemeente heeft voor deze ontwikkelingen geen exploitatieplan vastgesteld, omdat het verhaal van grondexploitatiekosten in overeenkomsten is geregeld. Er is in 2017 een totaal van € 0,9 miljoen aan exploitatiebijdragen op lopende facilitaire grondontwikkelingsplannen ontvangen. Dit is inclusief de (voorlopige) bijdragen uit voorovereenkomsten.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

De meeste grondexploitaties lopen over verschillende boekjaren. Budgetten voor de nog uit te voeren plandelen moeten minstens één keer per jaar worden bijgesteld. Hierbij dient een zo reëel mogelijk beeld te worden gegeven. De actualisering van de budgetten die vanaf 1 januari 2017 nodig waren voor de afronding van de plannen zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 23 mei 2017. Met het vaststellen van de vernieuwde budgetten wordt het financieel perspectief van de grondexploitaties nader vastgesteld.

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Bij het bepalen van de winst is de "percentage of completion" methode toegepast. Indien een verlies wordt voorzien moet direct een verliesvoorziening worden gevormd.

Bij het project Proosdij-Noord zijn in 2017 alle woningen verkocht in plaats van in 2018 en 2020. De winstneming wordt hiermee in 2017 genomen en bedraagt € 1.964.000. De winstneming bij het project Dorpshaven Zuid bedroeg € 102.000. Beide projecten worden afgesloten.

Beleidsuitgangspunten omtrent de voorziening grondexploitaties

Voor eventuele toekomstige verliezen worden conform bbv-regelgeving verliesvoorzieningen aangehouden. De financiële positie heeft zich als volgt ontwikkeld:

VOORZIENINGEN	Stand per 31dec16	Mutatie	Stand per 31dec17
De Tuinen van Aalsmeer	13.094	-116	12.978
BBV-VOORZIENING VERLIESLATENDE GRONDEXPLOITATIES	13.094	-116	12.978
De Tuinen van Aalsmeer facilitair	294	1.219	1.512
VOORZIENING FACILITAIRE PROJECTEN	294	1.219	1.512
TOTAAL BENODIGDE VOORZIENING	13.387	1.103	14.490

De voorziening voor verlieslatende grondexploitaties is conform bbv-regelgeving geactualiseerd met de meest recente prognoses. Ook de voorziening voor facilitaire projecten is aangepast naar de huidige verwachtingen. Deze voorzieningen zijn bepaald op basis van netto contante waarde.

Beide voorzieningen betreffen momenteel alleen het verwachte tekort van het project De Tuinen van Aalsmeer. De mutaties hierin zijn toegelicht in het programma "Ruimtelijke ontwikkeling".

Prognose grondexploitaties

Gelijktijdig met de jaarrekening 2017 wordt u via een separaat raadsvoorstel een actualisatie van de grondexploitaties voorgelegd. Hieronder staan de actuele prognoses van de actieve grondexploitaties op eindwaarde (nominaal).

ACTUALISERING ULTIMO 2017 vs 2018	Saldo per 1/1/2018	Prognose opbrengsten	Prognose kosten	Resultaat
De Tuinen van Aalsmeer (C40)	-18.277	13.035	9.666	-14.907
Green Park Aalsmeer (C75)	-6.975	50.316	42.898	443
ACTIEVE GREX IN UITVOERING	-25.252	63.351	52.564	-14.465
Beethovenlaan/Dreef	0	0	116	-116
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan (C65)	-181	0	91	-272
Hornmeer VVA-woningbouw (C66)	-495	0	74	-569
Hornmeer Ophelialaan-Thijsselaan	0	0	190	-190
Herenweg	0	0	116	-116
Graaf Willemlaan 1-3	0	0	116	-116
ACTIEF GRONDBELEID IN VOORBEREIDING	-676	0	702	-1.378

B - JAARREKENING

4 Baten en lasten

4.1 Grondslagen voor resultaatbepaling

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Baten en lasten

- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering wordt uitgegaan van de gegevens van de decembercirculaire, met dien verstande dat op voorhand geen mee- of tegenvallers zijn meegenomen ter zake van de verrekening tussen het gemeentefonds en het BTW-compensatiefonds, zulks overeenkomstig hetgeen is verwoord in de mededeling aan de gemeenteraad, d.d. 29 september 2015.
- Bij de berekening van de algemene uitkering wordt uitgegaan van de meest actuele WOZ-waarden die de gemeente heeft opgegeven aan het Rijk.
- Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. In de programmarekening worden alleen de werkelijk ontvangen bedragen verantwoord.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
- Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar.

4.2 Overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten per programma.

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
Programma	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
01 Sociaal domein	13.925	14.441	18.924	4.556	14.368	19.730	4.684	15.046	679
02 Onderwijs en ontplooiing	5.330	4.998	6.850	1.899	4.951	6.711	1.895	4.815	-136
03 Economie en duurzaamheid	360	597	870	343	527	898	330	567	41
04 Openbare ruimte	6.259	5.126	14.327	7.029	7.298	13.420	7.194	6.227	-1.072
05 Ruimtelijke ontwikkeling	1.359	65	25.800	24.975	825	19.347	20.007	-660	-1.485
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	5.295	4.731	5.226	860	4.366	5.321	951	4.370	4
07 Overhead	2.312	6.728	7.104	65	7.039	7.027	69	6.958	-81
08 Algemene dekkingsmiddelen	-40.766	-39.151	1.096	41.707	-40.612	814	42.960	-42.146	-1.534
Totaal saldo van baten en lasten	-5.928	-2.466	80.196	81.434	-1.238	73.268	78.091	-4.822	-3.584
Reservemutatie	1.331	2.645	12.768	12.811	-43	12.013	10.987	1.026	1.069
Resultaat	-4.597	179	92.964	94.245	-1.281	85.281	89.078	-3.796	-2.515

Vennootschapsbelasting (VPB)

Artikel 25b van BBV schrijft voor dat de programmaverantwoording bestaat uit het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting (VpB).

Het taakveld "0.9 Vennootschapsbelasting" is niet als apart programma opgenomen in de jaarrekening, maar maakt onderdeel uit van Algemene dekkingsmiddelen.

Toelichting verschillen

Een toelichting op de verschillen staat in de jaarrekening onder analyse resultaat. In het jaarverslag, onderdeel programmaverantwoording, wordt ingegaan op de belangrijkste afwijkingen.

4.3 Begrotingsafwijkingen

Op programmaniveau is nagegaan of de begrotingsafwijkingen binnen de grenzen liggen van de door de Raad geautoriseerde begroting. Op de volgende twee programma's is sprake van een werkelijke last die meer dan € 40.000 afwijkt van de begrote last.

Programma 1

De begrote lasten worden met € 806.000 overschreden. Dit betreft met name op taakveld 6.3 inkomensregelingen extra uitgaven voor de bijstand (inclusief voorziening debiteuren) en minimaregeling. Bij 6.72 maatwerkdienstverlening 18- is sprake van extra uitgaven voor inkoop jeugdhulp en PGB.

Programma 6

De verantwoordelijkheid voor de pensioenopbouw en uitkering voor (gewezen) wethouders ligt bij gemeenten op grond van de algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (appa). Conform het advies van het ministerie van BZK is een wijziging doorgevoerd van de rekenmethodiek om het benodigde kapitaal te berekenen. Dit heeft geleid tot een aanvullende storting van € 112.000 aan de pensioenverzekeraar.

Bedrag x € 1.000 Programma	Lasten geraamd	Lasten werkelijk	Verschil
01 Sociaal domein	18.924	19.730	806
02 Onderwijs en ontplooiing	6.850	6.711	-139
03 Economie en duurzaamheid	870	898	28
04 Openbare ruimte	14.327	13.420	-907
05 Ruimtelijke ontwikkeling	25.800	19.347	-6.453
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	5.226	5.321	95
07 Overhead	7.104	7.027	-76
08 Algemene dekkingsmiddelen	1.096	814	-282
Totaal-generaal	80.196	73.268	-6.928

4.4 Analyse resultaat

In onderstaande tabel zijn per taakveld de afwijkingen groter dan € 40.000 op de lasten en baten opgenomen. Posten kleiner dan € 40.000 worden niet toegelicht en zijn in onderstaande tabel opgenomen in het saldo overige posten < € 40.000. Indien een afwijking leidt tot een hogere of lagere mutatie van een reserve, dan wordt deze hogere of lagere mutatie in de laatste kolom vermeld.

In de inleiding van de programmarekening wordt ingegaan op de belangrijkste afwijkingen.

n = nadeel, v = voordeel

Progr.	Omschrijving	Lasten	v/n	Baten	v/n	Veilig te stellen	Reserve
1	Wijkteams	49	v				
1	Dubieuze debiteuren sociale dienst	61	n				
1	Bijstandsgerechtigden	191	n				
1	Minimabeleid	114	n	99	v		
1	Vervoersvoorzieningen / rolstoelen	59	n				
1	Hulp bij huishouden	100	v				
1	WMO begeleiding	173	n				
1	Zorg in Natura (ZIN)	580	n				
1	Persoonsgebonden budget (PGB)	72	v				
2	Onderwijsachterstandenbeleid	75	v				
3	(Water)toeristenbelasting			46	n		
4	Openbare verlichting, energiekosten	41	v				
4	UP buitenruimte: wegen	425	v	136	v		561
4	UP buitenruimte: groen	217	v	23	v		240
4	UP buitenruimte: riolering	91	v				
4	Onttrekking voorziening riolering			91	n		
4	Afval	103	v	51	v		
4	Dotatie voorziening afval	154	n				
4	Dotatie voorziening afkoop onderhoud begraafplaats	62	n				
4	Dotatie voorziening uitgifte graven	191	n				
4	Duurzaamheidsfonds	346	v				346
5	Voorziening beheer gebouwen	129	n				
5	Sloop Bilderdammerweg 119	146	v			146	
5	Aanloopkosten Oude Veiling	130	n				
5	Vrijval voorziening Oude Veiling			76	v		
5	Asbestsanering van Cleeffkade 7a	68	v			43	
5	Voormalig VVA terrein en tijdelijke huisvesting St. Buurthuis Hornmeer	40	v				
5	Vrijval voorziening GPA BV			209	v		
5	Project Green Park Aalsmeer	1.110	v	1.110	n		

Gemeente Aalsmeer

5	Facilitaire projecten	3.120	v	3.197	n		-77
5	GEO informatie	64	v				
5	Dotatie voorziening facilitaire projecten	1.219	n				
5	Mutaties bouwgrondexploitaties	2.982	v	2.982	n		
5	Winstneming Proosdij-Noord			1.964	v		
5	Dotatie voorziening grondexploitaties	378	v				
5	Vrijval voorziening grondexploitaties			116	v		
5	Inhuur juridische deskundigheid	68	n				
5	Omgevingsvergunningen	89	v	85	n		
5	Afwikkeling leges N201			78	v		
6	Pensioenen (gewezen) wethouders	112	n				
6	Voorziening voormalig personeel			53	v		
overhead	Directiebudget	53	v				
AD	Rente-exploitatie	73	n				
AD	OZB woningen	49	v	26	v		
AD	Perceptiekosten precariobelasting	68	v				
AD	Algemene uitkering			391	v		
AD	Afwikkeling leges N201			624	v		
AD	Stelpost asielinstroom	225	v				
AD	Liq. Regionaal Milieu Overleg			63	v		
AD	Voorz. voorm. personeel onderwijs			53	v		
	Saldo overige posten < € 40.000	333	v	205	v		-1
		6.928	v	3.344	n	189	1.069
	Saldo voor bestemming	3.584	v				
	Saldo mutatie reserves	1.069	n				
	Saldo na bestemming	2.515	v				
	Veilig te stellen	189					
	Saldo na veilig te stellen	2.326	v				

4.5 Veilig te stellen budgetten

Indien de uitgaven in 2017 lager zijn dan geraamd doordat werkzaamheden eerst pas in 2018 uitgevoerd zullen worden, dan kan aan de raad voorgesteld worden om (een deel van) het budget veilig te stellen voor besteding in 2018.

Bij de besluitvorming van de jaarrekening wordt een voorstel gedaan voor het veilig stellen van:

Sloop Bilderdammerweg 119

€ 146.000

In de lentenota 2017 is voor de sloopwerkzaamheden van de kas en een schuur op Bilderdammerweg en Hoofdweg 146 in verband met asbestproblematiek een budget beschikbaar gesteld van € 153.000. Er is in 2017 € 7.000 aan kosten gemaakt. Aangezien de werkzaamheden doorlopen in 2018 wordt voorgesteld het resterende budget van € 146.000 veilig te stellen.

Asbestsanering van Cleeffkade 7a

€ 43.000

in de lentenota 2017 is voor de asbestsanering van het buitenterrein aan de van Cleeffkade 7a een budget beschikbaar gesteld van € 170.000. Er is in 2017 € 102.000 aan kosten gemaakt. Door voordelen die ontstaan zijn tijdens de uitvoering is het is de verwachting dat dit project met een voordelig resultaat van € 25.000 afgesloten zal worden. Aangezien de werkzaamheden doorlopen in 2018 wordt voorgesteld een resterend budget van € 43.000 veilig te stellen.

4.6 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT verplicht gemeenten met ingang van 2013 een aantal gegevens openbaar te maken over financiële vergoedingen aan in de gemeentelijke organisatie werkzame (top)functionarissen.

Gepubliceerd dienen te worden:

- Alle in de wet genoemde vergoedingen aan topfunctionarissen. Voor Aalsmeer zijn dit de gemeentesecretaris en de griffier;
- Ontslagvergoedingen van topfunctionarissen hoger dan het jaarsalaris met een maximum van € 75.000;

bedragen x € 1	O. van Kolck	F.L. Romkema	E. Vergne-Appel
Functiegegevens	Griffier	Secretaris	Gewezen topfunctionaris
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Ja
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	91.128	109.925	66.513
Beloningen betaalbaar op termijn	14.066	16.682	13.339
<i>Subtotaal</i>	105.194	126.607	79.852
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000	181.000	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	105.194	126.607	79.852
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,00	0,95	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	80.637	134.244	78.687
Beloningen betaalbaar op termijn	11.495	4.864	10.728
Totale bezoldiging 2016	92.133	139.109	89.415

In 2017 zijn geen ontslagvergoedingen uitgekeerd die de wettelijke norm van één jaarsalaris met een maximum van € 75.000 overschrijden.

Overeenkomstig de WNT dienen de jaarlijkse vergoedingen die uitkomen boven het normbedrag van € 181.000, teruggevorderd te worden. Uit het overzicht blijkt die wettelijke norm niet te zijn overschreden.

4.7 Resultaatbestemming

In onderstaand overzicht is aangegeven welke bedragen aan de reserves worden onttrokken (-/-) of worden toegevoegd (+).

Omschrijving	Begroting	Werkelijk onttrekking	Werkelijk toevoeging	Werkelijk Saldo
	saldo			
Algemene vrije reserve	-5.846	-6.087	241	-5.846
08 Algemene dekkingsmiddelen	-5.846	-6.087	241	-5.846
Implementatie regionale inkoop specialistische jeugdhulp 2018	23	0	23	23
Uitvoeringsprogramma Recreatie & toerisme	45	0	45	45
Voorzieningen grondbank	20	0	20	20
Programma ZAAI	10	0	10	10
Dekking verlaging tarief afvalstoffenheffing	-400	-400	0	-400
Fase 2 "Het huis der gemeente"	-5.106	-5.106	0	-5.106
Sloop Bilderdammerweg 119	-153	-153	0	-153
Opschonen VVA terrein en aanleg bouwweg te Hornmeer	-143	-143	0	-143
Verhuurbaar maken Zwarteweg 77a	-84	-84	0	-84
Buurthuis Hornmeer	-45	-45	0	-45
Incidentele kosten nieuwbouw Triade	-27	-27	0	-27
Aankoop Ioswal Herenweg	-19	-19	0	-19
Budget griffie	-22	-22	0	-22
Verhoogde asielinstroom	-52	-52	0	-52
Perceptiekosten precariobelasting kabels en leidingen	-36	-36	0	-36
Rente toevoeging aan de AVR	143	0	143	143
Reserve bovenwijkse voorzieningen	255	-542	1.280	737
04 Openbare ruimte	-26	-542	1.026	483
Dotatie t.b.v. dekking kosten Burg.Hoffscholteweg	1.088	0	1.026	1.026
Dotatie aan reserve dekking kapitaallasten UP t.b.v. Burg. Hoffscholteweg	-1.022	-506	0	-506
Dekking organisatiekosten Burgemeester Kasteleinweg	-92	-36	0	-36
05 Ruimtelijke ontwikkeling	281	0	254	254
Dotatie uit diverse bouwgrondexploitaties	281	0	254	254
Reserve kunstzinnige verfraaiing	18	0	18	18
05 Ruimtelijke ontwikkeling	18	0	18	18
Dotatie uit diverse bouwgrondexploitaties	18	0	18	18
Reserve woonfonds volkshuisvesting	-515	-510	0	-510
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-515	-510	0	-510
Dotatie aan reserve duurzaamheidsfonds	-450	-450	0	-450
Dekking kosten onderzoek alternatieve woonvormen	-65	-60	0	-60

Gemeente Aalsmeer

Reserve onderhoud/instandh. onbebouwde buitenruimte	-1.229	-2.506	2.267	-240
04 Openbare ruimte	-1.279	-2.506	2.267	-240
Dotatie reserve t.l.v. structurele budgetten exploitatie	2.194	0	2.194	2.194
Dekking kosten onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte	-2.865	-2.054	0	-2.054
Dotatie aan reserve dekking kapitaallasten UP	-711	-452	-31	-483
Dekking kosten herinrichting VVA terrein	84	0	84	84
Dekking kosten vissteigers Herenweg	20	0	20	20
05 Ruimtelijke ontwikkeling	50	0	0	0
Dotatie t.b.v. dekking kosten UP	50	0	0	0
Reserve kapitaallasten gebouwen	1.356	-29	1.302	1.274
02 Onderwijs en ontplooiing	-1	0	0	0
Dekking kapitaallasten gebouwen	-1	0	0	
05 Ruimtelijke ontwikkeling	1.357	-29	1.302	1.274
Dotatie reserve t.l.v. reserve gemeentehuis	1.301	0	1.228	1.228
Dotatie reserve t.l.v. Algemene vrije reserve t.b.v. verhuurbaar maken Zwarteweg 77a	84	0	75	75
Dekking kapitaallasten gebouwen	-28	-29	0	-29
Reserve actualiseren bestemmingsplannen	-20	-20	0	-20
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-20	-20	0	-20
Dekking kosten actualiseren bestemmingsplannen	-20	-20	0	-20
Reserve gemeentehuis	4.101	-1.228	5.401	4.173
05 Ruimtelijke ontwikkeling	4.101	-1.228	5.401	4.173
Dotatie tbv dekking kosten Fase 2 "Het huis der gemeente"	5.376	0	5.376	5.376
Dotatie tbv dekking kosten buitenpui gevel gemeentehuis	25	0	25	25
Dotatie aan reserve kapitaallasten gebouwen	-1.299	-1.228	0	-1.228
Dekking afschrijvingskosten glazen gevel gemeentehuis	-2	0	0	
Reserve duurzaamheidsfonds	104	0	450	450
04 Openbare ruimte	104	0	450	450
Dotatie tlv reserve woonfonds	450	0	450	450
Dekking kosten aanjaagplan, beheerkosten, subsidies en leningen	-346	0	0	
Reserve dekking kapitaallasten UP verkeer en vervoer	1.391	0	788	788
04 Openbare ruimte	1.391	0	788	788
Dotatie t.b.v. dekking kapitaallasten UP	1.391	0	788	788
Reserve dekking kapitaallasten UP verkeer en vervoer	342	0	201	201
04 Openbare ruimte	342	0	201	201
Dotatie t.b.v. dekking kapitaallasten UP	342	0	201	201

Gemeente Aalsmeer

Reserve Oude Veiling	0
05 Ruimtelijke ontwikkeling	0
Dotatie t.l.v. resultaat 2016	65
Dekking kosten afboeking boekwaarde voorbereidingskrediet Oude Veiling	-65
Totaal resultaatbestemming 2017	-43

-65	65	0
-65	65	0
0	65	65
-65	0	-65
-10.987	12.013	1.026

4.8 Incidentele baten en lasten

Conform de verplichting in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn in de volgende tabellen de incidentele baten en lasten in 2017 per programma > € 25.000 weergegeven.

Omschrijving lasten	Begroot	Werkelijk
01 Sociaal domein	251	288
Aanpak van transgeneratieve problematiek bij multiprobleemgezinnen	50	40
Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)	53	40
Preventieve zorg en ondersteuning, eindafrekening 2016	64	64
Implementatie nieuwe inkoopstrategie specialistische jeugdhulp 2018	52	53
Voorziening dubieuze debiteuren sociale dienst		60
Overige posten	33	32
02 Onderwijs en ontplooiing	125	94
Verlichting natuurgrasveld sportpark Beethovenlaan	60	60
Overige posten	65	34
03 Economie en duurzaamheid	128	140
Kansenonderzoek Drechtdoorsteek	78	99
Overige posten	50	42
04 Openbare ruimte	3.716	2.813
UP werken buitenruimte	3.073	2.264
Duurzaamheidsfonds	346	
Projecten bovenwijkse voorzieningen	67	65
Herziening kostentoerekening in relatie tot tarieven	150	150
Storting in de voorziening afvalstoffenheffing	80	80
Dotatie voorziening afkoop onderhoud begraafplaats		62
Dotatie voorziening uitgifte graven		191
05 Ruimtelijke ontwikkeling	1.526	2.424
Aanpak illegaal grondgebruik	40	40
Asbestsanering buitenterrein woning van Cleefkade	170	102
Haalbaarheidsonderzoek 2e supermarkt Kudelstaart	25	25
Onderzoek alternatieve woonvormen	65	60
Voormalig VVA terrein en tijdelijke huisvesting Stichting Buurthuis Hornmeer	188	148
Voorschot aan Amstelveen voor project Omgevingswet	50	50
Deelstructuurvisies	100	100
Dotatie voorziening beheer gebouwen, betreft extra dotatie		140
Sloop Bilderdammerweg 119	153	7
Sloop Graaf Willemlaan 3		28
Dotatie voorziening ESA	76	76
Vordering ESA tijdelijke exploitatie De Oude Veiling		130

Gemeente Aalsmeer

Oude veiling afboeking voorbereidingskrediet	65	72
Dotatie voorziening grondexploitatie tbv sanering gebied Polderzoom	88	
Bouwleges	150	61
Inhuur juridische deskundigheid in verband met civielrechtelijke aansprakelijkheid		94
Dotatie voorziening grondexploitatie	290	0
Dotatie voorziening facilitaire projecten		1.219
Overige posten	67	72
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	187	347
Handhaving hennepcultuur	40	40
Toezicht en handhaving horecabedrijven	35	35
Verkiezingen	35	50
Vervanging zieke medewerker griffie	77	84
Pensioenen (gewezen) wethouders		113
Risicokaart bommenregeling		25
07 Bedrijfsvoering	720	670
Digitaal werken first things first	655	655
Verhoging budget ivm prognose door KO Aalsmeer	65	15
08 Algemene dekkingsmiddelen	261	9
Verhoogde asielinstroom	225	
Perceptiekosten precariobelasting kabels en leidingen	36	9
Totaal incidentele lasten voor bestemming	6.914	6.786
Incidentele toevoegingen aan reserves	10.574	9.489
Totaal incidentele lasten na bestemming	17.488	16.275

Omschrijving baten	Begroot	Werkelijk
01 Sociaal domein	-10	-10
Aanpak van transgeneratieve problematiek bij multiprobleemgezinnen	50	50
Inkomensregelingen terugvordering & verhaal	-60	-60
02 Onderwijs en ontplooiing	115	115
Jaarverantwoording 2016 ESA BV	115	115
03 Economie en duurzaamheid	78	78
Kansenonderzoek Drecht-doorsteek	78	78
04 Openbare ruimte	355	355
UP werken buitenruimte	208	210
Projecten bovenwijkse voorzieningen	67	65
Vergoeding verpakingsafval	80	80

Gemeente Aalsmeer

05 Ruimtelijke ontwikkeling	1.704	3.917
Aanpak illegaal grondgebruik	40	40
Winstneming Dorpshaven zuid 2017	126	102
Winstneming Proosdij Noord		1.964
Fase 2 "Het huis der gemeente", vrijval voorziening	270	281
Gebruikerslasten gebouwen, afwikkeling tot en met 2016	38	21
Verkoop gronden	75	75
CN-terrein	225	225
Vrijval voorziening grondexploitaties		116
Bouwleges	930	845
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren inzake bouwleges		99
Vrijval voorziening ESA		76
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren inzake leges N201		73
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	169	214
Vrijval reserve GR Stadsregio	169	169
Dwangsommen		45
07 Bedrijfsvoering	65	65
Bijdrage gemeente Amstelveen voor 0,5 FTE Directielid	65	65
08 Algemene dekkingsmiddelen	0	740
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren inzake leges N201		624
Liquidatie Regionaal Milieu Overleg		63
Vrijval voorziening voormalig personeel onderwijs		53
Totaal incidentele baten voor bestemming	2.476	5.474
Incidentele onttrekkingen aan reserves	12.925	10.771
Totaal incidentele baten na bestemming	15.401	16.245

5 Balans

5.1 Waarderingsgrondslagen

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan in het jaar volgend op het jaar van oplevering. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Vorbereidingskosten voor grondexploitaties is toegestaan onder immateriële vaste activa als de kosten passen binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), waarbij na 5 jaar activering de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie dan wel zijn afgeboekt t.l.v. het jaarresultaat en de plannen waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit of (indien gedelegeerd) een collegebesluit.

Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf jaar volgend op het moment van oplevering deels annuïtair en deels lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Werken in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen, parken, oevers en beschoeiing zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

Gehanteerde afschrijvingstermijnen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa die ten laste worden gebracht van het bedrijfsresultaat, worden berekend op basis van verkrijgingsprijs. De berekening van de afschrijvingen vindt voornamelijk plaats volgens de lineaire afschrijvingsmethode. De materiële vaste activa, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals vermeld in de afschrijvingstabel die als bijlage in de jaarrekening is opgenomen. In deze bijlage staat vermeld dat indien een activacategorie niet in dit overzicht is opgenomen, de afschrijvingstermijn in het investeringsplan aan de raad zal worden voorgelegd.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen verkrijgingsprijs.

Voorraden

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouwen en woonrijp maken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Het startpunt van Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans. Om de risico's die samenhangen met zeer langlopende projecten te beperken is de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar.

Bij het bepalen van de winst is de "percentage of completion" methode toegepast. Dit betreft een schattingswijziging op basis van een uitspraak van de commissie BBV. Deze schattingswijziging heeft gedurende 2017 geen invloed op het resultaat.

De voorziening voor bouwgronden in exploitatie met een negatieve eindwaarde is berekend op netto contante waarde van het verlies. Het bedrag van deze voorziening wordt op de balans opgenomen als een vermindering op de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie.

Faciliterend grondbeleid: vordering op derden of overlopende post

Afhankelijk van de status van de vordering of overlopende post dient deze vordering op de balans van de gemeente tot uiting te komen als kortlopende vordering of overlopend actief. Bepalend voor de classificatie is de aanwezigheid van een getekende overeenkomst.

In verreweg de meeste gevallen is bij faciliterend grondbeleid sprake van een anterieure (en soms posterieure) overeenkomst. Als een overeenkomst is gesloten worden de hiermee samenhangende gerealiseerde verhaalbare kosten gekwalificeerd als vordering op derden (ex BBV artikel 39, lid h).

Als kosten worden gemaakt terwijl met een private ontwikkelaar nog geen overeenkomst tot verrekening is afgesloten worden de kosten gekwalificeerd als "nog te verrekenen kosten" en verantwoord als een overlopend actief (ex BBV artikel 40 a, lid b). Er moet wel worden verwacht dat deze binnen 10 jaar verrekend kunnen worden. Als geen zicht is op toekomstige verrekening is sprake van een "niet in de balans opgenomen recht".

Gerede producten

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Bestemmingsreserves: dekking kapitaallasten

Afgezonderde middelen ter dekking van de kapitaallasten van investeringen (bruto-activering). In het verleden genomen investeringsbeslissingen met als dekking een gemeentelijke reserve worden via deze fondsen administratief afgewikkeld.

Bestemmingsreserves: egalisereserve

Schommelingen op bepaalde technische c.q. bedrijfsmatige begrotingsonderdelen van de begroting worden via afzonderlijke egalisereserves afgewikkeld. Dit om de bestuurlijke afweging- en allocatiefunctie van de begroting te "vrijwaren" van fluctuaties van bedrijfstechnische aard.

De instelling en werking berust op bestuurlijke besluitvorming, die jaarlijks wordt geconcretiseerd in de begroting en jaarrekening. Behoudens beleidswijziging zijn deze middelen niet vrij aanwendbaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen.

5.2 Balans

bedrag x € 1.000

ACTIVA	31-12-2017	31-12-2016
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	727	284
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	676	223
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	51	61
Materiële vaste activa	56.841	52.482
Investerings met een economisch nut	39.316	37.687
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	10.590	10.811
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	6.935	3.983
Financiële activa	4.513	4.056
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	1.475	1.475
Overige langlopende leningen	3.038	2.582
Totaal Vaste Activa	62.081	56.822
Vlottende Activa		
Voorraden	12.302	12.850
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	12.274	12.792
Gereed product en handelsgoederen	28	59
Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.558	12.463
Vorderingen op openbare lichamen	199	759
Overige vorderingen	7.638	1.949
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.722	9.755
Liquide middelen	573	261
Kas- en banksaldi	573	261
Overlopende activa	8.013	8.214
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	101
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.013	8.113
Totaal Vlottende Activa	31.446	33.790
Totaal ACTIVA	93.527	90.612

bedrag x € 1.000

PASSIVA	31-12-2017	31-12-2016
Vaste passiva		
Eigen vermogen	51.195	46.373
Algemene Reserve	24.044	25.293
Bestemmingsreserves	23.355	16.483
Resultaat	3.796	4.597
Voorzieningen	6.135	5.790
Voorzieningen	6.135	5.790
Vaste schulden met rentetypische looptijd één jaar of langer	25.038	29.521
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	25.000	29.500
Waarborgsommen	38	21
Totaal Vaste passiva	82.368	81.684
Vlottende Passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.435	1.360
Overige schulden	2.435	1.360
Overlopende passiva	8.723	7.568
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.791	5.166
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	986	1.071
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	947	1.331
Totaal Vlottende Passiva	11.159	8.928
Totaal PASSIVA	93.527	90.612

Borg- en garantstellingen

Per 31-12-2017 staat de gemeente garant voor leningen voor een bedrag van circa € 69 miljoen. Het betreft voornamelijk woningbouwverenigingen (€ 20 miljoen) en ondernemingen (€ 49 miljoen). Zie voor een specificatie het hoofdstuk "Niet uit de balans blijvende verplichtingen".

5.3 Toelichting op de balans

Activa

Op de balans worden de activa onderscheiden in vaste en vlottende activa, al naar gelang zij bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de organisatie al dan niet duurzaam te dienen. Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa. Onder de vlottende activa worden, indien aanwezig, afzonderlijk opgenomen de voorraden, de vorderingen, de effecten, de liquide middelen en de overlopende activa.

Immateriële vaste activa

De bijdragen aan activa in eigendom van derden werden tot en met boekjaar 2015 verantwoord onder de Financiële vaste activa. Als gevolg van een BBV wijziging vallen deze met ingang van 2016 onder de immateriële vaste activa.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/ aflossingen	Boekwaarde 31 december
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	61	0	0	10	51
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	223	453	0	0	676
Immateriële vaste activa	284	453	0	10	727

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

De kosten van de grondexploitatie in voorbereiding worden met ingang van 2016 verantwoord onder de immateriële vaste activa. De boekwaarde van € 676.000 bestaat voor € 223.000 uit kosten gemaakt tot en met 2016 en voor € 453.000 uit kosten 2017. Het betreffen voorbereidingskosten voor de projecten Meervalstraat-Roerdomplaan en VVA-woningbouw.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn uitgaven die een meerjarig nut hebben en in termijnen worden afgeschreven. De materiële vaste activa zijn onder te verdelen in activa met een economisch nut (€ 39,3 miljoen), activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (€ 10,6 miljoen) en activa met een maatschappelijk nut (€ 6,9 miljoen).

Investeringsactiva met een economisch nut zijn investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn. Deze investeringen moeten geactiveerd worden en er mag niet resultaatafhankelijk op worden afgeschreven. Investeringsactiva met een maatschappelijk nut mogen geactiveerd worden.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31 december
1.1 Gronden en terreinen	3.062	0	0	0	3.062
1.3 Bedrijfsgebouwen	28.696	3.007	-10	1.284	30.429
1.4 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.589	89	0	228	2.450
1.5 Vervoermiddelen	0	46	0	0	46
1.6 Machines, apparaten en installaties	413	-8	0	61	343
1.7 Overige materiële vaste activa	2.928	289	0	231	2.986
1. Investerings met een economisch nut	37.687	3.423	-10	1.804	39.316
2.1 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	10.383	340	0	530	10.193
2.2 Bedrijfsgebouwen	350	0	0	23	327
2.3 Machines, apparaten en installaties	5	0	0	1	4
2.4 Overige materiële vaste activa	73	0	0	7	67
2. Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven	10.811	340	0	560	10.590
3.2 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.983	3.274	150	173	6.935
3. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	3.983	3.274	150	173	6.935
Materiële vaste activa	52.482	7.037	140	2.538	56.841

Materiële vaste activa met economisch nut

Bedrijfsgebouwen

De vermeerdering op bedrijfsgebouwen betreft sporthal Hornmeer (€ 2,5 miljoen), aanpassen glazen gevel gemeentehuis (€ 98.000), Huis der Gemeenten (€ 96.000), herinrichting van de raadzaal Aalsmeer (€ 95.000), afboeken voorbereidingskrediet Oude Veiling (€ - 50.000) en verbouwing (€ 184.000), verhuurbaar maken Zwarteweg 77a (€ 75.000) en restauratie Fort Kudelstaart (€ 29.000).

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

De vermeerdering betreft het vervangen van de kunstgrasmat op Sportcomplex Calslagen (€ 89.000).

Vervoermiddelen

De vermeerdering betreft de aanschaf van twee bedrijfsauto (€ 46.000).

Overige materiële vaste activa

Dit betreft de herinrichting van de raadzaal Aalsmeer (€ 289.000).

Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

De vermeerdering op grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreft diverse investeringen rioleringen en is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer 2017-2018.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken maatschappelijk nut

De vermeerdering op Grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreft met uitzondering van de Burgemeester Hoffscholteweg (€ 506.000) het Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer 2017-2018 en worden nader toegelicht in de bijlage Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer

Kapitaalwerken

In de navolgende tabel wordt een overzicht gegeven van de lopende en afgesloten kredieten. Van de kredieten die niet worden afgesloten, loopt de besteding door in 2018 en verder.

Investerings in maatschappelijk nut en in riolering zijn opgenomen binnen het Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte (zie bijlage). Hierin worden de bestedingen in 2017 nog nader toegelicht.

Omschrijving lopend krediet	* € 1.000 (-=nadeel)	gevoteerd bedrag	uitgaven t/m 2016	uitgaven 2017	Restant ultimo 2017	verwachte lasten na 2017	verwacht resultaat
Nieuwbouw school Triade		4.036	349		3.687	3.687	
Klimaatbeheersing de Mikado		500			500	500	
Nieuwbouw Sporthal Hornmeer		4.047	1.185	2.481	381	381	
Sportcomplex Calslagen: verv kunstgrasmat		170		89	81	81	
Renovatie Atletiekbaan		920			920	920	
Restauratie Fort Kudelstaart		380	47	39	294	294	
Oude veiling onderzoek en kwartiermaken			50	-50			
Uitgebreide verbouwing De Oude Veiling		343		184	159	159	
Verhuurbaar maken Zwarteweg 77a		84		75	9	9	
Aanpassen glazen gevel gemeentehuis		100		98	2	2	
Herinrichting raadzaal		959	524	384	51	51	
Huis der Gemeenten		116		96	20	20	
2 Bedrijfsauto's toezicht wegen		72		46	26	26	
2 Bedrijfsauto's toezicht groen		72			72	72	
Wegen Burg. Hoffscholteweg		622		505	117	117	
Wegen Rotonde B.Hoffscholteweg-Aalsmwg		400		1	399	399	
Stelpost: Gemalen en drukriolering meerjarig		185			185	185	
Wegen		3.528	708	2.027	793	745	48
Verkeer		130		147	-17		-17
Kunstwerken		403	119	187	97	97	
Openbare verlichting		95		56	39	39	
Water		80	20	7	53	53	
Groen		244		183	61	17	44
Spelen		78		18	60	35	25
Riolering		727	42	340	345	233	113
Totaal		18.289	3.043	6.914	8.333	8.121	212

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa zijn leningen aan woningbouwcorporaties, overige langlopende leningen, aandelen in gemeenschappelijke regelingen, alsmede deelnemingen en effecten. Zij dienen de uitoefening van de werkzaamheid van de organisatie duurzaam. Van een deelneming is sprake indien de organisatie aan een derde-rechtspersoon een kapitaalverschaffing heeft gedaan of daarop aanspraken heeft.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/af- lossingen	Boekwaarde 31 december
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	65	0	0	0	65
De Meerlanden Holding N.V.	783	0	0	0	783
Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer B.V.	45	0	0	0	45
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V.	9	0	0	0	9
Eneco Holding N.V.	573	0	0	0	573
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	1.475	0	0	0	1.475

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/af- lossingen	Saldo 31 december
SVn Stimuleringslening duurzaamheidsfonds Aalsmeer	0	325	0	0	325
SVn Duurzaamheidslening	143	99	0	0	242
SVn Startersleningen	2.438	32	0	0	2.471
Overige langlopende leningen	2.582	456	0	0	3.038

Onder overige langlopende leningen staat het bedrag opgenomen wat bij de SVN uitstaat, inclusief verstrekte leningen aan derden. De SVN verstrekt leningen om het volkshuisvestingsbeleid te bevorderen en voert ook de verordening Duurzaamheidslening en duurzaamheidsfonds uit voor de gemeente Aalsmeer.

Op 9 februari 2017 heeft de gemeenteraad de uitwerkingsrichting duurzaamheidsfonds Aalsmeer vastgesteld en tevens de reserve duurzaamheidsfonds ingesteld. Het college heeft op 10 oktober 2017 ingestemd met de stimuleringslening Duurzaamheidsfonds Aalsmeer die wordt uitgevoerd door de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN). Hiervoor is € 325.000 beschikbaar gesteld aan de SVN.

In 2010 had de Gemeenteraad van Aalsmeer € 240.000 vrijgemaakt voor duurzaamheidsleningen. In 2017 is het resterende deel van € 99.000 overgemaakt aan SVN.

De mutatie op de balans bij Startersleningen is de ontvangen rente minus de beheerkosten die aan de SVN wordt vergoed.

Vorraden

De voorraden bestaan uit de post Bouwgronden In Exploitatie (BIE).

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Boekwaarde 31 december
Bouwgronden in exploitatie	25.885	12.962	13.595	25.252
Af: Voorziening grondexploitatie en bouwgrond	13.094	0	116	12.978
Vorraden (excl. voorziening)	12.792	12.962	13.479	12.274

Bouwgronden In Exploitatie

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Boekwaarde 31 december
Proosdij-Noord	-329	155	-174	0
Dorpshaven Zuid Grex	1.485	296	1.781	0
De Tuinen van Aalsmeer	18.821	1.282	1.826	18.277
Green Park Aalsmeer	5.908	11.229	10.162	6.975
Onderhanden werk	25.885	12.962	13.595	25.252

De post verminderingen bevat € 2,066 miljoen aan resultaatneming.

Toekomstige opbrengsten & lasten en winstprognose

PROGNOSE RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

bedragen x € 1.000

verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten
 reeds genomen winst op deze projecten
nog te nemen resultaat 2018 e.v.

nog te genereren opbrengst 2018 e.v.
 nog te maken kosten eind 2018 e.v.

bouwgronden in exploitatie
-14.465 0
-14.465
63.351 52.564

De geraamde nog te maken kosten bedragen € 52,6 miljoen en de geraamde nog te realiseren opbrengsten bedragen € 63.4 miljoen.

Deze ramingen zijn tot stand gekomen in geactualiseerde berekeningen waarbij de volgende parameters zijn gehanteerd:

- Looptijd maximaal 10 jaar;
- Rente 1,0%;
- Indexatie kosten 2018: 2,5%;
- Toename verkoopprijzen 2018: woningbouw 2,0% en bedrijventerrein 1,0%.

Het geraamde eindresultaat van de bouwgronden in exploitatie van gemeente Aalsmeer gezamenlijk bedraagt minus € 14,5 miljoen (zie ook paragraaf grondbeleid in het jaarverslag). Voor het geraamde negatieve eindresultaat van De Tuinen van Aalsmeer is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde, waarbij een disconteringsvoet van 2,0% is gehanteerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Het totale saldo van de uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar bedraagt per eind 2017 € 10,6 miljoen. Het saldo bestaat uit het saldo overige vorderingen ad € 7,6 miljoen, het saldo vorderingen op openbare lichamen ad € 199.000 en het saldo uitzettingen in 's Rijks schatkist ad € 2,7 miljoen.

bedrag x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
Overige vorderingen: 1. handelsdebiteuren	6.777	2.008
Overige vorderingen: 2. belastingdebiteuren	620	785
Overige vorderingen: 3. sociale dienst debiteuren	731	665
Overige vorderingen: 4. voorziening dubieuze debiteuren	-684	-1.694
Overige vorderingen: 5. facilitaire projecten: nog te factureren	193	184
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.722	9.755
Vorderingen op openbare lichamen	199	759
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.558	12.463

Overige vorderingen

Het saldo overige vorderingen bestaat uit het saldo openstaande debiteuren en het saldo Facilitaire projecten nog te factureren.

Het saldo van de debiteuren bedraagt inclusief vorderingen op openbare lichamen € 7,6 miljoen. Dit saldo betreft voor € 5,8 miljoen een toekomstige levering bouwrijpe gronden.

Bij de vorderingen op openbare lichamen werd in 2017 alsnog een betaling van € 698.000 ontvangen voor een vordering bouwleges uit voorgaande jaren.

Voor elke categorie debiteuren is een voorziening dubieuze debiteuren voor het gedeelte van de vordering waarbij de kans klein is dat deze ontvangen gaat worden. Het saldo van de voorziening dubieuze debiteuren is als volgt te specificeren:

bedrag x € 1.000 omschrijving voorziening	Boekwaarde 1 januari	Toe- voegingen	T.g.v. exploitatie vrijgevalen bedragen	Aan- wendingen	Boekwaarde 31 december
Dubieuze debiteuren	1.218	-701	315	4	198
Dubieuze debiteuren belastingen	211	31	0	44	198
Dubieuze debiteuren Sociaal domein	265	22	0	0	287
Dubieuze vorderingen op openbare lichamen	0	701	698	3	0
Debiteuren	1.694	53	1.012	51	684

Tot en met 2016 werden de dubieuze vorderingen op openbare lichamen gepresenteerd en toegelicht bij de voorziening dubieuze (handels)debiteuren. Met ingang van 2017 worden deze op de balans gepresenteerd bij de vorderingen op openbare lichamen. De mutatie van € 701.000 en - € 701.000 in de kolom toevoegingen betreft de herrubricering van het saldo dubieuze vorderingen openbare lichamen.

De voorziening dubieuze vorderingen op openbare lichamen is ultimo boekjaar nihil. De vrijval van € 698.000 betreft de reeds hiervoor genoemde vordering aanleg N201 uit voorgaande jaren waarvoor in 2017 alsnog een betaling is ontvangen.

Facilitaire projecten: Nog te factureren

Dit betreffen kosten faciliterend grondbeleid die verhaald kunnen worden op derden en waarbij sprake is van een getekende overeenkomst. Het saldo van de facilitaire projecten nog te factureren is als volgt te specificeren:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Nieuw Calslagen	162	150
Dorpshaven Zuid	30	35
Totaal	193	184

Schatkistbankieren

In het begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden vanaf 2013 gaan schatkistbankieren. Gemeenten zijn verplicht om tegoeden boven een vooraf vastgesteld maximumbedrag (het zogenaamde drempelbedrag) aan te houden in 's Rijks schatkist.

Ultimo 2017 bedraagt de vordering op het Rijk € 2,7 miljoen. De daling van de vordering op het Rijk van € 7 miljoen t.o.v. 2016 wordt voor € 4,5 miljoen verklaard door de aflossing van een langlopende geldlening in 2017.

In het besluit begroting en verantwoording (BBV) is opgenomen dat in de balans over (het gebruik van) het drempelbedrag wordt gerapporteerd op de navolgende voorgeschreven wijze. Uit de gegevens blijkt dat in 2017 het drempelbedrag in geen enkel kwartaal is overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)		Verslagjaar				
(1)	Drempelbedrag	500				
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	469	461	438	401	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	30	38	61	99	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	
(1) Berekening drempelbedrag						
		Verslagjaar				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	66.600				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	66.600				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	500				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen						
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	42.240	41.951	40.321	36.870	
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92	
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	469	461	438	401	

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

bedrag x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
1. BNG	532	163
2. Rabo	38	79
3. kas	2	21
4. overig	0	-2
Liquide middelen	573	261

Overlopende activa

De post overlopende activa is als volgt te onderscheiden:

bedrag x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
Te ontvangen/voortuitbetaalde bedragen: 1. te ontvangen BTW-compensatiefonds	6.854	6.731
Te ontvangen/voortuitbetaalde bedragen: 2. voortuitbetaalde kosten	30	334
Te ontvangen/voortuitbetaalde bedragen: 3. te verhalen bedragen	711	524
Te ontvangen/voortuitbetaalde bedragen: 4. te verhalen kosten facilitaire projecten	328	403
Te ontvangen/voortuitbetaalde bedragen: 5. overige overlopende activa	90	121
Van Europese/Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen	0	101
Overlopende activa	8.013	8.214

Het saldo van de overlopende activa bestaat uit de te ontvangen/voortuitbetaalde bedragen ad € 8,0 miljoen en de van Europese en Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen (ultimo boekjaar nihil).

Te ontvangen/voortuitbetaalde bedragen

De grootste posten die per eind 2017 onderdeel uitmaken van de te ontvangen/voortuitbetaalde bedragen zijn:

- Te ontvangen BTW compensatiefonds ad € 6,9 miljoen
- Te verhalen kosten facilitaire projecten ad € 328.000
- Nog op te leggen aanslagen meerverbruik riolering 2017 ad € 230.000

Het saldo van de te verhalen kosten facilitaire projecten is als volgt te specificeren:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Machineweg Rooie Dorp	64	42
Vrouwentroost Vink	12	12
De Tuinen van Aalsmeer	252	225
Hoofdweg 76	0	46
Zuiderkerk	0	41
Westeinderhage	0	37
Totaal	328	403

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel zijn t.o.v. 2016 met € 101.000 gedaald tot nihil. Hieronder staat een specificatie van het verloop van deze posten.

bedrag x € 1.000	Saldo 31-12-2016	Toe- voegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2017
Declaratie BBZ 2015	4	-1	2	0
Declaratie BBZ 2016	12	1	13	0
Nog te ontvangen voorschotbedragen Rijk	15	-1	15	0
Duurzame energiemaatregelen particulieren	8	0	8	0
Herstructurering bedrijventerrein Hornmeer	78	-3	75	0
Nog te ontvangen voorschotbedragen overige Nederlandse overheidslichamen	86	-3	83	0
Totaal van Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	101	-3	98	0

Herstructurering bedrijventerrein Hornmeer

De Provincie Noord-Holland heeft een subsidie verleend van € 78.000 voor de integrale herinrichting van de openbare ruimte Hornmeer. Deze subsidie is gebruikt voor het aanbrengen van plantvakken. De verleende subsidie bedraagt 50% van de voor subsidie in aanmerking komende begrote kosten. De subsidie is in 2017 vastgesteld op € 83.000.

Passiva

Onder de passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen, de langlopende schulden en de vlottende passiva. Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de kortlopende schulden en de overlopende passiva.

Eigen Vermogen

De reserves (eigen vermogen) zijn afgezonderde vermogensbestanddelen, voor zover niet bestemd om fluctuaties in de exploitatiesfeer op te vangen, ofwel het verschil tussen bezittingen en schulden.

Reserves ontstaan ten gevolge van schenkingen, vermogenswinsten, jaarlijkse of incidentele stortingen, waaronder ook stortingen uit exploitatieresultaten begrepen kunnen worden.

De reserves bestaan uit:

- algemene reserves, zijnde reserves met een algemeen karakter; het vrije deel van de algemene reserves is vrij aanwendbaar;
- bestemmingsreserves, zijnde reserves waaraan door de raad een bepaalde bestemming is gegeven.

De berekende rente over de reserves en voorzieningen wordt verwerkt als inkomst op de exploitatie met uitzondering van de rente op de AVR. Deze wordt middels resultaatbestemming aan de reserve zelf toegevoegd. Zie hiervoor ook de nota Risico- en reservebeleid Aalsmeer 2015.

Het verloopoverzicht van de reserves is hieronder weergegeven.

bedrag x € 1.000 omschrijving reserve	Boekwaarde 1 januari	Toevoeging via de resultaat- bestemming	Onttrekking via de resultaat- bestemming	Verminde- ring i.v.m. afschrijving op activa	Boekwaarde 31 december
Algemene reserve	18.160	0	0	0	18.160
Algemene vrije reserve	7.134	4.805	6.054	0	5.884
Resultaat	4.597	3.796	4.597	0	3.796
a1. algemene reserve	29.890	8.601	10.651	0	27.840
A. totaal algemene reserve	29.890	8.601	10.651	0	27.840
Dekking kapitaallasten	313	2.291	0	29	2.576
b1. Dekking kapitaallasten	313	2.291	0	29	2.576
Actualiseren bestemmingsplannen	122	0	20	0	102
Bovenwijkse voorzieningen	987	1.280	542	0	1.724
Duurzaamheidsfonds	0	450	0	0	450
Gemeentehuis	1.431	5.401	1.228	0	5.604
Kunstzinnige verfraaiing	209	18	0	0	228
Minimabeleid	39	0	0	0	39
Onderhoud/instandh. onbebouwde buitenruimte	11.425	2.507	2.747	0	11.185
Oude Veiling	0	65	65	0	0
Woonfonds volkshuisvesting	1.956	0	510	0	1.446
b2. Overige bestemmingsreserves	16.170	9.721	5.112	0	20.779
B. totaal bestemmingsreserves	16.483	12.013	5.112	29	23.355
Eigen vermogen (A+B)	46.373	20.614	15.763	29	51.195

Algemene reserves

De algemene reserves bestaan uit de Algemene Reserve (AR) en de Algemene Vrije Reserve (AVR). Beide vervullen een bufferfunctie.

De Algemene Reserve vervult daarnaast een belangrijke inkomensfunctie voor de gewone dienst. De rente van deze reserve wordt standaard toegerekend aan de exploitatie.

De rente van de Algemene Vrije Reserve wordt in principe toegerekend aan de reserve zelf. Daardoor kan de AVR wel aangewend worden om incidentele lasten te dekken zonder dat dit invloed heeft op de begroting. Ook worden incidentele baten aan de AVR toegevoegd.

De boekwaarde 1 januari bij het onderdeel rekeningresultaat betreft het resultaat 2016 dat middels besluitvorming over de resultaatbestemming 2016 in 2017 wordt toegevoegd aan de Algemene Vrije Reserve.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves hebben een meer expliciet karakter; zij zijn immers bewust ingesteld voor een bepaald doel. Het staat de gemeente vrij om de aangeven bestemming te wijzigen. De bestemmingsreserves zijn in principe vrij besteedbaar.

De bestemmingsreserves kunnen als volgt toegelicht worden:

Dekking kapitaallasten

Deze post bestaat uit de reserves bestemd voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen in gemeentelijke gebouwen en investeringen van het uitvoeringsprogramma onbebouwde buitenruimte.

Ter dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen die in 2017 zijn gedaan wordt vanuit de reserve gemeentehuis € 1,2 miljoen toegevoegd, vanuit de reserve onderhoud / instandhouding onbebouwde buitenruimte wordt € 483.000 en vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen € 359.000 toegevoegd. Daarnaast is er in verband met het verhuurbaar maken van de Zwarteweg 77A een bedrag toegevoegd van € 75.000.

De onttrekking aan deze reserve van € 29.000 betreft met name de afschrijvingslasten 2017 van de investeringen in het gemeentehuis en de restauratie van de watertoren.

Reserve actualiseren bestemmingsplannen

De reserve actualiseren bestemmingsplannen is in 2010 ingesteld ter dekking van de incidentele kosten die voortvloeien uit de actualiseringsronde van bestemmingplannen waarin begrepen de vervaardiging van bestemmingsplannen en het voorafgaande proces van onderzoek en integrale beleidsvorming. Voor 2017 is een bedrag van € 20.000 aan de reserve onttrokken.

Reserve bovenwijkse voorzieningen

Het doel van deze reserve is de dekking van de kosten van infrastructurele elementen met een planoverstijgend karakter. Dat wil zeggen dat het nut van de voorziening zich uitstrekt over een groter gebied dan een bepaald complex en de kosten daardoor niet of niet geheel ten laste van dat complex behoren te komen.

In verband met het voorziene tekort voor de aanleg van de 5 bovenwijkse voorzieningen zoals opgenomen in de nota Kostenverhaal Bovenwijkse voorzieningen Aalsmeer 2015, heeft er een dotatie plaatsgevonden van € 1 miljoen. Vanuit verschillende projecten is in 2017 totaal € 254.000 gedoteerd aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.

Projecten Dorpshaven Noord, Nieuw Calslagen en Hornweg 317 zorgen voor het grootste deel van de dotatie. Daarnaast heeft een dotatie van € 26.000 plaatsgevonden in verband met overschrijding op de kosten van de sanering gebied Polderzoom fase 1. Het betreft dat deel van de kosten dat betrekking heeft op de aanleg van de Burgemeester Hoffscholteweg.

Ten behoeve van de aanleg van de Burgemeester Hoffscholteweg en de rotonde Burgemeester Kasteleinweg - Aalsmeerderweg is € 506.000 onttrokken en toegevoegd aan de dekkingsreserve kapitaallasten voor investeringen met maatschappelijk nut. Tot slot heeft er een onttrekking van € 36.000 plaatsgevonden ter dekking van de organisatiekosten voor het project Herinrichting Burgemeester Kasteleinweg.

Reserve duurzaamheidsfonds

Het duurzaamheidsfonds is een ondersteunend financieringsinstrument dat een bijdrage levert aan verschillende activiteiten die zich richten op het verduurzamen van het particulier woningbezit.

In 2017 is de reserve gevoed met een bijdrage van € 450.000 vanuit de reserve woonfonds volkshuisvesting. Dit bedrag is beschikbaar voor dekking van de kosten van een aanjaag- en ontwikkelplan en subsidies.

Reserve gemeentehuis

Het doel van de reserve is dekking van de kosten voor de herinrichting van de raadzaal en fase 2 "Het huis der gemeente". In 2017 is afgerond € 5,4 miljoen toegevoegd voor dekking kosten fase 2 en € 25.000 voor dekking kosten buitenpui gevel gemeentehuis.

Vanuit de reserve gemeentehuis wordt een bedrag van € 1,2 miljoen toegevoegd aan de reserve kapitaallasten gebouwen, ter dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen fase 2 "Het huis der gemeente" € 837.000, de herinrichting van de raadzaal € 293.000 en de glazen gevel van het gemeentehuis ad. € 98.000.

Reserve kunstzinnige verfraaiing

De reserve is ingesteld ten behoeve van de realisering van kunstobjecten en wordt gevoed door bijdragen uit exploitatiegebieden. Uit de facilitaire projecten Dorpshaven Noord en Hornweg 317 heeft een vermeerdering van totaal € 18.000 plaatsgevonden.

Reserve minimabeleid

De reserve minimabeleid is ingesteld voor de minima of voor mensen die net buiten de bijstandsregeling vallen. De gemeente Aalsmeer vindt het belangrijk dat inwoners met een inkomen op of rond het sociaal minimum kunnen meedoen in de maatschappij. Er heeft in 2017 geen onttrekking plaatsgevonden.

Reserve onderhoud / instandhouding onbebouwde buitenruimte

De reserve is ingesteld om schommelingen en faseringen in de besteding van de beschikbare middelen voor het uitvoeringsprogramma werken buitenruimte op te vangen. Er vindt een structurele jaarlijkse dotatie aan de reserve plaats. Daarnaast zijn de inkomsten die worden ontvangen in het kader werkzaamheden en projecten binnen het uitvoeringsprogramma 2017, aan de reserve toegevoegd voor € 210.000. Ook zijn conform raadsbesluit incidentele dotaties gedaan van € 84.000 voor de herinrichting VVA- terrein en € 20.000 voor vissteigers Herenweg, wat de totale toevoeging aan deze reserve brengt op € 2,5 miljoen.

Aan de reserve is in 2017 een totaalbedrag onttrokken van afgerond € 2,7 miljoen, inclusief € 483.000 storting in de dekkingsreserves kapitaallasten UP. Voor een toelichting op de onttrekking vanuit het uitvoeringsprogramma buitenruimte wordt verwezen naar de bijlage "Uitvoeringsprogramma werken buitenruimte".

Reserve Oude veiling

Bij de resultaatbestemming 2016 is besloten tot het vormen van een bestemmingsreserve van € 65.000 voor de voorbereidingskosten Oude veiling. De onttrekking heeft in 2017 plaatsgevonden conform raadsbesluit.

Reserve woonfonds volkshuisvesting

Het doel van de reserve is het bevorderen van huisvesting voor specifieke doelgroepen. In 2017 is vanuit de reserve een dotatie gedaan van € 450.000 aan de reserve duurzaamheidsfonds voor ondersteuning van initiatieven en activiteiten die zich richten op het verduurzamen van particulier woningbezit. Hiernaast is € 60.000 onttrokken voor het onderzoek naar alternatieve woonvormen wat in 2017 is afgerond.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gevormd met een bepaald doel. Het betreft onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen worden. Ook kunnen voorzieningen betrekking hebben op verplichtingen, samenhangend met het in de tijd onregelmatig gespreid zijn van bepaalde kosten. Voorts kunnen voorzieningen een schatting betreffen van de lasten voortvloeiend uit risico's die samenhangen met de bedrijfsvoering. Beschikking kan alleen plaatsvinden voor het doel of risico waarvoor ze zijn ingesteld.

Het verloopoverzicht van de voorzieningen is hieronder weergegeven:

bedrag x € 1.000 omschrijving voorziening	Boekwaarde 1 januari	Toe- voegingen	T.g.v. exploitatie vrijgevalen bedragen	Aan- wendingen	Boekwaarde 31 december
Beheer gebouwen	943	538	281	348	852
Egalisatievoorziening	943	538	281	348	852
Afkoop onderhoud begraafplaats	0	62	0	0	62
Afvalstoffenheffing	398	234	0	0	633
Rioolheffing	3.105	223	18	925	2.386
Uitgifte graven	0	191	0	0	191
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	3.504	711	18	925	3.272
ESA i.v.m. tijdelijke exploitatie Oude Veiling	0	76	76	0	0
Facilitaire projecten	294	1.219	0	0	1.512
Financiële afwikkeling G2	27	0	0	27	0
Garantstelling GPAG BV	209	0	209	0	0
N201 Plus	224	0	0	0	224
Voormalig personeel	513	0	53	209	250
Voormalig personeel onderwijs	77	0	53	0	24
Voorziening voor verplichtingen en verliezen met onzekere omvang en risico	1.344	1.295	391	236	2.011
Voorzieningen passiva	5.790	2.544	690	1.509	6.135

De mutaties op de voorzieningen kunnen in hoofdzaak als volgt toegelicht worden:

Voorziening beheer gebouwen

In de meerjarenonderhoudsplanning (MOP) worden de kosten van planmatig onderhoud begroot. Dekking daarvan vindt plaats uit de voorziening beheer gebouwen. De benodigde jaarlijkse toevoeging aan deze voorziening is in 2017 € 398.000. Aan de hand van de actualisatie van de voorziening beheer gebouwen is gebleken dat een extra dotatie van € 140.000 benodigd is om de voorziening op peil te houden en de verwachte werkzaamheden volgens een actueel prijspeil te kunnen uitvoeren. Tevens kan er € 11.000 uit de voorziening vrijvallen als gevolg van voordelige afronding van onderhoudswerkzaamheden en heeft er op basis van het raadsvoorstel fase 2 "het huis der gemeente" een vrijval uit deze voorziening plaatsgevonden van € 270.000. In 2017 is € 348.000 onttrokken aan de voorziening Dit betreft met name meerjarig onderhoud aan de Zwarteweg 77 (€ 284.000), de Parklaan 27 (€ 23.000) en aan het gemeentehuis (€ 19.000).

Voorziening afkoop onderhoud begraafplaats

De gemeente ontvangt jaarlijks afkoopbedragen voor het onderhoud van de begraafplaats. De ontvangen afkoopsommen vormen een verplichting aan degene die de afkoopsom heeft betaald en zal door de gemeente aan het onderhoud moeten worden besteed. Derhalve is een voorziening gevormd.

In 2017 zijn de ontvangen bijdragen van derden ten aanzien van afgekochte contracten met een ingangsdatum van 2017, of ingaande in de toekomst gestort in de betreffende voorziening ad € 62.000.

Vrijval van de voorzieningen vindt plaats conform de looptijd van de contracten, ten behoeve van het jaarlijks onderhoud van de begraafplaats.

Voorziening afvalstoffenheffing

De dotatie aan de voorziening betreft de hogere inkomsten uit verpakkingafval van € 80.000 en de storting van het positieve resultaat ten opzichte van de begroting van het product afval van € 154.000 (zie toelichting bij programma 4).

Voorziening rioolheffing

De dotatie aan de voorziening van € 221.000 heeft plaatsgevonden conform begroting. Daarnaast heeft er nog een onttrekking plaatsgevonden van € 18.000 in verband met een negatief resultaat ten opzichte van de begroting door lagere inkomsten uit rioolheffing en een toevoeging van € 2.000 in verband met lagere uitgaven.

Voor de jaren 2016 tot en met 2018 is besloten een incidenteel bedrag van € 65 per aansluiting in mindering te brengen op de aanslag rioolheffing. In verband met deze incidentele teruggave in 2017 is € 925.000 onttrokken aan de voorziening.

Voorziening uitgifte graven

De gemeente ontvangt jaarlijks afkoopbedragen voor de verlenging van het grafrecht. De ontvangen afkoopsommen vormen een verplichting aan degene die de afkoopsom heeft betaald en zal door de gemeente aan het onderhoud en beheer moeten worden besteed. Derhalve is een voorziening gevormd.

In 2017 zijn de ontvangen bijdragen van derden ten aanzien van afgekochte contracten met een ingangsdatum van 2017, of ingaande in de toekomst gestort in de betreffende voorziening ad € 191.000.

Vrijval van de voorzieningen vindt plaats conform de looptijd van de contracten, ten behoeve van het jaarlijks beheer van de begraafplaats.

Voorziening ESA in verband met tijdelijk exploitatie Oude Veiling

In de najaarsrapportage 2017 is een voorziening getroffen in verband met een vordering van de ESA BV op de gemeente voor de tijdelijke exploitatie van De Oude Veiling tot en met 2016.

De tijdelijke exploitatie van De Oude Veiling is beëindigd en de kosten worden verrekend met de ESA BV. Deze kosten komen ten laste van het boekjaar 2017, hierdoor kan de voorziening vrijvallen.

Voorziening facilitaire projecten

Door de voorgeschreven splitsing van grondexploitaties in facilitair en actief grondbeleid, is een voorziening ingesteld voor facilitaire projecten. Op basis van de geactualiseerde grondexploitatie De Tuinen van Aalsmeer wordt € 1,51 miljoen toegevoegd aan deze voorziening.

Voorziening financiële afwikkeling G2

Voor de afwikkeling van de financiële verplichtingen in verband met de overdracht van taken, personeel en middelen van het Samenwerkingsverband Aalsmeer-Uithoorn, de G2, naar de Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen, is een voorziening getroffen. Ultimo 2017 zijn er geen verplichtingen meer. De facturering voor een medewerker heeft in 2017 plaatsgevonden.

Voorziening garantstelling GPAG BV

Project Bedrijventerrein Green Park Aalsmeer omvat de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein langs de om te leggen provinciale weg N201. Voor deze gebiedsontwikkeling is een samenwerkingsverband afgesproken met de gemeente Uithoorn, waarbij beide partijen voor 50% risico dragen. Voor de uitvoering van de realisatie van het bedrijventerrein is GPAG BV opgericht, waarvan beide gemeenten de aandeelhouders zijn.

Tot en met 2016 is de hoogte van de Voorziening Garantstelling Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV gebaseerd op de risico analyse die onderdeel uitmaakt van de jaarlijkse actualisering van de grondexploitatie van GPAG BV. Deze risico analyse wordt opgesteld op basis van de "Monte Carlo" methode, behorende bij 85% zekerheid. Eind 2014 is de eerdere onttrekking aan het project voor de bijdrage aan de N201 teruggestort. Hierdoor verbeterde het resultaat van de grondexploitatie aanzienlijk en werd licht positief. Ook de concept grondexploitatie van 2018 laat een positief resultaat zien. Hoewel de eindwaarde van de opgestelde grondexploitatie vanaf eind 2014 positief is, waren de uitkomsten van de risico analyse van de grondexploitatie tot en met de grondexploitatie van 2017 negatief. Bij de grondexploitatie 2018 is nu ook het resultaat van de risicoanalyse behorende bij 85% zekerheid positief.

Op basis van de consistente lijn in positieve eindwaarde van het project kan het restant van de voorziening van € 209.000 vrijvallen. Nu de eindwaarde behorende bij 85% zekerheid positief is, wordt er geen bedrag voor dit risico meer opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Voorziening N201 plus

De voorziening is ingesteld in verband met de verwachte waardevermindering bij verkoop van door de provincie Noord Holland aangekochte woningen langs de nieuwe N201. Conform de gesloten overeenkomst komt 75% van deze waardevermindering ten laste van de provincie en 25% ten laste van de gemeente Aalsmeer en wordt aferekend tussen provincie en gemeente, nadat alle woningen verkocht zijn.

Van de 5 aangekochte woningen zijn er in 2015 drie verkocht en in 2016 is één woning verkocht. De laatste woning wordt in 2018 verkocht. Op basis van de resultaten van de 4 verkochte woningen en de reeds overeengekomen verkoopwaarde van de laatste woning, is de voorziening toereikend voor de definitieve afrekening in 2018.

Voorziening voormalig personeel

Uit deze voorziening worden de kosten voor wachtgeld-, ww- en APPA-uitkeringen betaald. In 2017 is € 209.000 aangewend uit de voorziening en kan € 53.000 vrijvallen. De vrijval is naar aanleiding van de herberekening van verplichtingen voor voormalig personeel ultimo 2017.

Voorziening voormalig personeel onderwijs

Na het besluit tot het beëindigen van de subsidie voor MRT en het ontslag van de docente in 2010 zijn (boven)wettelijke uitkeringsverplichtingen ontstaan. Het totaalbedrag van de verplichtingen voor de periode van 2014 tot en met 2019 werd berekend op € 81.500 (41,78% van het maximumbedrag). De afgelopen jaren heeft er geen onttrekking plaatsgevonden aan de voorziening. Om de voorziening aan te sluiten met de eventuele uitgaven voor de resterende periode is in de voorziening € 24.000 opgenomen voor de jaren 2018 en 2019. Dit betekent een vrijval van € 53.000.

Vaste schulden

Onder de vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar behoren de opgenomen (langlopende) geldleningen.

bedrag x € 1.000	Rente percentage	Oorspron- kelijk bedrag	Boekwaarde 1 januari	Opgenomen	Aflossing lopend dienstjaar	Boekwaarde 31 december	Rente lopend jaar
1 - BNG leningnr.40.105.002	3,8500	15.000	15.000	0	0	15.000	578
3 - BNG leningnr.40.111.029	0,5700	5.000	0	5.000	0	5.000	27
4 - BNG leningnr.40.109.483	0,6200	5.000	5.000	0	0	5.000	31
BNG leningnr.40.107.267	0,3900	6.500	4.500	0	4.500	0	8
BNG leningnr.40.107.474	2,0200	5.000	5.000	0	5.000	0	34
Onderhandse leningen		36.500	29.500	5.000	9.500	25.000	677

De vaste schulden per einde boekjaar bestaan uit een drietal leningen bij de BNG. Voor een nadere specificatie van deze vaste schulden wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

In 2017 zijn twee leningen afgelost wegens verstrijken van de looptijd. Er heeft herfinanciering plaatsgevonden voor een bedrag van € 5 miljoen.

Netto-vlottende schulden

De netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar betreffen ultimo 2017 uitsluitend de overige schulden.

bedrag x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
Overige schulden	2.435	1.360
Netto-vlottende schulden	2.435	1.360

Het saldo van de overige schulden eind 2017 van € 2,4 miljoen is ten opzichte van 2016 met € 1 miljoen toegenomen. Het saldo overige schulden bestaat volledig uit de crediteuren. De grootste crediteurenposten zijn per eind 2017:

- Gemeente Amstelveen inzake inzet grondexploitatie en facilitaire projecten € 906.000
- De Meerlanden inzake elementen verharding en groot asfalt onderhoud € 404.000.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

bedrag x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 1. nog te betalen bedragen	4.570	4.210
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 2. loonheffing/pensioenbijdragen	119	130
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 3. te betalen btw	2.094	771
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 4. individueel keuzebudget	0	20
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 5. overig	8	35
Overige vooruitontvangen bedragen: 3. facilitaire projecten grondexploitatie	216	187
Overige vooruitontvangen bedragen: 4. overig	731	1.144
Van Europese/Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	986	1.071
Overlopende passiva	8.723	7.568

Het saldo van de overlopende passiva bestaat uit de opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar die in een volgend jaar tot betaling komen ad € 6,8 miljoen, de overige vooruitontvangen bedragen ad € 947.000 en de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor een specifiek bestedingsdoel ad € 986.000.

Verplichtingen die in begrotingsjaar zijn opgebouwd

Het saldo van de verplichtingen die in begrotingsjaar zijn opgebouwd zijn ten opzichte van 2016 gestegen met € 1,6 miljoen.

De grootste posten die onderdeel uitmaken van deze post zijn:

- Omzetbelasting en loonheffing € 2,2 miljoen
- Nog te betalen Jeugdhulp € 1,5 miljoen
- BNG rente langlopende geldleningen € 524.000
- De Meerlanden € 443.000
- Gemeente Amstelveen € 419.000

Overige vooruitontvangen bedragen

Het saldo van de vooruitontvangen bedragen is t.o.v. 2016 met € 386.000 afgenomen tot een bedrag van € 947.000.

De grootste posten die onderdeel uitmaken van deze post zijn:

- Inkomsten Ministerie van Financiën € 702.000
- Facilitaire projecten € 216.000

De vooruitontvangen bedragen van de facilitaire projecten zijn als volgt te specificeren:

bedrag x € 1.000	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2017	31-12-2016
Hornweg 317	140	5
Helling 49	49	69
Uiterweg 116	27	19
Dorpshaven Noord herontwikkeling	0	17
Legmeerdijk 301	0	51
Uiterweg 222	0	9
Kudelstaartseweg 60	0	17
Totaal	216	187

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

De van EU, Rijk en Provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren zijn als volgt gespecificeerd:

bedrag x € 1.000	Saldo 31-12-2016	Ontvangen bedragen	Bestedingen	Vrijgevallen bedragen/te- rugbetalingen	Saldo 31-12-2017
Uitvoeringskosten verkeerslawaaï Aalsmeerderweg	28	0	26	0	2
Uitvoeringskosten verkeerslawaaï Oosteinderweg	0	26	0	0	26
Aanpak van transgeneratieve problematiek bij multiprobleemgezinnen	50	0	50	0	0
Instandhouding rijksmonument Watertoren	5	3	0	0	8
Instandhouding rijksmonument Korenmolen de Leeuw	5	5	0	0	9
BBZ afwikkeling 2016	0	2	0	0	2
BBZ declaratieregeling (Sisa 2017)	0	13	0	0	13
Ontvangen voorschotten Rijk	87	49	75	0	61
Economische agenda ZAAI	0	4	0	0	4
Project Plenair Plus	0	3	0	0	3
Onderhoudsactiviteiten Korenmolen de Leeuw	27	0	0	0	27
Onderhoud Kasteleinweg	857	0	65	0	791
UP werken buitenruimte	100	0	0	0	100
Ontvangen voorschotten overige Nederlandse overheidslichamen	984	7	65	0	925
Totaal van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	1.071	56	141	0	986

Aanpak van transgeneratieve problematiek bij multi probleemgezinnen

Het ministerie van Veiligheid en justitie heeft subsidie verleend van € 62 voor twee activiteiten die bijdragen aan de aanpak van transgeneratieve problematiek bij multi probleemgezinnen, waarbij het thema "licht verstandelijke beperking" een onderdeel is van de aanpak. In 2016 is een voorschot ontvangen van € 50.000. In 2017 is het project uitgevoerd en heeft de verantwoording naar het ministerie plaatsgevonden.

Onderhoud Kasteleinweg

Op 1 april 2016 heeft de provincie Noord Holland het beheer en onderhoud van de Kasteleinweg (N196) overgedragen aan de gemeente Aalsmeer. De provincie Noord Holland heeft in 2016 een lumpsum afkoopsom van € 875.000 aan de gemeente betaald welke in 5 jaar besteed zal worden aan onderhoud van de N196. In 2016 heeft een aanvang van de werkzaamheden plaatsgevonden voor een totaal bedrag van € 18.000 en in 2017 hebben onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden voor een bedrag van € 65.000.

UP werken buitenruimte Groene As

Voor de uitvoering van het project Groene As Aalsmeer 1e fase heeft de provincie Noord Holland een subsidie verleend van € 187.000. De subsidie is aangevraagd om een aaneengesloten natuurverbinding te realiseren tussen Dorpskern, eilanden Westeinderplas en Dorpshaven. In 2016 is een voorschot van € 150.000 ontvangen waarvan € 50.000 werd besteed. De uitvoering van het project Groene As Aalsmeer is, in verband met geconstateerde milieuvervuiling, doorgeschoven naar 2018.

5.4 Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen

Financiële verplichtingen voor inkoopcontracten voor toekomstige jaren

Conform regelgeving worden in de toelichting op de balans financiële verplichtingen voor toekomstige jaren opgenomen. Het volume aan inkoopcontracten met een meerjarige verplichting bedraagt afgerond € 21,3 miljoen. Hieronder volgt een overzicht van opdrachten die hun doorloop hebben in volgende jaren:

Omschrijving contract	Werken (W) Diensten (D) Leveringen (L)	Begindatum contract	Looptijd in jaren
Hulp bij Huishouden	D	01-01-18	4
Postdiensten	D	01-01-18	4
Diverse re-integratie producten: bemiddeling naar werk, begeleiding BBZ, belastbaarheidsonderzoek	D	01-01-18	4
Woonrijp maken Polderzoom fase 1	W	15-11-17	0,46
Reconstructie Aalsmeerderweg tussen Legmeerdijk en Machineweg	W	06-11-17	0,73
Raamovereenkomst inhuur secretarieel/administratieve krachten tm schaal 8	D	02-10-17	4
Woningaanpassingen WMO	L	01-10-17	4
Bouwkundige werkzaamheden verbouw Oude Veiling	W	04-09-17	0,95
Collectief regiovervoer	D	01-08-17	4
Leerlingenvervoer	D	01-08-17	4
Reconstructie componistenwijk Aalsmeer	W	01-07-17	2
Raamovereenkomst kantoorinrichting	L	01-07-17	10
Printers en multifunctionals	L	07-06-17	7
Sorteren, verwerken en vermarkten van PMD	D	01-03-17	7
WMO Begeleiding	D	01-01-17	4

Gemeente Aalsmeer

Raamovereenkomst leverantie gebakken verhardingsmaterialen	L	01-01-17	4
Raamovereenkomst leverantie betonnen verhardingsmaterialen	L	01-11-16	4
Afzet grond AW tm industrie vrijkomend via de grondbank uit div werken	D	01-06-16	4
Multidisciplinaire ingenieursdiensten	D	15-04-16	4

Borg- en garantstellingen

Per 31-12-2017 staat de gemeente garant voor leningen voor een bedrag van circa € 69 miljoen. Het betreft voornamelijk woningbouwverenigingen (€ 20 miljoen) en ondernemingen (€ 49 miljoen).

Gemeente Aalsmeer

Overzicht van de gegarandeerde
geldleningen 2017

Naam van de geldnemer	Doel van de geldlening	Geldgever/ leningnummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	% dekking	Ingangs- datum	Einddatum	Restantschuld 31- 12-2016	Vermeer- deringen 2017	Aflossing 2017	Restantschuld 31-12-2017	Bedrag garantstelling
Stichting HABION	Volkshuisvesting	BNG 407913901	1.975.304	50	15-12-92	15-12-22	1.661.030	84.043	84.043	1.576.987	788.493
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40106841	-	50	20-09-11	19-09-17	4.000.000		4.000.000	-	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40106840	4.000.000	50	19-12-11	18-12-18	4.000.000			4.000.000	2.000.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40107184	-	50	04-01-12	03-04-17	5.000.000		5.000.000	-	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40107185	5.000.000	50	19-01-12	29-04-18	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40107994	-	50	19-12-12	19-12-17	5.000.000		5.000.000	-	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40108263	5.000.000	50	08-04-13	08-04-18	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40108741	4.000.000	50	19-12-13	19-12-23	4.000.000			4.000.000	2.000.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40109049	5.000.000	50	07-04-14	07-04-19	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40109247	5.000.000	50	22-07-14	22-07-19	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40109692	5.000.000	50	07-04-15	07-04-20	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40110283	5.000.000	50	04-01-16	04-01-24	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40110247	5.000.000	50	27-12-15	27-12-23	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 431597	-	50			15.900.000		15.900.000	-	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 431341	-	50			12.700.000		12.700.000	-	0
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 110847	5.000.000	50	23-12-16	22-12-21	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 110507	5.000.000	50	27-05-16	26-05-21	5.000.000			5.000.000	2.500.000
			-				-			-	

Gemeente Aalsmeer

Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408113601	1.751.637	100	01-07-94	01-07-31	1.440.311		70.473	1.369.838	1.369.838
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408166901	6.472.336	100	01-02-94	01-02-24	3.485.130		353.770	3.131.360	3.131.360
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408326001	1.920.654	100	18-04-95	18-04-35	1.647.237		53.885	1.593.352	1.593.352
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408326101	2.279.045	100	18-04-95	18-04-35	1.973.180		69.276	1.903.904	1.903.904
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408326401	2.972.360	100	18-04-95	18-04-35	2.308.545		82.373	2.226.172	2.226.172
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408329401	759.178	100	19-05-95	19-05-35	657.513		23.039	634.474	634.474
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408429201	3.730.263	100	20-11-95	20-11-35	3.009.805		100.483	2.909.322	2.909.322
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408429301	1.741.287	100	20-11-95	20-11-25	1.139.565		103.688	1.035.877	1.035.877
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408429401	2.153.188	100	20-11-95	20-11-45	1.969.584		31.707	1.937.877	1.937.877
Woningstichting Eigen Haard	Volkshuisvesting	BNG 408326302	2.685.974	100	18-04-95	18-04-35	2.563.514		123.636	2.439.878	2.439.878
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 452160	17.900.000	50			17.900.000			17.900.000	8.950.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 452159	12.100.000	50			12.100.000			12.100.000	6.050.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40111373	4.000.000	50	20-09-17	19-09-20	4.000.000			4.000.000	2.000.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40111520	5.000.000	50	19-12-17	19-12-22	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwik.B.V.	Ontwikkeling bedrijventerrein	BNG 40111088	5.000.000	50	04-04-17	03-04-22	5.000.000			5.000.000	2.500.000
Football Club Aalsmeer	Sportbeoefening	ABNA 4068867	350.000	50	01-10-15	01-10-25	306.250		35.000	271.250	135.625
			125.791.224				161.761.664	84.043	43.731.373	118.030.290	68.606.172

6 Bijlagen

6.1 Single Information Single Audit (SiSa)

Toelichting op bijlage over specifieke uitkeringen in het kader van het besluit Single Information, Single Audit (SiSa)

Met ingang van de jaarrekening 2006 is het besluit Single Information, Single Audit (SiSa) van kracht. Hiermee zijn diverse specifieke uitkeringen onder het verantwoordingsregime gekomen van de gemeentelijke jaarrekening. Verantwoording van de specifieke uitkeringen maakt deel uit van het jaarverslag en het verslag van bevindingen van de controle op de jaarrekening. Hiervoor dient een aparte bijlage te worden ingevuld.

In de jaarrekening 2017 van de gemeente Aalsmeer vallen de volgende specifieke uitkeringen onder het besluit SiSa:

- Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)
- Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai
- Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2017
- Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen gemeentedeel 2017)

Gemeente Aalsmeer

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018								
OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017 Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R		
			Indicatornummer: D9 / 01	Indicatornummer: D9 / 02	Indicatornummer: D9 / 03	Indicatornummer: D9 / 04		
			€ 151.424	€ 96.460	€ 0	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Bedrag	Bedrag				
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding t/m jaar T	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicatornummer: E3 / 01	Indicatornummer: E3 / 02	Indicatornummer: E3 / 03	Indicatornummer: E3 / 04	Indicatornummer: E3 / 05	Indicatornummer: E3 / 06
			1 45705803	€ 23.065	€ 0	€ 2.012	€ 0	€ 0

Gemeente Aalsmeer

			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail t/m jaar T	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 12
		1	45705803	€ 23.065	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2017 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 2.822.336	€ 120.397	€ 200.553	€ 6.081	€ 12.146	€ 167
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12

Gemeente Aalsmeer

			€ 8.867	€ 0	€ 0	€ 26.201	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2017	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicatornummer: G3 / 01</i>	<i>Indicatornummer: G3 / 02</i>	<i>Indicatornummer: G3 / 03</i>	<i>Indicatornummer: G3 / 04</i>	<i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	<i>Indicatornummer: G3 / 06</i>
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	€ 0	€ 21.085	€ 1.380	€ 3.607	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
			<i>Indicatornummer: G3 / 07</i>	<i>Indicatornummer: G3 / 08</i>	<i>Indicatornummer: G3 / 09</i>			
			€ 0	€ 0	Ja			

6.2 Subsidieoverzicht

bedrag x € 1.000

pr.	Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2017
1	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			
	Stichting Meldpunt Discriminatie regio Amsterdam	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	13
	Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Sociale integratie.	123
	Roads	Maatjesproject: koppeling van burgers met GGZ problematiek aan burgers die hen sociaal maatschappelijk ondersteunen.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen van burgers met psychosociale problematiek ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten en sociaal isolement en overlast te voorkomen.	8
	Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddeling en training vrijwilligers /gespecialiseerde vrijwilligersketen: coördinatie (gespecialiseerde) vrijwilligersinzet ten behoeve van burgers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt. Tevens ondersteuning en bevorderen participatie.	89
	Thuiszorg Amstelring Groep B.V.	Ondersteuning mantelzorgers.	Ondersteuning van mantelzorgers: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt.	40
	De Schakel Vrijtijdsvereniging, Stichting De Aanloop, Stichting De Vrijbouter	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	4
	Diverse bewonersinitiatief groepen	Bewonersinitiatieven in het kader van het versterken sociale samenhang.	Versterken van de sociale samenhang.	24

	Stichting de Binding	Uitvoering geven aan het tienerwerk en de combinatiefunctie Welzijn	Het opgang brengen van een veranderproces bij tieners, gericht op het verbeteren van de sociaal maatschappelijke positie (school/werk/toekomst) en hun persoonlijke positie.	221
	Cultuurland Aalsmeer en Sportservice Noord - Holland.	Uitvoering geven aan de Buurtsportcoach en Combinatiefunctie Cultuur en Sport.	Kennismaking met diverse sporten, kunst en cultuur. Talentontwikkeling van kinderen en jongeren. Stimuleren van een gezonde leefstijl (zowel fysiek als psychische gesteldheid).	127
	Stichting Kinderboerderij Aalsmeer	Natuur- en Milieueducatie op Kinderboerderij Boerenvreugd.	Het aanbieden van onderwijslessen en tentoonstellingen op de kinderboerderij.	3
	Aalsmeerse scoutingverenigingen.	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Aalsmeerse jeugdleden.	Vrijtijdsaanbod voor de jeugd.	4
	Zorgcentrum Aalsmeer, R.K. St. Zorgcentra de Meerlanden	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Realiseren dagstructureringsactiviteiten als algemene voorziening in wijken voor inwoners met lichte beperkingen.	90
	Adviesraad Sociaal Domein	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het minimabeleid, schuldhulpverlening, Wmo, jeugd en jeugdhulpverlening.	uitvoering geven aan de Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Aalsmeer 2017.	24
	Vrouwen Advies Commissie Aalsmeer	advies geven aan de gemeente en/of woningcorporaties, architecten, projectontwikkelaars en bouwondernemingen die bouwplannen hebben in de gemeente Aalsmeer.	gebruikskwaliteit van openbare gebouwen, woningen en de woonomgeving te verbeteren.	2
	Diverse instellingen	Aanpak depressie, aanpak alcohol en drugsgebruik, overbelaste mantelzorgers en introductie crisis kaart.	Verminderen depressies, verminderen alcohol en drugsgebruik, voorkomen van overbelaste mantelzorgers en het voorkomen van en zorgen voor een doelgerichte aanpak van psychiatrische cliënten die in crisis raken.	110
	Vita Welzijn en Advies	Uitvoering geven aan het uitvoeringsplan WMO preventie.	Aanpak eenzaamheid ouderen 75+ Aalsmeer.	20
	6.2 Wijkteams			

	Stichting Humanitas	Getrainde vrijwilligers bieden steun en praktische hulp aan ouders van Aalsmeerse gezinnen met tenminste één kind jonger dan 6 jaar met het opvoedingsondersteuningsprogramma Homestart.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	14
	Sezo	Opvoedspreekuren.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	17
	Stichting Cultureel Jongerencentrum Aalsmeer	Inloop en tienerdisco N201.	Het aanbieden van inlopen en tienerdisco's in de N201.	26
	Stichting Sportservice Noord-Holland	Uitvoering JOGG-Aalsmeer.	Uitvoering geven aan het plan van aanpak JOGG-Aalsmeer.	40
	Paramedisch Adviescentrum Aalsmeer	Het geven van cursussen i.v.m. valpreventie.	bijdragen aan het voorkomen van valincidenten.	11
	7.1 Volksgezondheid			
	Stichting AED westeinder	Onderhoud van de AED's en een opleidingsbudget voor de vrijwillige burgerhulpverleners.	De overlevingskans bij een circulatietoestand te vergroten door het opzetten van 6 minuten zones waarbij AED's worden ingezet door de daartoe opgeleide burgerhulpverleners.	4
	6.7 Maatwerkdienstverlening 18+			
	Humanitas	Betaalde coordinator voor de thuisadministratie.	Adequate begeleiding van de vrijwilligers.	7
	totaal programma 1 Sociaal domein			1.021
2	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			
	OnderwijsAdvies	Preventieve logopedie op Aalsmeerse kinderopvanginstellingen en bij de GGD.	Vroegstijdige onderkenning van problematiek in de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen ter voorkoming van onderwijsachterstanden.	40
	Vrijwilligerscentrale Amstelland	Uitvoering maatschappelijke stages.	Stimuleren vrijwilligerswerk / maatschappelijke participatie en algemene ontwikkelingen jeugd.	27
	Ons Tweede Thuis	Opstap en Opstapje: Gezinsprogramma's die de onderwijskansen van jonge kinderen met een (taal)achterstand vergroten.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	13

	Jong Leren, stichting voor confessioneel onderwijs	Bovenschoolse deeltijd taalklassen voor nieuwkomers.	De Nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	96
	vrijwilligerscentrale Amstelland	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilligers.	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	4
	Wereldbuur	Voorlees Expres.	Bevordeling van de taalontwikkeling van jonge kinderen.	9
	Partou BV , Kindervang Snoopy BV, Stichting Kinderopvang Solidoe	Peuterarrangementen en kindplaatsen vve.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	140
	5.1 Sportbeleid en activering			
	Jeugdsportfonds	contributie en sportattributen voor kansarme kinderen van 4 tot 18 jaar.	Mogelijk maken dat kansarme kinderen mee kunnen doen aan sportactiviteiten.	15
	Stichting Sportservice Noord-Holland	Activiteiten van een buurtsportcoach.	Sportstimulering van diverse doelgroepen, waaronder ouderen.	20
	Stichting Sportservice Noord-Holland	Activiteiten ter ondersteuning van individuele sporters met een beperking en sportverenigingen in een regionaal samenwerkingsverband.	Blijven voldoen aan de vraag naar informatie, advies, (persoonlijke) begeleiding en ondersteuning van (potentiële) sporters met een beperking en (valide) sportverenigingen die een aangepast sportaanbod (willen) bieden.	6
	Diverse (sport)organisaties	Bijdrage in de organisatie van een topsportevenement.	Stimuleren dat er topsportevenementen in Aalsmeer worden georganiseerd met als doel aanwas in de breedtesport en naamsbekendheidvergroting van de gemeente.	14
	Stichting Amstelveens Sportbedrijf	topsportvriendelijke scholen.	Ondersteunen en faciliteren van (sport)talenten tijdens hun middelbare schoolperiode zodat ze op een goede wijze school en topsport kunnen combineren.	4
	ZSC Oceanus	Bijdrage in de huur van badwater.	Stimuleren van sportaanbod in diverse takken van de zwemsport.	31
	Aalsmeerse sportverenigingen	schoolsporttoernooien.	Brede sportdeelname voor de Aalsmeerse schooljeugd.	9
	ESA BV	Beheer en exploitatie van alle gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties en bijdrage in verlaagde zaalhuur voor Aalsmeerse sportverenigingen.	Op een efficiënte, effectieve en duurzaam, kwalitatief goede wijze uitvoeren van het beheer en de exploitatie van de binnen- en buitensportaccommodaties.	1.775
	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie			

	Stichting Muziek- en Dansschool Amstelveen/ Cultuurpunt Aalsmeer	Muziek- en dansonderwijs vooral gericht op Aalsmeerse jongeren met groepsgerichte activiteiten en ondersteuning van het culturele veld.	Bevorderen cultuurdeelname en educatie en het versterken van het culturele klimaat.	87
	Diverse aanvragers	Cultuureducatie.	Bevorderen cultuureducatie binnenschools en buitenschools.	28
	Stichting 4 en 5 mei Aalsmeer	Activiteiten gericht op herdenken van de oorlog en vieren vrijheid.	Bevorderen van erkenning en waardering van veteranen en het bevorderen van historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	9
	Stichting Kunst en Cultuur Aalsmeer	Culturele aanbod bestaande o.a. podiumkunsten en beeldende kunst.	Bevorderen van cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat.	30
	Stichting Cultureel Jongerencentrum Aalsmeer	Culturele aanbod vooral gericht op talentontwikkeling jongeren.	Bevorderen actieve en passieve cultuurdeelname en het versterken van het culturele klimaat.	25
	Aalsmeerse aanvragers o.b.v. beleidsregels jaarlijkse en eenmalige subsidie culturele activiteiten Aalsmeer	Eenmalige culturele activiteiten.	Versterken van het culturele klimaat en bevorderen cultuurdeelname.	24
	werkschuit en diverse amateurkunstverenigingen	Activiteiten gericht op amateurkunstbeoefening.	Bevorderen actieve en passieve cultuurdeelname.	10
	Stichting Jeugdcultuurfonds	Bijdragen in cultuurdeelname van jeugd van minima.	Toegankelijkheid van cultuurdeelname voor jeugd.	-4
	5.4 Musea			
	Stichting Historische Tuin Aalsmeer	Personele kosten tbv beheer en exploitatie van de Historische Tuin.	Behoud van het cultureel erfgoed en openstelling voor publiek.	140
	5.5 Cultureel erfgoed			
	Aalsmeerse aanvragers obv de Erfgoedverordening en de nadere regels voor subsidiëring tbv instandhouding van gemeentelijk monumenten Aalsmeer.	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het gemeentelijk monument.	Monumentenzorg.	22
	5.6 Media			
	Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en verbeelding in onze samenleving.	467

	stichting Lokale Omroep Aalsmeer	Uitzendingen op radio.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet en bevorderen vernieuwing bij de lokale omroep om relevantie te behouden.	21
	totaal programma 2 Onderwijs en ontplooiing			3.061
3	3.1 Economische ontwikkelingen			
	Stichting Ophelialaan Vooruit	Feestdagenacties, boodschappen actie en andere promotionele activiteiten.	Aantrekkelijker maken van het winkelgebied Ophelialaan.	18
	Stichting Ondernemingsfonds Meer Aalsmeer	Sinterklaas, kerstactie e.a. feestdagenacties, geraniums, verlichting, bandjesavond, diverse markten en festivals.	Behouden en versterken van het centrum van Aalsmeer als winkelgebied.	59
	Diverse aanvragers	Promotie van Aalsmeerse activiteiten.	Aalsmeer beter op de kaart zetten als aantrekkelijke locatie voor zowel de nationale/regionale waterrecreant als de (inter)nationale bloemenbezoeker.	36
	Ondernemend Aalsmeer	Verkiezing onderneming en starter van het jaar (2016).	Deze verkiezing bevordert het ondernemerschap in Aalsmeer en draagt daarmee bij aan de doelstelling sterk ondernemerschap in de Economische Agenda Aalsmeer.	5
	Totaal programma 3 Economie en Duurzaamheid			117
4	5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie			
	Stichting de Bovenlanden Aalsmeer	Ondersteuning in de huisvestingskosten.	Behoud en verbetering van natuur en cultuur waarden in de Bovenlanden. Hiermee wordt een bijdrage verleend uit de doelen van de Groenvisie.	5
	totaal programma 4 Openbare ruimte			5
6	0.1 Bestuur			
	Stichting Ontwikkelingssamenwerking Aalsmeer	De stichting is door de gemeente mandaat verleend inzake de uitvoering van het subsidiebeleid op het gebied van ontwikkelings-samenwerking.	Ontwikkelingsprojecten te ondersteunen die vanuit de Aalsmeerse samenleving worden geïnitieerd.	31
	1.2 Openbare orde en veiligheid			

Gemeente Aalsmeer

	Slachtofferhulp Nederland	Kosteloze ondersteuning aan slachtoffers van misdrijven en ernstige verkeersongelukken.	Ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer.	6
	Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen burens.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	15
	totaal programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid			53
	totaal			4.256

6.3 Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer

Inleiding

Op 29 juni 2017 is door de gemeenteraad het Uitvoeringsprogramma Buitenruimte Aalsmeer 2017-2018 vastgesteld. Voor 2017 is een bedrag van € 9.195.000 in de begroting opgenomen voor de duurzame instandhouding van de openbare ruimte. Vanaf diezelfde datum wordt de gemeenteraad structureel op de hoogte gehouden van de stand van zaken van een vijftal grote projecten. Deze projecten wisselen naargelang de voortgang. In de laatste raadsbrief zijn de 'Aalsmeerderweg noord', 'Bruggen Uiterweg', 'Gedemptesloot en Weteringstraat' 'Ronde Dreef Zwarteweg' en de Componistenbuurt' besproken.

Voor de 'Aalsmeerderweg Noord' zijn de afgelopen maanden voorbereidende werkzaamheden verricht in aanloop naar de uitvoering. De nutspartijen zijn volop bezig met het verleggen en vernieuwen van kabels en leidingen. De werkzaamheden aan het asfalt starten na de winterperiode. Van het voor 2017 begrote bedrag van € 300.000 schuift € 195.000 door naar 2018.

De onderzoeken naar de vijf bruggen aan de 'Uiterweg' zijn afgerond. Er wordt gewerkt aan een raming, waarna bekeken wordt of het huidige budget voldoende is om de werkzaamheden te kunnen aanbesteden en uitvoeren. Bestuurlijke besluitvorming wordt voorbereid. Van het voor 2017 begrote bedrag van € 50.000 schuift € 17.000 door naar 2018.

De werkzaamheden aan de 'Gedempte Sloot' zijn nagenoeg afgerond. De komende maanden wordt verder gewerkt aan de reconstructie van de 'Weteringstraat'. De voorlopige prognose is dat de werkzaamheden aan riolering en straatwerk in het 2e kwartaal van 2018 zijn afgerond. Van het voor 2017 begrote bedrag van € 875.000 schuift € 176.000 door naar 2018.

Door de slechte weersomstandigheden van december 2017 is het asfalteren van de 'Dreef' doorgeschoven naar begin 2018. Zodra de weersomstandigheden dit toelaten wordt geasfalteerd. Van het voor 2017 begrote bedrag van € 652.000 schuift € 170.000 door naar 2018.

Eind 2017 is de reconstructie van de 'Componistenbuurt' in uitvoering gegaan. Naast rioleringswerkzaamheden worden twee speelpleintjes en diverse groenvakken gerenoveerd. De werkzaamheden nemen het grootste deel van 2018 in beslag. Van het voor 2017 begrote bedrag van € 730.000 schuift € 204.000 door naar 2018.

Als gevolg van bijstellingen in de Najaarsrapportage 2017 is het bestedingsplan bijgesteld naar € 7.352.000. In 2017 is een groot aantal projecten in de buitenruimte gerealiseerd of zijn de voorbereidingen gestart. Uiteindelijk is er in 2017 voor ruim € 5 miljoen aan werken in de buitenruimte gerealiseerd. Naast realisatie zijn er diverse verplichtingen aangegaan en is er gestart met de voorbereiding van een aantal grootschalige projecten die de gemeente in portefeuille heeft.

Aalsmeer hecht bij het realiseren van projecten veel waarde aan een zorgvuldige voorbereiding. Daarom neemt de gemeente de tijd voor gedegen vooronderzoek en heeft veel aandacht voor omgevingsmanagement (bereikbaarheid) en participatie. De gemeente is voor veel projecten afhankelijk van externe partijen en omstandigheden. Ook kiest de gemeente er voor om meer dan voorheen projecten integraal aan te pakken.

Door de integrale aanpak van projecten heeft een fasering in de uitvoering van een project onmiddellijk gevolgen voor meerdere disciplines. In 2017 is dit zichtbaar bij de disciplines Wegen en Riolering. Hoewel de integrale reconstructies Gedempte Sloot Weteringstraat en Componistenbuurt volgens planning verlopen, blijven de werkelijke uitgaven in 2017 achter bij de begrote uitgaven. Oorzaak hiervan ligt in het feit dat als de uitvoering van een project in meerdere kalenderjaren plaatsvindt, een inschatting wordt gemaakt van de te maken kosten per kalenderjaar. Wanneer de daadwerkelijke uitvoering start en de uitvoeringsplanning in duur en/of uitvoeringsfasen afwijkt van de inschatting die gemaakt is voorafgaand aan de gunning, wijkt ook het verloop van de daadwerkelijke uitgaven af. De restantbudgetten uit 2017 worden doorgeschoven naar 2018 voor de verdere uitvoering van deze projecten.

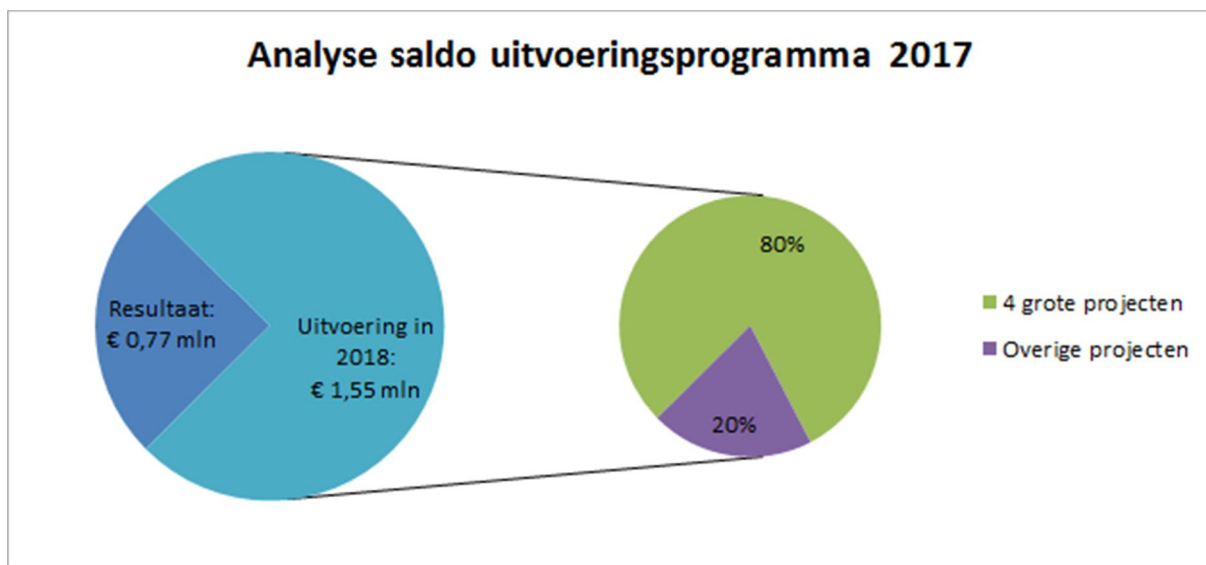
In onderstaande tabel staan de afwijkingen ten opzichte van de begrotingsbedragen na wijziging gemeld. Dit totale saldo bedraagt € 2,32 mln. en geeft aan welk bedrag niet is uitgegeven in 2017. De kolom 'uitvoering naar 2018' geeft aan welk bedrag aan projectbudgetten hiervan wordt overgeheveld naar het komende jaar, de kolom 'resultaat' laat gerealiseerde voor- en nadelen zien ten opzichte van de geprognosticeerde bedragen.

Onderdeel uitvoeringsprogramma	Bijgesteld Uitvoerings- programma 2017 NJR	Gerealiseerd 2017	% Gerealiseerd t.o.v. Bijgesteld Uitvoerings- programma 2017 NJR	Saldo 2017 t.o.v. Bijgesteld Uitvoerings- programma 2017 NJR	Resultaat	Door naar 2018
Wegen	4.030	2.734	68%	1.296	326	970
Verkeer	210	261	124%	-51	-61	10
Water	510	284	56%	226	138	88
Groen	781	725	93%	56	33	23
Openbare verlichting	195	161	82%	34	-7	42
Kunstwerken	575	380	66%	195	81	114
Spelen	260	129	49%	131	89	42
Overig	15	19	129%	-4	-4	
Riolering	776	340	44%	436	173	264
Totalen	7.352	5.032	68%	2.320	767	1.553

Van het totale saldo niet uitgegeven bedrag van € 2.320.000 is € 767.000 een positief resultaat (lagere uitvoeringskosten, niet begrote (subsidie)inkomsten e.d.).

Van het totale saldo niet uitgegeven bedrag van € 2.320.000 wordt € 1.553.000 doorgeschoven voor besteding in 2018. Hiervan is 80% bestemd voor de 4 grote Wegenprojecten die hierboven zijn genoemd.

Een en ander is verwerkt in de navolgende afbeelding.



Conform de Financiële verordening worden afwijkingen ten opzichte van de begroting groter dan € 40.000 toegelicht. Hierna wordt per discipline een financiële verantwoording over 2017 gegeven. Het budget bestaat grofweg uit drie onderdelen: Voorbereidingsbudget, Beheer en Projecten. Per discipline wordt een korte stand van zaken gegeven en worden afwijkingen ten opzichte van de begroting gemeld.

Met de reguliere P&C-cyclus wordt, gelijktijdig met de Lentenota 2018, in juli weer een bijgesteld Uitvoeringsprogramma Buitenruimte aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Wegen

Van het voor 2017 opgenomen budget van € 4.030.000 is uiteindelijk € 2.734.000 uitgegeven.

Het merendeel is uitgegeven aan projecten. Van het restant budget is ca. € 326.000 een positief resultaat (lagere uitvoeringskosten, niet begrote (subsidie)inkomsten e.d.) en € 970.000 blijft gereserveerd voor projecten die doorlopen in 2018. Een groot gedeelte daarvan is al in uitvoering.

Voorbereidingsbudget

Voor de gereserveerde € 175.000 is € 103.000 niet besteed.

- Een bedrag van € 80.000 was gereserveerd voor voorbereiding Wegen projecten. Hiervan zijn onder andere de F.A. Wentstraat, Hornmeer wandelverbindingroutes en het Parkeerterrein Dreef onderzocht op hun haalbaarheid. Een bedrag van € 34.000 is niet besteed.
- Van het voor de herinrichting van het VVA terrein opgenomen bedrag van € 95.000 voor onderhoud en plankosten is in 2017 niet alles uitgegeven, er resteert € 54.000. Dit is het gevolg van vertraging in het opstellen van het inrichtingsplan. Om te komen tot een concept inrichtingsplan heeft er in 2017 meer participatie en informatie met de omgeving en belanghebbenden plaatsgevonden dan voorzien. Hierdoor zijn de nadere onderzoeken en kostenramingen niet in 2017 uitgevoerd en wordt het inrichtingsplan 1^e helft 2018 aangeboden aan de raad ter vaststelling.

Beheer

- De werkzaamheden binnen deze post zijn voornamelijk het vernieuwen van elementenverhardingen, zoals uitgevoerd in de Kastanjelaan, en asfalterwerkzaamheden in het vierde kwartaal. Er zijn echter minder asfaltwerkzaamheden uitgevoerd dan gepland, doordat de winter dit jaar relatief vroeg in viel. Hierdoor is € 67.000 niet besteed. Ook inritten en schadevergoedingen vallen onder deze post.
- Het budget voor herstel kabelsleuven is volledig benut. Onder andere de trottoirs in de Jac. P. Thijsselaan zijn hiermee gerenoveerd en er zijn diverse als gevolg van graafwerkzaamheden ontstane schades aan asfalt hersteld. Voor het graven van kabels en leidingen door derden, ontvangt de gemeente inkomsten. In 2017 is € 91.000 ontvangen.

Projecten

- De projecten 'Parkeerterrein Beethovenlaan', 'Ringvaartzijde', Bedrijventerrein Hornmeer en 'Reparaties en verhardingen' zijn in 2017 afgerond.

Afwijkingen projecten ten opzichte van Begroting

- Het project 'Renovatie Hornmeerpark' is in 2017 afgerond. In het uitvoeringsprogramma 2017/2018 was het totale uitvoeringsbudget voor dit project opgenomen, terwijl er al kosten gemaakt waren in 2015 en 2016. Hierdoor resteert er € 107.000 van het projectbudget 2017. Dit heeft betrekking op de onderdelen Wegen, Groen, Water en Kunstwerken. Voor Wegen betreft het een restantbedrag van € 21.000. Het project was oorspronkelijk geraamd op € 800.000 en wordt afgesloten voor een totaalbedrag van € 850.000.
- Het project 'Dreef Rotonde Zwarteweg' is dit jaar in uitvoering gegaan en er zijn € 580.000 aan kosten gemaakt. Voor dit project is subsidie aangevraagd bij de Vervoerregio Amsterdam in het kader van het verbeteren en ontwikkelen van het regionale fietsnetwerk. Hiervoor is begin december 2017 een toekenning ontvangen, waarvan € 150.000 betrekking heeft op gemaakte kosten in 2017. Door slechte weersomstandigheden aan het einde van het jaar wordt het project begin 2018 afgerond. Het resterende bedrag aan uitgaven voor Wegen in 2017 van € 170.000 wordt dan ook uitgegeven in 2018.
- Project 'Reconstructie Gedempte Sloot en Weteringstraat' gaat over de jaargrens heen, waardoor het resterende bedrag van € 176.000 uitgegeven wordt in 2018. Het project kent een kleine vertraging in verband met de vondst van een onbekende rioleringsbuis die gesaneerd moest worden. De resterende werkzaamheden vinden dan ook in 2018 plaats.
- Het project 'Componistenbuurt fase 1 & 2' kende enige vertraging in de aanbesteding, en is hierdoor iets later met de uitvoering gestart dan voorzien. Het resterende bedrag van € 204.000 voor Wegen wordt in 2018 benut.
- Doordat de werkzaamheden aan kabels en leidingen meer tijd in beslag nemen dan voorzien, vinden de onderhoudswerkzaamheden aan het asfalt binnen project 'Aalsmeerderweg Noord' volledig in 2018 plaats en wordt € 195.000 in 2018 benut.

Verkeer

Het totale budget in 2017 voor Verkeer bedroeg € 210.000. Er is in 2017 € 261.000 besteed. Dit zijn saldi van kosten en opbrengsten. De totale overschrijding van € 51.000 wordt voor het leeuwendeel veroorzaakt door hogere beheerkosten in 2017. Op de projecten zijn er geen afwijkingen van meer dan € 40.000.

Beheer

- Uit het beheerbudget Verkeersvoorzieningen zijn onder andere de volgende maatregelen en werkzaamheden betaald: het realiseren van een zebra op de 2^e J.C. Mensinglaan, het aanpassen van de komportalen, diverse verkeersveiligheidscampagnes en verkeerseducatieprojecten, het uitvoeren van verkeerstellingen, het plaatsen van fietsenrekken op diverse locaties, het beheer van de bewegwijzering en het realiseren van snelheid remmende maatregelen in woonwijken. Overschrijding van ongeveer € 46.000. Er is meer uitgegeven dan begroot, omdat een aantal bestuurlijk gewenste maatregelen pas in het najaar bekend werden en zijn uitgevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de zebra op de 2^e J.C. Mensinglaan, om enkele snelheid remmende maatregelen.

Projecten

- Het project 'Saneren paaltjes' is grotendeels gereed. In 2018 worden nog enkele locaties afgerond en worden er markering en nog enkele nieuwe paaltjes aangebracht. Daarmee zijn er tientallen obstakels verwijderd en ook diverse fietspaden veiliger ingericht. We hopen hiermee enkelzijdige ongevallen zo veel mogelijk tegen te gaan.
- Op het project 'Verkeersmaatregelen Kudelstaart' uit 2016 zijn nog enkele facturen geboekt in 2017. Ook is de subsidie van de Vervoerregio binnengekomen.
- Bij het Surfeiland zijn extra parkeerplaatsen gerealiseerd en de fietsenstallingen aangepast. Op de Oosteinderweg is het rechtsaf vak richting de Burgemeester Kasteleinweg verlengd. Dit is gelijktijdig uitgevoerd met de vervanging van de Weduwe P. Brug. Hoewel deze maatregel maar enkele jaren zal blijven functioneren (tot bij de reconstructie van de Burgemeester Kasteleinweg) en wat duurder is uitgevallen dan vooraf ingeschat, heeft deze wel direct geleid tot een flinke verbetering van de verkeersafwikkeling waar het verkeer dagelijks baat bij heeft.
- Het project 'Markeringen, drempels en fietspaden – functioneel beheer' is weliswaar voorbereid maar qua uitvoering vrijwel geheel doorgeschoven naar 2018. Door de vaststelling van het Uitvoeringsprogramma verkeer Aalsmeer-Kudelstaart 2017-2019 zijn de meeste maatregelen die in dit programma zijn bepaald ook toegevoegd aan het bestek voor dit project. Het is gunstiger om dit in één keer voor te bereiden en aan te besteden. Er zijn wel twee losse maatregelen reeds eerder uitgevoerd en dus in 2017 geboekt. Het gaat om het aanleggen van een zebrapad bij winkelcentrum Kudelstaart en het aanbrengen van fietsstroken bij tankstation Loogman. Er wordt in 2018 subsidie bij de Vervoerregio Amsterdam voor het gehele project aangevraagd.

Water

Van het in de begroting opgenomen budget voor Water van € 510.000 is in 2017 ca. € 284.000 besteed.

Vorbereidingsbudget

Voor de gereserveerde € 45.000 aan voorbereidingskosten is in 2017 geen gebruik gemaakt.

Beheer

- Aangezien het beheerproject 'groot onderhoud beschoeiingen en kademuren' uit is gelopen wordt hiervan een deel in 2018 uitgevoerd. Een bedrag van € 61.000 schuift door. Herstel van de steigers aan de recreatiepercelen is uitgelopen door de complexiteit van het werk. Tevens is bij het beschoeiingswerk, dat in combinatie met het onderstaande beheerproject is opgepakt, vervuiling aangetroffen.

Projecten

- Door aangetroffen vervuiling bij de voorbereiding van het beheerproject 'Westeinderplassen, beschoeiing en beplanting' op de gemeentelijke recreatiepercelen kon de beschoeiing niet meer in 2017 worden hersteld. Dit zal nu plaatsvinden voor het vaarseizoen in 2018. Het hiervoor gereserveerde bedrag van € 35.000 schuift door naar 2018.

Afwijkingen projecten ten opzichte van Begroting

- Uitgangspunt bij het investeringsproject 'aanleg natuurvriendelijke oevers' is dat bij locaties waar slechte beschoeiing moet worden vervangen natuurvriendelijke oevers worden aangelegd. Binnen de vervangingen in 2017 waren de oevers hiervoor niet geschikt. Het bedrag van € 33.000 wordt doorgeschoven naar 2018.
- Het investeringsproject 'vissteigers' is, door de afstemming met het Hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeente Kaag en Braassem over de bijdrage en locatie, nog niet uitvoering. Dit zal begin 2018 plaatsvinden, hiervoor is het budget € 20.000 doorgeschoven.
- Het project 'Renovatie Hornmeerpark' is in 2017 afgerond (zie de toelichting onder Wegen). Van het totale projectbudget resteert € 107.000, waarvan € 46.000 voor Water.

Groen

Van het in de begroting opgenomen budget van € 781.000 is in 2017 € 725.000 besteed. Een bedrag van € 23.000 schuift door naar 2018.

Vorbereidingsbudget

Van de gereserveerde € 50.000 aan voorbereidingskosten is in 2017 geen gebruik gemaakt.

Beheer

- De werkzaamheden 'Vervangen bomen, maatregelen VTA' zijn in 2017 gerealiseerd.
- Binnen de beheergelden is jaarlijks € 71.000 opgenomen voor het snoeien van bomen. Het snoeien van de bomen is in 2017 volgens de planning uitgevoerd.

Projecten

- Het project Hornmeerpark is een integraal project dat valt onder de discipline Wegen. Groen levert hier een bijdrage aan. Dit project is in 2017 gerealiseerd.
- Het resterende bedrag van project 'Seringenpark' is voor de uitvoering de laatste fase, de dijk. Dit bedrag staat al meerdere jaren gereserveerd, maar is nog niet besteed vanwege het ontbreken van een uitvoeringsdatum van de werkzaamheden van het Waterschap die voorafgaand aan de renovatie plaatsvinden. Daarom is besloten het bedrag vrij te laten vallen. Zodra het Waterschap de werkzaamheden (en bijbehorende herstelwerkzaamheden) aan de dijk heeft uitgevoerd wordt het benodigde budget opnieuw aangevraagd en kan de gemeente het project afronden.
- Van het voor de 'Herinrichting VVA terrein' opgenomen bedrag voor onderhoud en plankosten is in 2017 niet alles uitgegeven. Dit is het gevolg van vertraging in het opstellen van het inrichtingsplan. Om te komen tot een concept inrichtingsplan heeft er in 2017 meer participatie en informatie met de omgeving en belanghebbenden plaatsgevonden dan voorzien. Hierdoor zijn de nadere onderzoeken en kostenramingen niet in 2017 uitgevoerd en wordt het inrichtingsplan 1^e helft 2018 aangeboden aan de raad ter vaststelling.

Openbare verlichting

Van het in de begroting opgenomen budget ad € 195.000 is in 2017 € 161.000 besteed. Hiervoor zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- De verlichting in Zuiderpark is vervangen.
- Een deel van de verlichting op de Bilderdammerweg is vervangen.
- Op de Kudelstaartseweg is gestart met het vervangen van de conventionele verlichting door led verlichting.

Projecten

- Een deel van de verlichting op de Oosteinderweg is vervangen.

Kunstwerken

Van het voor 2017 opgenomen budget van € 575.000 is uiteindelijk € 380.000 besteed en € 114.000 blijft gereserveerd voor projecten waarvan de voorbereiding grotendeels al heeft plaatsgevonden en wordt besteed vanaf 2018.

Beheer

Er heeft kleinschalig onderhoud plaatsgevonden aan diverse bruggen.

Projecten

- De Weduwe P. Brug op de Oosteinderweg is gerenoveerd in 2017 en het project is afgerond.
- Er zijn diverse nieuwe voetgangersbruggen en een vlonder aangelegd in het Hornmeerpark.

Afwijkingen projecten ten opzichte van Begroting

- De aangetroffen vervuiling uit het bodemonderzoek bij de Brug Kerkweg moest worden meegenomen met de voorbereiding. Hierdoor is de uitvoering vertraagd en wordt € 33.000 doorgeschoven voor de uitvoering begin 2018.
- De vergunning voor de vervanging van de voetgangersbrug Machinetocht wordt het eerste kwartaal 2018 afgegeven. Een bedrag van € 49.000 wordt daarmee pas in 2018 benut.

Spelen

Van het in de begroting opgenomen budget van € 260.000 is in 2017 € 129.000 uitgegeven. Verdere uitvoering volgt in 2018 voor een bedrag van € 42.000. Het restant ad. € 89.000 blijft in de reserve.

Beheer

- In 2017 is de speelplaats aan de Grootgarenbaan opgeleverd.
- De speelplaats aan de St. Janstraat e.o. is in uitvoering en de speelplaatsen aan de Marconistraat en Einthovenhof zijn in voorbereiding.

Projecten

- De speelplaats aan de Schweitzerstraat is opgeleverd.
- Als gevolg van de vertraging in de aanbesteding van de Triade school verloopt de herinrichting van de buitenruimte Triade niet volgens de prognose.

Riolering

Van het in de begroting opgenomen budget ad € 776.000 is in 2017 € 340.000 besteed.

Projecten

Afwijkingen projecten ten opzichte van Begroting

- Bij de reconstructie van de Gedempte Sloot en Weteringstraat wordt onder andere het riool vervangen.
- De kosten van de rioleringswerkzaamheden zijn voor het grootste gedeelte gemaakt in 2017. Naar verwachting wordt het restant ad € 70.000 benut in 2018.
- Bij de reconstructie van de Componistenbuurt wordt onder andere riolering vervangen, hemelwaterriool aangelegd en het drainagestelsel verbeterd. Aangezien de realisatie van de Componistenbuurt is vertraagd, heeft dit ook invloed op de werkzaamheden voor de riolering. De rioleringswerkzaamheden voor een bedrag van € 205.000 worden gemaakt in 2018.
- De riolering onder het kruispunt Zijdstaat / Stationsweg is in 2017 gerenoveerd. Na constatering van zeer ernstige schadebeelden is met hoge urgentie besloten dit project uit te voeren. Hiervoor is meer begroot dan uitgegeven. Aangenomen werd dat de rioolstreng alleen nog vervangen kon worden, maar na marktconsultatie bleek renovatie nog mogelijk. Renovatie geeft minder overlast bij de uitvoering en lagere kosten. Het gevolg is een positief resultaat van € 121.000 op dit project.

Recapitulatie

Omschrijving budgetten	Bijgesteld Uitvoerings-programma 2017	Gerealiseerd 2017	Saldo 2017
Budgetten op programma 4:			
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	1.701	1.140	561
<i>Uitgaven</i>	1.770	1.345	425
<i>Inkomsten</i>	69	205	-136
Taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.169	929	240
<i>Uitgaven</i>	1.149	932	217
<i>Inkomsten</i>	-20	3	-23
Taakveld 7.2 Riolering	91		91
<i>Uitgaven</i>	91		91
<i>Inkomsten</i>			
A) Totaal budgetten op programma 4:	2.961	2.069	892
<i>Uitgaven</i>	3.010	2.276	734
<i>Inkomsten</i>	49	208	-159
Gevoteerde kredieten:			
Wegen	2.820	2.027	793
<i>Uitgaven</i>	2.820	2.177	643
<i>Inkomsten</i>		150	-150
Verkeer	130	147	-17
Water	60	7	53
Groen	244	183	61
Openbare verlichting	95	53	42
Kunstwerken	284	187	97
Spelen	78	18	60
Riolering	685	340	345
B) Totaal kredieten:	4.396	2.964	1.432
<i>Uitgaven</i>	4.396	3.113	1.283
<i>Inkomsten</i>		150	-150
A+B) Totalen budgetten uitvoeringsprogramma	7.357	5.032	2.325

Reserve buitenruimte	2.865	2.054	811
<i>Onttrekking</i>	2.865	2.264	601
<i>Storting</i>		210	-210
Voorziening rioolheffing	91		91
Totaal dekking budgetten op programma 4	2.956	2.054	902

Omschrijving reservemutaties t.b.v. dekking afschrijvingslasten kredieten, met uitzondering van kredieten wegen en riolering	Bijgesteld Uitvoerings- programma 2017	Gerealiseerd 2017	Saldo 2017
Mutaties reserve buitenruimte t.b.v. dekking afschrijvingslasten investeringen	-711	-483	-228
Mutatie reserve dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	369	282	87
Mutatie reserve dekking kapitaallasten openbaar groen en openluchtrecreatie	342	201	141

6.4 Afschrijvingsbeleid Vaste Activa

Activa met economisch nut en een verkrijgingprijs van minder dan € 20.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatste worden altijd geactiveerd.

Activa met maatschappelijk nut die na aftrek van bijdragen van derden en (bestemmings) reserves minder dan € 20.000 bedragen worden niet geactiveerd.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een activa niet in deze lijst is opgenomen, zal in het investeringsplan de afschrijvingstermijn aan de raad worden voorgelegd.

De volgende materiële vaste activa met **economisch nut** worden lineair afgeschreven in:

Omschrijving	Afschrijvingstermijn (in jaar)
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5
Materiële vaste activa	
<i>Bedrijfsgebouwen economisch nut</i>	
Gebouwen	40
Schoolgebouwen permanent inclusief speellokaal	40
Schoolgebouwen semi-permanent	max. 20
2e speellokaal semi-permanent	max. 20
Onderwijskundige vernieuwingen	max. 40
Gymlokaal	40
Sportvloer	15
Buitenzwembad	25
Renovatie/restauratie gebouwen	max. 25
Dakranden/gevelplaten	max. 20
Veiligheidsvoorzieningen gebouwen	10
<i>Grond, weg- en waterbouwkundige werken</i>	
Aanlegsteigers	15
Ondergrondse brengparkjes	10
Riolering	30
Schoolpleinen	30
<i>Gronden en terreinen</i>	
Gronden	0

Machines, apparaten en installaties

Installaties	15
Rollend materieel groenbeheer	7
Graafmachines	10
Diverse materiaal begraafplaats	10
Losse inventaris	10
Persluchtcompressor	10
Aggregaat Brandweer	10
Draagbare motorspuit Brandweer	8
Hefbrug	20

Vervoersmiddelen

Hulpverlenersvoertuig/Brandweerauto	15
Boot & aanhanger	20
Motor van de boot	7
Personenauto	5
Kleine vrachtauto/Pick up	6
Trekker fendt	8

Overige materiële vaste activa

Losse inventaris	10
1 ^e inrichting onderwijsleerpakket en meubilair	10
PC's, desktops, monitoren & laptops	4
Servers	3
Software	5
Overige automatisering	7
Beamers & randapparatuur	5
Portofoons	5
Warmtebeeldcamera	5
Aluminium bekisting begraafplaats	8
Diverse materiaal begraafplaats	10
Zonwering	10

De volgende materiële vaste activa met **maatschappelijk nut** worden lineair afgeschreven in:

Grond, weg- en waterbouwkundige werken

Verhardingen	25
Verkeersinstallatie	15
Openbare verlichting	15
Openbaar groen (gras, bermen en beplanting)	25
Bomenstructuur	40
Beschoeiing en vooroevers	30
Betonnen brug (verkeersfunctie)	70
Houten brug (langzaam verkeer)	25
Stalen brug (verkeersfunctie)	50
Speeltoestellen	15
Straatmeubilair (bankjes, prullenbakken, paaltjes, fietsenrekken)	15
Duikers	50

Afschrijvingen starten het jaar volgend op het jaar dat de activa zijn opgeleverd.

Rentelasten starten het jaar volgend op het jaar waarin voor het eerst kosten worden gemaakt. De renteberekening bestaat uit de rente over de boekwaarde op 1 januari. Over investeringen waarvan de afschrijvingslasten worden gedekt via een reserve dekking kapitaallasten wordt geen rente berekend.

6.5 Gerealiseerde lasten en baten per taakveld

bedrag x € 1.000	Gerealiseerde	Gerealiseerde
Omschrijving taakveld	lasten	baten
0.1 Bestuur	1.891	232
0.10 Mutatie reserves P1	0	0
0.10 Mutatie reserves P2	0	0
0.10 Mutatie reserves P4	4.972	3.290
0.10 Mutatie reserves P5	7.041	1.851
0.10 Mutatie reserves P8	0	5.846
0.2 Burgerzaken	778	619
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.674	1.229
0.4 Ondersteuning organisatie	7.027	69
0.5 Treasury	195	1.742
0.61 OZB Woningen	304	4.464
0.62 OZB Niet woningen	97	3.582
0.64 Belastingen overig	33	1.777
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	30.636
0.8 Overige baten en lasten	185	759
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.248	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.405	101
2.1 Verkeer en vervoer	4.374	406
2.2 Parkeren	9	20
3.1 Economische ontwikkeling	559	16
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	11.229	11.438
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	86	79
3.4 Economische promotie	252	235
4.2 Onderwijshuisvesting	1.876	266
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	961	177
5.1 Sportbeleid en activering	1.754	115
5.2 Sportaccommodaties	1.160	1.337
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	273	0
5.4 Musea	140	0
5.5 Cultureel erfgoed	58	0
5.6 Media	488	0
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	3.361	75
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.391	156
6.2 Wijkteams	1.596	50
6.3 Inkomensregelingen	4.871	3.948
6.4 Begeleide participatie	893	0

Gemeente Aalsmeer

6.5 Arbeidsparticipatie	541	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	868	15
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	2.689	477
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4.346	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	75	34
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	436	0
7.1 Volksgezondheid	1.023	4
7.2 Riolering	1.941	2.938
7.3 Afval	2.634	3.300
7.4 Milieubeheer	460	32
7.5 Begraafplaatsen	650	443
8.1 Ruimtelijke ordening	2.726	927
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	2.185	4.592
8.3 Wonen en bouwen	1.523	1.800
Totaal-generaal	85.281	89.078

Overhead

De kosten voor overhead op taakveld 0.4 zijn volledig toegerekend aan programma 7 Ondersteuning Organisatie in het overzicht van baten en lasten.

